

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
สิงหาคม ๒๕๖๙

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดแนวทาง กระบวนการ การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยสอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) นโยบายรัฐบาล ที่เกี่ยวข้อง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) นโยบายสำคัญของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาภาคกลาง แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล แผนพัฒนา จังหวัดปทุมธานี และทิศทางนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (อ.พ.ก.) และประธาน คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ตามแนวทาง และกระบวนการที่กระทรวง เกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยมีคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี เป็นกลไกในการขับเคลื่อนดำเนินงาน ศึกษา วิเคราะห์ทิศทาง นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนวิเคราะห์สถานการณ์ โอกาส และศักยภาพของจังหวัดโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาและนำข้อมูลที่ได้มาประมวลและวิเคราะห์ นำเสนอต่อ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นต่อสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ และปรับปรุงเพื่อเสนอ คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (อ.พ.ก.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ฉบับนี้ จะเป็นทิศทางและแนวทางการพัฒนาให้ส่วนราชการและหน่วยงาน อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน บูรณาการทำงานร่วมกัน เพื่อผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานีบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกร และประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานีต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี

สิงหาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑. ที่มา	๑
๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์	๒
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดปทุมธานี	๓๒
๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี	๔๑
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี	
๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี	๕๗
๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี	๕๘
๓. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๕๘
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี	
๑. วิสัยทัศน์ (Vision)	๖๐
๒. พันธกิจ (Mission)	๖๐
๓. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Development Goals)	๖๐
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	๖๐
๕. ประเด็นการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี	๖๐
๖. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) กับแผน ๓ ระดับ	๖๓
๗. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๖๖
๘. แบบฟอร์มสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๖๗
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดปทุมธานี	๗๔

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ ๑ ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗	๓๔
ตารางที่ ๒ ข้อมูลอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๖๕- ๒๕๖๗	๓๕
ตารางที่ ๓ ข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗	๓๕
ตารางที่ ๔ ข้อมูลการแบ่งเขตการปกครองและจำนวนประชากรของจังหวัดปทุมธานี	๓๖
ตารางที่ ๕ ข้อมูลจำนวนโรงเรียน ห้องเรียน ครู และนักเรียน	๓๗
ตารางที่ ๖ ข้อมูลสถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษา ในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา	๓๗
ตารางที่ ๗ ข้อมูลวัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด พระภิกษุ และสามเณร จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๖๗	๓๘
ตารางที่ ๘ ข้อมูลผู้ใช้ไฟฟ้าและปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๗	๓๙
ตารางที่ ๙ ข้อมูลผู้ใช้น้ำและปริมาณการใช้น้ำ จำแนกตามสาขาของการประปาส่วนภูมิภาค ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๗	๔๐
ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาการผลิตจังหวัดปทุมธานี	๔๐
ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลจำนวนพื้นที่เกษตรกรรมจังหวัดปทุมธานี	๔๑
ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลจำนวนครุว์เรือนเกษตรกรจังหวัดปทุมธานี	๔๒
ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลจำนวนพื้นที่และการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี	๔๓
ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านพืช	๔๔
ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านปศุสัตว์	๔๕
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านประมง	๔๕
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๔๖
ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย	๔๗
ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลแหล่งจำหน่ายสินค้าปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี	๔๘
ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลประเภท จำนวนกลุ่ม สมาชิกสถาบันเกษตรกร	๔๙
ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสถาบันสหกรณ์	๕๐
ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๕๐
ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๕๑
ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี	๕๑
ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลศูนย์ข้าวชุมชน	๕๒
ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลจำนวน Smart farmer และ Young smart farmer	๕๔
ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลรายละเอียดระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๕๔

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มาตรา ๗๒ กำหนดให้รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน (๑) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (๓) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (๔) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรมอุตสาหกรรม และอื่น ๆ มาตรา ๗๓ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด มาตรา ๗๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการประกอบอาชีพอย่างเสรีโดยชอบด้วยกฎหมายและสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ โดยรัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน รวมถึง มาตรา ๗๖ กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนราชการ ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

๑.๒ เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีทิศทางและเป็นระบบ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องและยึดโยงกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศให้มีความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” อันเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๑.๓ นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามทิศทางการพัฒนาตาม (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน” และกำหนดธีมการพัฒนาของแผน คือ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคงควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ประกอบกับทิศทาง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาภาคการเกษตร คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”

โดยมุ่งปรับโครงสร้างภาคการเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณสู่การผลิตที่เน้นประสิทธิภาพ มูลค่าเพิ่มและความยั่งยืน ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก สภาพภูมิอากาศเทคโนโลยีดิจิทัล และโครงสร้างประชากร อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ ยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ จึงอ้างอิงกรอบแนวทางตามร่างดังกล่าวเป็นหลัก และจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนที่ได้รับการเห็นชอบอย่างเป็นทางการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ และคงไว้ซึ่งความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ในทุกระดับ

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนฯ โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)

๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศที่เป็นปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศสาขาเกษตร และเพิ่มผลิภาพการผลิตของภาคเกษตรอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ตลอดจนการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน การดำเนินการมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างภาคเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์เกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยอาศัยศักยภาพด้านอัตลักษณ์พื้นถิ่น ความหลากหลายทางชีวภาพ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ตลอดจนการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภคไปจนถึงระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงอย่างบูรณาการทั้งนี้ แผนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมุ่งหมายให้การพัฒนาภาคเกษตรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาวประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณท์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตร ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณท์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญานวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณท์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอรวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยง

ไปสู่ภาคการผลิตอื่นเช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ผ่านการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีกรอบการค้าระหว่างประเทศ และแนวโน้มความต้องการการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย ที่ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรและอาหารต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง ได้แก่ (๑) สินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และ (๒) สินค้าอินทรีย์ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีคุณภาพและความปลอดภัย ภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลกภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/ ๒๕๘๐)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุนและสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยและการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ ซึ่งจะให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ภายใต้ระบบการผลิตที่คำนึงถึงการทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกษตรชีวภาพ ปลอดภัย และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กลงฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณภาพเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการ แปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตรรวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิต หลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่งและยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนา ไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่มและเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิต และการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกร อัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุน ให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร มีเป้าหมายเพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ผ่านการสนับสนุนปัจจัย ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรให้สามารถปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สัดส่วนของจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ (๑) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ (๒) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี และ (๓) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ต่อจำนวน สถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษา ฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงทางอาหาร อาทิ ทรัพยากร น้ำทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิต ให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคง ด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชน ทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตร ตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการ

ให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัยสร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตรรวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับมาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็งตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยี ด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสมรวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับ

ระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่ง ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

๒.๓ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กำลังจะสิ้นสุดระยะเวลาการบังคับใช้ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๗๐ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) จึงได้ดำเนินการยกร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) เพื่อเป็นแผนระดับ ๒ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ จัดทำขึ้นภายใต้สภาวะการณ์โลกและภายในประเทศที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด และความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สู่การจัดโครงสร้างพื้นฐานและกลไกเชิงระบบภายใต้แนวคิดหลัก (Theme) คือ “การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐาน เพื่อสร้างอนาคต” ทั้งนี้ ปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการกระบวนการจัดทำแผนให้แล้วเสร็จเพื่อให้แผนพัฒนาฯ ดังกล่าวเป็นแผนที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สศช.) จึงได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ และสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในระยะต่อไปโดยสรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

๑. วัตถุประสงค์

เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพการเติบโตที่ลดความเปราะบางและไม่เพิ่มความเหลื่อมล้ำ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลัก ดังนี้

๑) เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลิตภาพการผลิตและบริการผ่านการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพและทักษะฝีมือแรงงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

๒) ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสในการทำงาน มีรายได้ที่มั่นคง และเข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างเป็นธรรม

๓) เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เกิดสมดุลและการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นองค์รวมระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒. ธีมการพัฒนา (Theme)

การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความพร้อมของประเทศในการรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศให้มีคุณภาพ มีส่วนร่วมและยั่งยืนต่อไป

๓. หลักคิณำทาง (Guiding Principles) : ประกอบด้วย ๔ ประการ ดังนี้

๑) การมุงักระดับผลิตภาพของประเทศ (Productivity) การดำเนินงานภายใต้ทุกเสาการ พัฒนา ต้องมุ่งเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจมี รากฐาน ที่มั่นคงและยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการลงทุนและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับ ศักยภาพของคน และการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

๒) การสร้างประโยชน์อย่างทั่วถึงแก่ประชาชน (Inclusivity) ทุกกลยุทธ์ มาตรการ และแผนงานโครงการต่าง ๆ ต้องมุ่งสร้างโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มและทุกพื้นที่มีส่วนร่วม ในกระบวนการพัฒนา และได้รับประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ทางรายได้ โอกาส และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนให้สามารถพึ่งพา ตนเองได้

๓) การเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ดำเนินงานภายใต้ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ต้องมุ่งสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวของประเทศ ภาคธุรกิจ และประชาชนให้ พร้อมรับกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเทคโนโลยี การค้าการลงทุน และการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ โดยทุกกลยุทธ์และมาตรการต้องไม่จำกัดอยู่เพียงการเพิ่มผลิตภาพหรือการขยายตัวทาง เศรษฐกิจ ในระยะสั้นเท่านั้น แต่ต้องนำไปสู่การปรับตัวเชิงโครงสร้างที่ยกระดับศักยภาพของประเทศในระยะ ยาวให้สามารถพึ่งพาตนเองและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔) การสร้างภูมิคุ้มกันและความมั่นคง (Immunity) พร้อมกับการปรับตัว การดำเนินงาน ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ต้องคำนึงถึงการสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มีภูมิคุ้มกันต่อความผันผวน และ แรงปะทะจากภายนอก ทั้งในระดับครัวเรือน ธุรกิจ และประเทศ โดยส่งเสริมความสมดุลระหว่าง ความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้ประเทศ เติบโตได้ ในระยะยาว

ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดลำดับของสิ่งที่ต้องดำเนินการ

๔. เสาหลักการพัฒนา ดังนี้

เสาหลักที่ ๑ : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy)

เสาหลักที่ ๒ : การปฏิรูปภาครัฐ (Reform the Public Sector)

เสาหลักที่ ๓ : การยกระดับทุนมนุษย์ (Upgrade Human Capital)

เสาหลักที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment)

เสาหลักที่ ๕ : การถ่ายทอดและลงทุนในวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Transfer and Invest in Research, Technology and Innovation)

โดยเสาหลักที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรมี ๒ เสาหลัก ได้แก่ เสาหลักที่ ๑ : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy) และเสาหลักที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เสาหลักที่ ๑ : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy)

๑) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจรายสาขาและยกระดับเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่

๑.๑) ซ่อมภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม

๑.๑.๑) ภาคเกษตร

(๑) สนับสนุนให้เกิดระบบการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแปรรูปและมีแนวโน้มตอบสนองความต้องการของตลาด ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งสินค้าประเภทอาหาร (Food) และที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food) ที่มีมูลค่าสูง เพื่อให้เกิดการบูรณาการเชื่อมต่อกันตลอดห่วงโซ่มูลค่าทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ (Supply alignment) เช่น ระบบบ่งชี้แนวโน้มสินค้าที่จะขาดแคลนหรือล้นตลาดในอนาคต เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสมุนไพรและสารสกัด ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ เครื่องสำอาง การผลิตอาหารฟังก์ชัน (Functional Food) และอาหาร/อุปกรณ์ทางการแพทย์

(๒) ออกแบบโครงสร้างแรงจูงใจใหม่ที่จะสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้เกษตรกรปรับตัวและนำไปสู่การยกระดับผลิตภาพของภาคเกษตรทั้งระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเปลี่ยนนโยบาย/มาตรการในการสนับสนุนภาคเกษตรจากการให้แบบอุดหนุนสู่การสนับสนุนอย่างมีเงื่อนไข รวมถึง การปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกร ทำการเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และสอดคล้องกับโอกาสทางการตลาด โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๓) สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ข้ามรุ่นระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัลกับเกษตรกรรุ่นเดิมที่มีประสบการณ์ในการทำเกษตร รวมทั้งบูรณาการและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลภาคการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้อย่างแม่นยำ

(๔) เพิ่มศักยภาพปัจจัยการผลิตที่สำคัญต่อผลิตภาพภาคเกษตร ได้แก่

(๔.๑) ขยายพื้นที่ชลประทานและแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน ให้เพียงพอกับศักยภาพการผลิตทางการเกษตร ตลอดจนบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันอุทกภัยและภัยแล้งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(๔.๒) เพิ่มความสามารถในการบริการและเข้าถึงเมล็ดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ที่ให้ผลตอบแทนสูงและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดได้อย่างเพียงพอ

(๔.๓) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร ให้กับเกษตรกรอย่างทั่วถึงในราคาที่เป็นธรรม รวมถึงการพัฒนากลไกธุรกิจการให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers - ASPs) ให้สามารถเชื่อมโยงเกษตรกรกับผู้ให้บริการทางการเกษตร เพื่อยกระดับการผลิตไปสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีความพร้อมในการลงทุน

ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และเครื่องจักรกลการเกษตร ให้สามารถยกระดับผลิตภาพได้ และปรับตัวเข้ากับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป

(๕) พัฒนาระบบการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและกระบวนการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรและลดความสูญเสียในกระบวนการผลิต โดยคำนึงถึงแนวโน้มและความต้องการของตลาดในระยะยาว

(๖) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการรวมกลุ่มเกษตรกรและการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการรายย่อย อาทิ วิสาหกิจชุมชน คลัสเตอร์ (Cluster) เกษตรกรที่ผลิตวัตถุดิบเฉพาะทาง เช่น สมุนไพร เส้นใย ชีวมวล เป็นต้น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรและการผลิตร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การประหยัดต่อขนาด การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร และมีผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่หลากหลายออกสู่ตลาด

(๗) ส่งเสริมการตลาดเชิงรุกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรจากนวัตกรรมการผลิตอาหารฟังก์ชัน ผลักดันการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เจาะตลาดเฉพาะกลุ่มลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลางโดยการตลาดดิจิทัลและช่องทางขายตรง และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ยืดอายุการเก็บรักษาและดึงดูดลูกค้า

๑.๑.๒) ภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

(๑) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ทั้ง Food และ Non-Food พร้อมทั้งยกระดับเกษตรกรจาก “ผู้ผลิต” ให้กลายเป็น “ผู้ประกอบการเกษตร” ที่เข้าใจความต้องการของตลาด

(๒) ส่งเสริมการลงทุนในสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีโอกาสและมีศักยภาพ อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร อาหารอนาคต (Future Food) ให้กระจายไปภูมิภาคที่มีศักยภาพในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เกิดการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและรายได้ และสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรและแรงงานในพื้นที่ โดยมุ่งสร้างระบบนิเวศที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารอย่างครบวงจรในรูปแบบคลัสเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งผู้ผลิตต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ อุตสาหกรรมสนับสนุน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยองค์กรของรัฐและเอกชน รวมทั้งจะมีการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างบูรณาการในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาคนและเทคโนโลยี การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การให้สิทธิประโยชน์ทั้งด้านภาษีและที่มีใช้ภาษี การสนับสนุนด้านเงินทุน การแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค เป็นต้น

(๓) สนับสนุนการขยายผลการวิจัยพัฒนาในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ไปสู่การลงทุนในภูมิภาค โดยผ่านมาตรการ ที่สำคัญ เช่น การร่วมทุนรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างภาคเอกชน เกษตรกร ภาควิชาการและภาครัฐทั้งในและต่างประเทศ การจดทะเบียนทรัพย์สิน ทางปัญญาเพื่อสร้างรายได้ระยะยาว การสร้างพื้นที่ทดลองนวัตกรรม (Sandbox) การจับคู่ธุรกิจ มาตรการด้านการเงินการคลัง สิทธิประโยชน์ การลงทุน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น

(๔) ออกแบบมาตรการสนับสนุนที่เอื้อให้เกิดการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปให้สอดคล้องกับเงื่อนไขทางการค้าและบริบทโลก อาทิ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และด้านสุขภาพ

(๕) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเดิมและผู้ประกอบการใหม่เข้าถึงโอกาสในการลงทุนซื้อ/เปลี่ยนเครื่องจักรให้มีความทันสมัยและคุ้มค่ากับการลงทุน (หากสามารถซื้อเครื่องจักรที่ผลิตโดยผู้ประกอบการในประเทศได้มีประโยชน์มากขึ้น) และสนับสนุนปัจจัยเชิงโครงสร้างที่จำเป็นต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มโอกาสและ ชีตความสามารถในการแข่งขัน

(๖) ต่อยอดงานวิจัยพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิต รวมถึงพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานและกระบวนการที่เกี่ยวข้องให้สามารถรองรับการดำเนินธุรกิจ การเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้อย่าง มีประสิทธิภาพโดยไม่เป็นภาระต่อต้นทุนและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

(๗) ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย คุณภาพ และความยั่งยืน ของกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล พร้อมทั้งพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงแหล่งที่มาและกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นทาง ด้วยระบบที่ผู้ประกอบการทุกระดับสามารถเข้าถึงได้ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

(๘) ปรับปรุงกฎระเบียบและระบบภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุน (Reform & Tax Incentives) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแก้ไขขั้นตอนและเอกสาร ที่ซับซ้อนสำหรับผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ใหม่และอาหาร เพื่อสุขภาพ เช่น โปรตีนทางเลือก สารประกอบอาหารเชิงฟังก์ชัน (Functional Ingredients) อาหารจากเซลล์เพาะเลี้ยง เป็นต้น เพื่อให้สามารถขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ และสามารถนำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายได้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภค

(๙) ขยายตลาดส่งออกใหม่ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยมุ่งเน้น กลุ่มตลาดที่มีกำลังซื้อและความต้องการสินค้าสูง

เสาหลักที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment)

๑) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานในการเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศอย่างยั่งยืน

๑.๑) ซ่อมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยมุ่งฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม เพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์ พัฒนาระบบกักเก็บน้ำ ระบบกระจายน้ำ บริหารจัดการน้ำโดยใช้แนวทางอาศัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature-based Solutions) และส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำ อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ รวมถึงควบคุมคุณภาพน้ำเสียจากชุมชน โรงงานและอุตสาหกรรม ตลอดจนยกระดับการบริหารจัดการน้ำจากเชิงรับ สู่เชิงรุก โดยการพัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ที่สามารถ คาดการณ์ เฝ้าระวังและสนับสนุนการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำของประเทศได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ

๑.๒) เสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศบนเส้นทางสีเขียว โดยคำนึงถึง ชีตความสามารถ ในการรองรับของระบบนิเวศ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (GIS) ระบบติดตามและเฝ้าระวังด้วยดาวเทียม เซนเซอร์ และปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูลชีวภาพ ที่เชื่อมโยงกัน เพื่อสนับสนุน การวางแผนและการบริหารจัดการเชิงพื้นที่อย่างสมดุล อาทิ การพัฒนา

แหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงชุมชนและศักยภาพในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) การฟื้นฟูปะการัง หาดทรายและป่าชายเลน

๑.๓) ซ่อมการแก้ไขปัญหามลพิษ PM ๒.๕ อย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่ต้นทาง ควบคู่กับการบังคับใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle) อย่างจริงจังและเป็นธรรม อาทิ การผลักดันให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปสู่กระบวนการ การทำการเกษตรที่มีเศรษฐกิจทางการเกษตรแบบเป็นศูนย์ การดำเนินความร่วมมือเชิงนโยบายในระดับอาเซียนเพื่อลดปัญหามลพิษ PM ๒.๕ ในภูมิภาคและส่งเสริมการจัดการคุณภาพอากาศระดับภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง การยกระดับกลไกและระบบการตรวจสอบและติดตามคุณภาพอากาศโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ ข้อมูลจากดาวเทียม และระบบเซนเซอร์ระยะไกลแบบเรียลไทม์ เพื่อเพิ่มความแม่นยำและความโปร่งใสในการกำกับดูแล

๑.๔) ซ่อมระบบการจัดการขยะและของเสียให้ครอบคลุมตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งทางตรงและทางอ้อม เริ่มตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่ยั่งยืน การใช้ทรัพยากรและการผลิตใหม่ การกำจัด และการรีไซเคิลตามหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน และพัฒนาให้มีกลไกทางกฎหมายและการบังคับใช้หลักการขยาย ความสำเร็จของผลิตภัณฑ์ (Extended Producer Responsibility: EPR) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การพัฒนาระบบการคัดแยกและหมุนเวียนขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการลงทุนและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการรีไซเคิล และการจัดการขยะและของเสียที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๕) สร้างการพัฒนาและขยายการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและฟื้นฟูระบบนิเวศ อาทิ การจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศ (Payment for Ecosystem Services: PES) กลไกการเงินเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เสริมสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจจากฐาน ทรัพยากรชีวภาพ และความมั่นคงของระบบนิเวศในระยะยาว ควบคู่กับการพัฒนาเครื่องมือ ในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย และกำหนดแนวทาง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นระบบ อาทิ ระบบบัญชีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม (System of Environmental-Economic Accounting: SEEA) และการประเมินมูลค่าเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy: CE)

๒) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมไทย

๒.๑) เสริมความสามารถและความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติให้กับทุกภาคส่วน โดยการจัดทำแผนการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อมุ่งลดความสูญเสีย/เสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทต่าง ๆ รักษา ผลผลิตทางการผลิตทางการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การเตรียมความพร้อม ของระบบสาธารณสุข และการสร้างความพร้อมในการปรับตัวของประชาชน ชุมชน และเมือง ต่อการตั้งถิ่นฐานที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาแนวคิดการออกแบบโครงสร้างพื้นฐานที่ทนต่อภัยพิบัติ (Resilient Infrastructure)

๒.๒) สร้างระบบข้อมูลและกลไกการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ อย่างบูรณาการ มุ่งพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้มีความเชื่อมโยง เป็นเอกภาพ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่และเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่มีอยู่ของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน พร้อมทั้งพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) ที่ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ระบบเซ็นเซอร์แบบเรียลไทม์ และฝาแฝดดิจิทัล (Digital Twin) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ คาดการณ์ และการตัดสินใจบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าอย่างแม่นยำ และครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมถึง การเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน และเมืองในการรับมือและปรับตัว ต่อผลกระทบ จากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓) การมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

๓.๑) เสริมสัดส่วนการผลิตและการใช้พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาดในการผลิต พลังงานไฟฟ้าของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการกระจายประเภทเชื้อเพลิง อาทิ พลังงานลม พลังงาน แสงอาทิตย์ ชีวมวล ไฮโดรเจน และการบริหารจัดการพลังงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิ การตอบสนอง ด้านโหลดและระบบบริหารจัดการพลังงาน (DR & EMS) การพยากรณ์ไฟฟ้าที่ผลิตได้จากพลังงานหมุนเวียน (RE Forecast) ระบบกักเก็บพลังงาน (ESS) เพื่อให้ระบบไฟฟ้าของประเทศมีความมั่นคงบนต้นทุนราคา ที่แข่งขันได้และไม่ก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายแก่ประชาชน ผู้ประกอบการสูงจนเกินสมควร

๓.๒) เสริมการสนับสนุนให้เกิดสังคมคาร์บอนต่ำในทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริมให้เกิด การใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การปรับเปลี่ยนการใช้พลังงานภาคขนส่งเป็นพลังงานสะอาด การใช้เชื้อเพลิงอากาศยานแบบยั่งยืน (Sustainable Aviation Fuel: SAF) และ การเพิ่มประสิทธิภาพ ในการใช้พลังงานในภาคส่วนต่างๆ อาทิ การพัฒนา/ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำ การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในระบบขนส่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการจราจร การบริหารจัดการขนส่งและโลจิสติกส์ การส่งเสริม ให้เกิดการติดตั้งอุปกรณ์/เปลี่ยนเครื่องจักรที่ประหยัดพลังงาน การเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตร ตลอดจนสร้าง ความตระหนักและมีส่วนร่วมให้กับประชาชนทุกภาคส่วน

๓.๓) เสริมกฎหมาย ระเบียบ และกลไกการกำกับดูแลให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนสังคม คาร์บอนต่ำในทุกภาคส่วน อาทิ ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. เพื่อกำหนดกรอบ ทิศทาง และมาตรการ ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับ ติดตาม และบังคับใช้มาตรการด้านการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของ ทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกัน การพัฒนาตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตภาคบังคับ (Emission Trading Scheme: ETS) การพัฒนาระบบภาษีคาร์บอน รวมทั้งการจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของสินค้าและองค์กร ให้มีความครบถ้วน โปร่งใส และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจในระยะยาว

๒.๔ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีนายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ด้านการเกษตร “เปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม” ไปสู่ “เกษตรแม่นยำ เกษตรมั่นคง เกษตรยั่งยืน” ควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน โดย

๑. สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกร ปรับเปลี่ยนวิธีการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ศักยภาพของดินและแหล่งน้ำในพื้นที่ พัฒนาการทำการเกษตรแม่นยำด้วย AI และเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อเพิ่มผลิตภาพและลดต้นทุนการทำการเกษตร รวมถึงช่วยให้เกษตรกรไทยสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างยืดหยุ่นควบคู่กับการสร้างองค์ความรู้และเทคนิคการเกษตรสมัยใหม่ที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรผ่านโครงการดอกเบี้ยคนละครึ่งสำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาระดับทักษะการใช้แม่ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๒. พัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และ AI ในการวางแผนการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เชื่อมโยงการผลิตสินค้าเกษตรกับอุตสาหกรรมแปรรูป โดยใช้ความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศเป็นตัวกำหนดทิศทางเพื่อให้ราคาสินค้าเกษตรอยู่ในระดับที่เหมาะสม เพิ่มความแม่นยำในการพยากรณ์ปริมาณน้ำและสภาพอากาศในระดับตำบล พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรที่ไม่สร้างภาระและต้นทุนให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน การปราบปรามสินค้าเกษตรเถื่อน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพ เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน อาทิ การพัฒนาเมล็ดพันธุ์ต้นพันธุ์ ปุ๋ยคุณภาพสูงโดยสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตัวเองได้ในด้านปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ยเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าและสร้างเสถียรภาพด้านต้นทุนให้แก่เกษตรกร ตลอดจนดำเนินการจัดการที่ดินเพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในสิทธิที่ดินทำกินอย่างเป็นธรรม ดำเนินการตรวจสอบและจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓. สร้างเสถียรภาพและยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารไทยให้เป็นศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารของโลกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่ใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรในพื้นที่พัฒนาภาคที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถนำผลผลิตไปจำหน่ายในราคาที่เหมาะสมกับสภาวะตลาด อาทิ การยกระดับสหกรณ์การเกษตรสู่การเป็นองค์กรธุรกิจสมัยใหม่ที่มีธรรมาภิบาล เพื่อทำหน้าที่สร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิตและร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาช่องทางการตลาดเพิ่มอำนาจต่อรองให้แก่กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนให้เกษตรกรไทยสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ปรับปรุงรูปแบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ที่มีความเป็นธรรมระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับที่แข่งขันได้ สร้างความมั่นคงด้านปริมาณและคุณภาพสินค้าเกษตรควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยทางด้านอาหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้สินค้าเกษตรและอาหารไทยในตลาดโลก

๔. บริหารจัดการน้ำและป้องกันภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ โดยเร่งรัดการพัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และใช้ AI ในการวิเคราะห์ พยากรณ์ข้อมูลการบริหารจัดการน้ำและการพยากรณ์อากาศ ทั้งระบบให้มีความแม่นยำระดับตำบล เร่งลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อป้องกันภัยพิบัติและกักเก็บน้ำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ทั้งภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมมีน้ำใช้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ควบคู่กับการยกระดับการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความรับผิดชอบที่ชัดเจนและบูรณาการการทำงานร่วมกัน มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการน้ำตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนเร่งพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยและบริหารสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีเอกภาพบนฐานข้อมูลดิจิทัล เพื่อลดความสูญเสียต่อชีวิตทรัพย์สิน และสามารถให้การช่วยเหลือ/เยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบอย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

๕. ผลักดันให้ประเทศบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) เพื่อรับมือกับการค้าระหว่างประเทศและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ โดย

๕.๑ พัฒนาระดับวิถีเกษตรกรสู่เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยเน้นการเพาะปลูกที่ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ป้องกันและลดการเผาในภาคการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาฝุ่นละออง PM๒.๕ และส่งเสริมการทำการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) โดยสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อต้นทุนต่ำสำหรับการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อให้ผลผลิตมีความสม่ำเสมอทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ การกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำ และการพัฒนาอุตสาหกรรมถ่านชีวภาพ (Biochar) เพื่อการส่งออก

๕.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาดควบคู่กับการวางรากฐานการปรับโครงสร้างตลาดพลังงานไปสู่การเปิดตลาดไฟฟ้าเสรี ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้รองรับสัญญาซื้อขายพลังงานไฟฟ้าโดยตรงระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้งาน (Direct PPA) สนับสนุนให้มีการผลิตไฟฟ้าโดยผู้บริโภค (Prosumer) พัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) และดำเนินโครงการโซลาร์ฟาร์มชุมชนเพื่อลดภาระค่าไฟฟ้าให้แก่ประชาชน/ชุมชนอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงานในภาพรวมของประเทศและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคการขนส่งและอุตสาหกรรม

๕.๓ ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการขนส่งและส่งเสริมประชาชนให้จัดซื้อรถยนต์ใหม่ที่ปล่อยมลพิษต่ำทดแทน การผลิตจักรยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศที่มีคุณภาพและราคาถูก การพัฒนาระบบขนส่งทางราง ทางน้ำ และระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับการขนส่งที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมถึงการบริหารจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔ จัดตั้งตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่ได้มาตรฐานสากลและผลักดัน กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว อาทิ ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการให้สินเชื่อทางการเงินสีเขียวเพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่ำ จัดทำระบบการตรวจวัดและประเมินปริมาณการปล่อย การลด และการกักเก็บ ก๊าซเรือนกระจก

ตามหลักมาตรฐานสากล เพื่อให้สามารถซื้อขายคาร์บอนเครดิตของไทยในตลาดสากลได้ซึ่งจะช่วยสร้างโอกาสในการหารายได้จากคาร์บอนเครดิตให้กับชุมชนและผู้ประกอบการไทยในระยะยาว

๕.๕ เพิ่มพื้นที่ดูดซับก๊าซเรือนกระจก โดยการฟื้นฟูและขยายพื้นที่สีเขียว ทั้งในส่วนในพื้นที่ป่าต้นน้ำ พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่สีเขียว พื้นที่สาธารณะ และพื้นที่นันทนาการในเขตเมือง ผ่านกลไกการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน

เพื่อให้รัฐบาลสามารถขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาล บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง “พูดแล้วทำ” ซึ่งจะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าควบคู่กับการยกเครื่องประเทศให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ทัวถึง และมีคุณภาพ เพื่อนำความก้าวหน้ามาสู่ประเทศนำความกินดีอยู่ดีและสร้างความสงบสุขให้คนไทยทุกคนได้ตามเป้าหมาย โดยรัฐบาลได้กำหนดให้มีกลไกการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐด้วยระบบบูรณาการแบบกลุ่มยุทธศาสตร์ (Cluster) ซึ่งในระยะเริ่มต้นจะแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

๑. ด้านเศรษฐกิจมหภาค การลงทุน และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เร่งสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ลงทุนเพื่ออนาคต ขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลและ AI ตลอดจนพัฒนากฎหมายและระเบียบเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒. ด้านการผลิต การค้า และบริการ เร่งเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิตภาคเกษตรเกษตรแปรรูป พัฒนาและเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบและพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไทย รวมถึงผลักดัน SMEs ให้เติบโตและเชื่อมโยงกับห่วงโซ่คุณค่าระดับประเทศ รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

๓. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งขับเคลื่อนสู่ Net Zero ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) เพื่อให้คนไทยสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถแข่งขันภายใต้กติกาใหม่ของโลก

๔. ด้านสังคมและสวัสดิการ ยกระดับทุนมนุษย์และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างทั่วถึงและยั่งยืน และสร้างสมดุลระหว่างความมั่นคงทางการเมืองและการคุ้มครองทางสังคม

๕. ด้านการต่างประเทศและความมั่นคง ยกระดับสถานะและบทบาทไทยในเวทีโลก รักษาผลประโยชน์และเสถียรภาพในบริบทโลกหลายขั้ว และเสริมความมั่นคงภายใน-ชายแดน-กองทัพให้พร้อมรับภัยคุกคามสมัยใหม่

๒.๕ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

๑) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีมั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๒) ประเด็นการพัฒนา แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร

และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยแปรรูปและการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

๓) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๓.๑ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูป เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔.๕ ต่อปี
- ๓.๒ ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๒
- ๓.๓ ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น อยู่ที่ระดับ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๓.๔ รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ภายในปี ๒๕๗๕

๔) ประเด็นการพัฒนา/เป้าหมาย/แนวทางการพัฒนา/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : เกษตรกรสามารถบริหารจัดการด้านการเกษตรของตนเองได้มีรายได้ที่มั่นคงและสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกทางธุรกิจที่เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
- ๒) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
- ๓) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
- ๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) ผลผลิตภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDP ภาคเกษตร/จำนวนแรงงานภาคเกษตร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ต่อปี
- ๒) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๓) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๔) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ภายในปี ๒๕๗๕

๕) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ราย

๖) เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน รายต่อปี

๗) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลดลง ลดลงร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๕

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

เป้าหมาย : มีระบบการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Smart Agriculture)

สร้างผลผลิต ที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยสูง (Safety) และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม (Sustainability)

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๒) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
- ๓) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
- ๔) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทาน
- ๕) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ...

ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด

- ๒) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ

ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด

- ๓) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

- ๔) ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูป

และการตลาด (Value-Added) เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การตลาดเชิงรุก
- ๓) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหาร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี

- ๒) สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อมูลค่าการส่งออกสินค้า

ทั้งหมด/ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์/ ดุลการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกินดุล เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

เป้าหมาย : ภาคการเกษตรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โครงสร้างพื้นฐาน

ครอบคลุม และประเทศมีความมั่นคงทางด้านอาหาร

- ๑) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

- ๒) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

- ๓) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร

- ๔) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร

- ๕) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร

- ๖) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ

- ๗) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร

- ๘) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางการเกษตรลดลง ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๒) พื้นที่เกษตรเข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขตชลประทาน) จำนวน ... ไร่ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๓) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๔) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ต่อปี
- ๕) ความมั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลง น้อยกว่าร้อยละ ในปี ๒๕๗๕

๒.๖ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบนโยบายการขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

นโยบายหลัก “เกษตรนวัตกรรม เพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย” เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตร ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิม มาเป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยผลักดันการใช้ Big Data ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI มาบริหารจัดการการผลิตแบบแม่นยำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และเพิ่มคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีผู้ให้บริการทางการเกษตร หรือ Agriculture Service Provider ในระดับชุมชน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเครื่องจักรกลทางการเกษตรและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างทั่วถึง ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

๒. เพิ่มรายได้เกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผลตอบแทนจากการลงทุนและสินทรัพย์สูงขึ้น และมีความมั่นคงในอาชีพ ผ่านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และสร้างโอกาสการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้กับสินค้าเกษตรไทย นอกจากนี้ เราต้องเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับกติกาการค้าโลกใหม่ ๆ ทั้งเรื่องมาตรฐาน สุขอนามัยพืช สุขอนามัยสัตว์ มาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตร อาหารและโภชนาการ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อสร้างตลาดและขยายโอกาสในการแข่งขัน

๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สร้างทักษะสมัยใหม่ องค์กรความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ผ่านหลักสูตร Reskill และ Upskill ที่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรทุกระดับ ตั้งแต่ องค์กรความรู้วิทยาศาสตร์พืช ปศุสัตว์ ประมง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่การจัดการบัญชีและรายได้ในครัวเรือน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง ทั้งการซื้อปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต ไปจนถึงการยกระดับเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสามารถบริหารและกำกับดูแลหน่วยผลิตที่ดี

๔. ตลาดนำการผลิต ปรับโครงสร้างผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลผลิตขายได้จริง ได้ราคาที่เหมาะสมคุณภาพ และลดความเสี่ยงด้านอัตราค่าไรสุทธิต่ลดน้อยลง

โดยมีข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การคัดแยก การแปรรูป และข้อกำหนดมาตรฐาน บรรจุภัณฑ์และสินค้า ไปจนถึงระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงหลักฐานอ้างอิงด้านโภชนาการและสุขภาพ เพื่อเชื่อมโยงผลผลิตจากหน้าฟาร์มไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ไขปัญหา สินค้าเกษตรล้นตลาดและราคาตกต่ำ โดยจะสนับสนุนให้เกิดห่วงโซ่อุปทานมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ เช่น จุฑารบรวม สินค้ามาตรฐาน ระบบคัดเกรด ห้องเย็น การแปรรูป และโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การกระจายผลผลิตจากหน้าฟาร์มถึงผู้ซื้อโดยเร็ว และตรวจสอบได้ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยสถานการณ์บิดเบือนกลไกตลาด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรได้อย่างทันท่วงที พร้อมทั้งเร่งปราบปรามการสวมสิทธิ์และการบิดเบือนมาตรฐาน เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ซื้อและความเป็นธรรมในตลาดในระยะยาว

๕. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับภูมิภาคให้เหมาะสมกับความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันในแต่ละลุ่มน้ำทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อรองรับภัยธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งที่มีความรุนแรงมากขึ้น ให้ความสำคัญกับการเติมน้ำในเขื่อนหลัก แหล่งกักเก็บน้ำในชุมชน ไร่นา ไปจนถึงระบบกระจายน้ำเข้าสู่แปลงเกษตรอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพื่อประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งในระบบชลประทาน และครัวเรือนเกษตรกร การจัดการข้อมูลน้ำแม่นยำ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำอัจฉริยะ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำในอนาคต เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและปรับแผนการผลิตได้อย่างทันท่วงที สามารถลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และสร้างความมั่นใจว่าจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

ทั้งนี้ นโยบายทั้ง ๕ ด้าน ดังกล่าว จะขับเคลื่อนผ่านการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เน้นการทำงานเชิงรุก ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลง เร่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการทำงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น พร้อมอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ๖ เรื่อง เพื่อให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑. มาตรการเพื่อรับมือสถานการณ์ตะวันออกกลาง ปรับเปลี่ยนสัดส่วนการนำเข้าปุ๋ยของเกษตรกรให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชนิดพืช พร้อมทั้งเร่งเจรจาขยายแหล่งนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการศึกษาวิจัยและส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

๒. บริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และบริโภคภายในประเทศ แก้ไขปัญหาข้อติดขัดในกระบวนการส่งออก โดยบูรณาการความร่วมมือเพื่อจัดทำช่องทางพิเศษ (Fast Lane) ลดขั้นตอนเอกสารและระยะเวลาการส่งออกให้รวดเร็ว และผลักดันการนำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ในรูปแบบดิจิทัลมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรไทยต่อประเทศคู่ค้า

๓. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร นำระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะมาประยุกต์ใช้ในการติดตามและบริหารจัดการสถานการณ์น้ำทั้งระบบ พร้อมทั้งเร่งรัดโรงการพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบชลประทานเพื่อเตรียมความพร้อมในการกักเก็บน้ำและรับมือกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ตลอดจนวิกฤตภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้น

๔. บริหารจัดการดินและที่ดิน เร่งรัดกระบวนการจัดสรรและมอบเอกสารสิทธิที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพและทรัพย์สิน ควบคู่ไปกับการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพที่ดินให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก รวมถึงการกำหนดมาตรการเชิงรุกในการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมปลอดการเผา (Zero Burn) อย่างเป็นระบบ

๕. สร้าง Smart Farmer รุ่นใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความพร้อม สามารถนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ และองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพ

๖. แก้ปัญหา PM ๒.๕ กำหนดมาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือแปลงสภาพเป็นพลังงานทางเลือก ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประเมินและรับรองคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)

๒.๗ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

เป้าหมายการพัฒนาภาค “มุ่งขับเคลื่อนสู่การเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดห่วงโซ่มูลค่า เปลี่ยนจากการเติบโตเชิงปริมาณสู่การเติบโตเชิงคุณภาพอย่างทั่วถึงและยั่งยืน”

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมอัจฉริยะ มูลค่าสูง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เพื่อปฏิรูปอุตสาหกรรมการผลิตในภาคกลางไปสู่การเป็นฐานการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ลดการพึ่งพาแรงงานเข้มข้น รวมทั้งการปรับกระบวนการผลิตสู่อุตสาหกรรมสีเขียว ตามหลักธรรมาภิบาล และหลักความยั่งยืนตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในระยะยาว และเพื่อให้ภาคกลางมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ในระยะต่อไป โดยมุ่งเน้นยกระดับอุตสาหกรรมการผลิตที่มีศักยภาพของภาคกลาง อาทิ ยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ ให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าอัจฉริยะ (Smart Devices) ของประเทศ รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพและอาหารมูลค่าสูง ให้เป็นฐานการเติบโตทางเศรษฐกิจใหม่ของภาคกลาง ที่เชื่อมโยงกับสินค้าทางการเกษตรและบริการที่สำคัญของพื้นที่ เพื่อให้เกิดการกระจายตัวของรายได้อย่างสมดุลและทั่วถึง โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้ ๑) ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมผลิตเดิมสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต ๒) พัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมชีวภาพให้มีมูลค่าเพิ่มสูง ๓) ยกระดับสถานประกอบการสู่อุตสาหกรรมสีเขียวเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒. ยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและมูลค่าสูงอย่าง

สร้างสรรค์และเชื่อมโยงสู่ชุมชน โดยมุ่งเปลี่ยนผ่านการท่องเที่ยวจาก "ทางผ่าน" สู่ "จุดหมายปลายทางคุณภาพ" และเปลี่ยนการท่องเที่ยว “เชิงปริมาณ” สู่การท่องเที่ยว “เชิงคุณภาพ” ผ่านการให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์ที่โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ให้แก่นักท่องเที่ยว ด้วยต้นทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายพร้อมกับเปลี่ยนบทบาทชุมชนจาก "เจ้าบ้าน" สู่การเป็น "ผู้ส่งมอบประสบการณ์" ด้วยการสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวผ่านเรื่องราวและการให้บริการที่ได้มาตรฐานในระดับสากล

รวมถึงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและยกระดับขนบธรรมเนียมและประเพณีท้องถิ่น ผ่านการผสมภูมิปัญญาดั้งเดิมกับบริบทสมัยใหม่ เพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการกระจายการท่องเที่ยวจากเมืองหลักสู่เมืองรอง และกระจายรายได้จากพื้นที่ท่องเที่ยวหลักสู่ชุมชนและท้องถิ่นอย่างทั่วถึง โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้ ๑) เชื่อมโยงและผสมผสานศักยภาพบริการดั้งเดิมเข้ากับนวัตกรรมและวิถีใหม่ตลอดห่วงโซ่คุณค่า เพื่อกระจายมูลค่าทางเศรษฐกิจสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง ๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ (Wellness & Medical Tourism) ๓) สร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและความสนใจของนักท่องเที่ยว ๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว และการเสริมสร้างภาพลักษณ์เพื่อสร้างประสบการณ์เชิงบวกให้แก่นักท่องเที่ยว

๓. ยกระดับศักยภาพภาคบริการด้านการค้าโลจิสติกส์ และธุรกิจการศึกษา

โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการค้าและการขนส่งของภาคกลางให้เป็นระบบ "ดิจิทัลไร้รอยต่อ" มีการเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่ผู้ผลิตถึงผู้บริโภค โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบูรณาการฐานข้อมูล และการนำระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติมาช่วยในการบริหารจัดการคลังสินค้า และสถานที่จัดเก็บสินค้า เพื่อให้การผลิต การเคลื่อนย้าย และการเก็บรักษาสินค้าและวัตถุดิบ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสินค้าถึงมือผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ พร้อมกับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้ มุ่งเน้นพัฒนาสถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคกลางให้เป็นสถาบันวิชาการเชิงธุรกิจควบคู่ไปกับการให้บริการความรู้ โดยการพัฒนาเครื่องมือและหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับภาคเอกชน ชุมชน และตลาดแรงงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะสมรรถนะสูง (High-Skilled Workforce) ที่สอดคล้องกับภาคเศรษฐกิจและสังคมยุคใหม่ รวมทั้งการพัฒนาและผลักดันผลงานวิจัยที่มีคุณค่ามาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เพื่อขับเคลื่อนภาคกลางสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมอย่างแท้จริง โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้ ๑) ยกระดับระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒) ยกระดับสถาบันการศึกษาสู่ธุรกิจบริการทางการศึกษา

๔. ยกระดับการเกษตรสู่ยุคดิจิทัล สร้างมูลค่าเพิ่ม และมีความยั่งยืนตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy)

โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อความแม่นยำ ลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต และจัดการของเสียและของเหลือใช้ที่มีประสิทธิภาพ พร้อมกับการสนับสนุนการลงทุนด้านการวิจัยพัฒนา เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ รวมทั้งการเปลี่ยนบทบาทแรงงานในภาคการเกษตร จากการเป็นผู้ใช้แรงงานแบบเดิมสู่การเป็น "ผู้ประกอบการเกษตร" ที่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูล นวัตกรรม และการตลาดนำการผลิต ควบคู่ไปกับภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นแกนหลัก เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรในภาคกลางอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้ ๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่คุณค่า ๒) ส่งเสริมและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ๓) เชื่อมโยงภาคการเกษตรสู่ตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๕. ยกระดับทุนมนุษย์และเสริมสร้างสังคมแห่งสุขภาพ

โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ตั้งแต่ปฐมวัยและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาคกลาง เพื่อเปลี่ยนผ่านจากแรงงานทักษะต่ำสู่การเป็น "บุคลากรฐานความรู้" (Knowledge-based Workforce) ที่มีความพร้อมสำหรับการทำงานในอุตสาหกรรมอัจฉริยะและบริการมูลค่าสูง โดยใช้ประโยชน์จากความพร้อมของสถานศึกษา และสถานเรียนรู้ของภาคเอกชนที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ภาคกลางร่วมกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการให้บริการสาธารณสุขที่เน้นการป้องกัน โดยเฉพาะโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ผ่านเครือข่ายและบุคลากรด้านสาธารณสุขในพื้นที่ ร่วมกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยให้บริการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม รวมถึงมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายการพัฒนาในการยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงาน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีและมีผลิตภาพการผลิตสูงขึ้น สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมให้เติบโตอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้ ๑) ปรับเปลี่ยนวิธีการศึกษาที่เน้นคุณภาพ เปิดกว้าง และมีช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย ๒) เร่งพัฒนาทักษะแรงงาน ทั้งด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ และภาษาอย่างทั่วถึงและสอดคล้องกับตลาดแรงงานในพื้นที่ภาคกลาง และเร่งยกระดับศักยภาพแรงงานขั้นสูงทั้ง Hard Skills และ Soft Skills เพื่อรับมือกับสังคมสูงวัยและโลกแห่งอนาคต ๓) เชื่อมโยงบริการทางการแพทย์ทั้งในระดับท้องที่ จังหวัด และภูมิภาค ๔) เสริมสร้างความร่วมมือภาคีทางสังคมและสวัสดิการคุ้มครองแรงงาน (Social Partnership & Labor Protection)

๖ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืนบนฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายการพัฒนา

โดยมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้การผลิต และบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน และลดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีความผันผวนรุนแรง ตลอดจนสามารถควบคุม เฝ้าระวัง และติดตามการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด เพื่อลดการปล่อยของเสีย ตั้งแต่แหล่งกำเนิด อาทิ การควบคุมการเผาในที่โล่ง และการปล่อยมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมและยานพาหนะ โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้ ๑) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศชายฝั่งตามหลักนิเวศวิทยา ๒) บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อความมั่นคงด้านน้ำอย่างยั่งยืน ๓) คุ้มครองสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีการผลิตสะอาดและมาตรฐานอุตสาหกรรมสีเขียว ๔) ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

๒.๘ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล

เป้าหมายการพัฒนา

“กลุ่มจังหวัดอัจฉริยะ และต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งอนาคต ที่เติบโตบนฐานคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๑ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ
๒. ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๒ การพัฒนาเมืองเศรษฐกิจแห่งอนาคต
๓. ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๓ การพัฒนาเมืองที่เติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๔ การเสริมสร้างโอกาส การกระจายรายได้ การสร้างอาชีพแก่ประชาชน

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑. อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (GPCP) (ร้อยละ) ๕.๐
๒. รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อคนต่อปี ๓๕๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ (Gini Coefficient) ของกลุ่มจังหวัด ๐.๔๒

ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๑ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ

๑. จุดยืนการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลเป็นต้นแบบเมืองอัจฉริยะที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมืองและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและความเป็นอยู่ที่ดี

๒. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ทันสมัย ครอบคลุม และเข้าถึงได้สำหรับประชาชนทุกกลุ่ม
- ๒) นำเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส
- ๓) สร้างระบบนิเวศดิจิทัลที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ๔) ยกระดับทักษะดิจิทัลของประชาชนและบุคลากรภาครัฐให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

๓. แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลขั้นสูง (Advanced Digital Infrastructure)
- ๒) พัฒนาศูนย์บริหารจัดการเมืองอัจฉริยะ (Smart City Operation Center)
- ๓) พัฒนาระบบบริการสาธารณะสู่ยุคดิจิทัล ต้นแบบเมืองอัจฉริยะของประเทศ

ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๒ การพัฒนาเมืองเศรษฐกิจแห่งอนาคต

๑. จุดยืนการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจนวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมอนาคต และเป็นแหล่งบ่มเพาะธุรกิจสตาร์ทอัพที่มีศักยภาพระดับโลก โดยอาศัยความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานคร

ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และในบริบทของ Soft Power ด้านอาหารไทย กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลยังมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นครัวไทยสู่ครัวโลก ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีอาหาร การค้า และโลจิสติกส์ เพื่อตอบสนองต่อโจทย์ตลาดโลก

๒. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

๑) ยกระดับโครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลสู่ฐานการผลิตอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New S-Curve Industries) ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒) พัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมและสตาร์ทอัพที่ครบวงจร สามารถสร้างและบ่มเพาะธุรกิจนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ตอบโจทย์ตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๓) พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจดิจิทัลที่สร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และนวัตกรรม

๔) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการและแรงงานในพื้นที่ให้สามารถปรับตัวและเติบโตได้ในบริบทเศรษฐกิจใหม่

๕) เสริมเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารนวัตกรรม เพื่อให้กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลสามารถยกระดับการผลิตและส่งออกอาหารมูลค่าสูง ภายใต้เอกลักษณ์ความเป็นไทยและเทคโนโลยีดิจิทัล

๓. แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาเขตนวัตกรรมอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry Innovation Zone)

๒) สร้างศูนย์กลางนวัตกรรมและสตาร์ทอัพ (Innovation and Startup Hub) ที่ครบวงจร

๓) เชื่อมโยงเศรษฐกิจแห่งอนาคตของกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลด้วยนวัตกรรม การวิจัย และการค้า

๔) ยกระดับห่วงโซ่มูลค่าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของอุตสาหกรรมในระบบเศรษฐกิจแห่งอนาคต

ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๓ การพัฒนาเมืองที่เติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. จุดยืนการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่สะอาดปลอดภัย และยั่งยืน มีระบบนิเวศ ที่สมดุล และเป็นพื้นที่ต้นแบบในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

๒) พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่

๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสีเขียวและพื้นที่สาธารณะที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้

๔) ส่งเสริมวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน

๓. แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาแผนและระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ (Integrated Environmental Management System)

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว (Green Infrastructure)

๓) พัฒนาระบบพลังงานสะอาดและยั่งยืน (Clean and Sustainable Energy System)

๔) ปรับระบบการจัดการขยะแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีสะอาด

๕) พัฒนาระบบการจัดการน้ำแบบบูรณาการ (Integrated Water Management System)

๖) ส่งเสริมวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Sustainable Lifestyle)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การเสริมสร้างโอกาส การกระจายรายได้ การสร้างอาชีพแก่ประชาชน

๑. จุดยืนการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลเป็นพื้นที่ที่ประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง มีงานทำที่มีคุณค่าและรายได้ที่มั่นคง และผู้ประกอบการสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนในบริบทเศรษฐกิจใหม่ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและความสามารถของคนในพื้นที่ การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ และการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคเศรษฐกิจต่างๆ

๒. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

๑) ยกระดับทักษะและความสามารถของแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในปัจจุบันและอนาคต

๒) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชน

๓) สร้างโอกาสและช่องทางการตลาดใหม่ๆ สำหรับสินค้าและบริการในพื้นที่

๔) ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ

๓. แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาศูนย์พัฒนาทักษะและอาชีพแห่งอนาคต (Future Skill and Career Development Center)

๒) สร้างศูนย์สนับสนุนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Support Center)

๓) พัฒนาแพลตฟอร์มตลาดดิจิทัลและระบบโลจิสติกส์สำหรับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น (Digital Marketplace and Logistics for Local Products)

๔) ส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและวิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise and Community Enterprise)

๕) พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมูลค่าสูงและยั่งยืน (High-Value and Sustainable Tourism)

- ๖) พัฒนาระบบสนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจดิจิทัล (Creative and Digital Economy Support System)
- ๗) ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจเกษตรสมัยใหม่และอุตสาหกรรมอาหาร (Modern Agriculture and Food Industry)
- ๘) สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจจากการเพาะเลี้ยงและการตลาดปลาสวยงาม สำหรับกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล
- ๙) การส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจเกษตรสมัยใหม่และอุตสาหกรรมอาหารในมิติของภารกิจสหกรณ์
- ๑๐) พัฒนาระบบการเงินและการลงทุนที่เข้าถึงได้ (Inclusive Finance and Investment System)

๒.๙ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปทุมธานี ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)

ปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาในเชิงพื้นที่อย่างโดดเด่น เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกรุงเทพมหานครกับภูมิภาคต่าง ๆ ด้วยระบบคมนาคมที่สะดวกทั้งทางถนน (ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙ ถนนพหลโยธิน ถนนรังสิต-นครนายก) ทางรถไฟ (รถไฟสายเหนือ) และทางน้ำ (แม่น้ำเจ้าพระยาและคลองต่าง ๆ) เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของเมืองหลวงทั้งในด้านที่อยู่อาศัย การทำงาน และการศึกษา โดยในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา ประชากรของจังหวัดเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี ส่วนใหญ่เป็นการย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมและภาคบริการ ลักษณะพิเศษนี้ทำให้จังหวัดมีพลวัตทางเศรษฐกิจและสังคมที่สูง นอกจากนี้ จังหวัดปทุมธานียังเป็นศูนย์รวมของสถานศึกษา สถาบันวิจัย และภาคอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง การมีสถาบันการศึกษาชั้นนำหลายแห่งทำให้เกิดระบบนิเวศของนวัตกรรม (Innovation Ecosystem) ที่สมบูรณ์ โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัย ภาคเอกชน และภาครัฐ ผ่านกลไกต่าง ๆ เช่น ศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ (Incubator) พื้นที่เร่งสร้างธุรกิจ (Accelerator) เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัย และพื้นที่นวัตกรรมเฉพาะทาง (Innovation District) การมีภาคอุตสาหกรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ดิจิทัลคอนเทนต์ และอุตสาหกรรมอาหารมูลค่าสูง ทำให้จังหวัดมีความพร้อมในการเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจดิจิทัล

แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัดไว้ว่า **"มหานครแห่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน"** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เมืองนวัตกรรม และเมืองอัจฉริยะที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กำหนดประเด็นการพัฒนาหลัก ๔ ประเด็น ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่ใช้เทคโนโลยีพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัย (๒) การพัฒนาเมืองที่เติบโตด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจดิจิทัล (Creative and Digital Economy Growth) (๓) การพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมของเมืองให้เติบโตอย่างยั่งยืน (Social and Environment Sustainable Growth) และ (๔) การยกระดับขีดความสามารถภาครัฐเพื่อให้บริการประชาชน (Government e-Service)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปทุมธานี (Vision)

“เมืองทันสมัย ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต”

พันธกิจ (Mission)

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศเมืองอัจฉริยะ (Smart Infrastructure & Ecosystem)
๒. การเปลี่ยนผ่านภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการด้วยนวัตกรรม (Agri-Industrial and Service Transformation)
๓. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์และฐานรากยุคดิจิทัล (Creative & Digital Economy Drive)
๔. การเสริมสร้างสังคมคุณภาพและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน (Sustainable Society & Green Environment)
๕. การบริหารจัดการภาครัฐสู่ดิจิทัลและธรรมาภิบาล (Digital Government & Good Governance)

เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goals)

๑. จังหวัดปทุมธานีมีระบบโครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ และระบบนิเวศเมืองที่ทันสมัย ปลอดภัย และประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการเมืองอัจฉริยะได้อย่างเท่าเทียม
๒. ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการของจังหวัดได้รับการเปลี่ยนผ่านด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมสร้างสรรค์ มีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล และสร้างรายได้กระจายสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
๓. ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี สังคมมีความปลอดภัยและอบอุ่น และทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู และบริหารจัดการอย่างยั่งยืน มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality)
๔. หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดปรับเปลี่ยนสู่องค์กรดิจิทัลที่เปิดเผย โปร่งใส มีธรรมาภิบาล และสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็วในระดับสากล

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปทุมธานี

๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓
๒. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓
๓. ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index – HAI) มีค่าคะแนนมากกว่า ๐.๗

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : พัฒนาสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City)

เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนาที่ ๑

๑. โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและดิจิทัลมีความพร้อมในการรองรับความเป็นเมืองทันสมัย
๒. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้วยระบบบริหารจัดการเมืองอัจฉริยะ

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)
๒. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยนวัตกรรม (Smart Living)
๓. พัฒนาและเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งอัจฉริยะ (Smart City Mobility) เชื่อมต่อระบบ

ล้อ - ราง - เรือ อย่างไร้รอยต่อ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาเมืองที่เติบโตด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจดิจิทัล (Creative and Digital Economy Growth)

เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนาที่ ๒

๑. ภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมได้รับการยกระดับด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง
๒. เศรษฐกิจฐานรากและธุรกิจบริการมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ในระดับสากล

แนวทางการพัฒนา

๑. ขับเคลื่อน “ระบียงนวัตกรรมปทุมธานี” (PTIC) เพื่อดึงดูดอุตสาหกรรมแห่งอนาคตและนวัตกรรมบริการ
๒. ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) โดยใช้เทคโนโลยีแม่นยำสูงสู่การตลาดสากล
๓. พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ริมน้ำและคลองสายหลัก เชื่อมโยงการท่องเที่ยวและสินค้า OTOP สู่แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซสากล
๔. พัฒนาทักษะแรงงาน (Upskill/Reskill) ให้มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีขั้นสูงและดิจิทัล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมของเมืองให้เติบโตอย่างยั่งยืน (Social and Environment Sustainable Growth)

เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนาที่ ๓

๑. สังคมมีความเข้มแข็ง ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนทุกมิติ (เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความมั่นคง และความปลอดภัย) เพื่อให้คนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๒. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูและจัดการอย่างเป็นระบบ

แนวทางการพัฒนา

๑. เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาในทุกมิติ (เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความมั่นคง และความปลอดภัย) เพื่อให้คนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๒. พัฒนาระบบดูแลสุขภาพผู้สูงอายุอัจฉริยะ (Smart Wellness) และสวัสดิการสังคมที่ครอบคลุมทุกกลุ่ม
๓. ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งและระบบจัดการน้ำอัจฉริยะเพื่อป้องกันภัยพิบัติและรองรับความเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
๔. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ยกระดับขีดความสามารถภาครัฐเพื่อให้บริการประชาชน (Government e-Service)

เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนาที่ ๔

๑. ภาครัฐเป็นองค์กรดิจิทัลที่ทันสมัย มีธรรมาภิบาล และให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ประชาชนมีความพึงพอใจและเข้าถึงบริการภาครัฐได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศูนย์ข้อมูลกลาง (Provincial Big Data) เพื่อการบริหารงานเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจที่แม่นยำ โดยปฏิรูปกระบวนการงาน (Business Process Re-engineering) สู่รูปแบบดิจิทัลเพื่อลดขั้นตอนและเพิ่มความโปร่งใส
๒. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดหลักธรรมาภิบาลและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะดิจิทัล (Digital Literacy)

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดปทุมธานี

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดปทุมธานีตั้งอยู่ในภาคกลางประมาณเส้นรุ้งที่ ๑๔ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒.๓๐ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๕๒๕.๘๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๙๕๓,๖๐๐ ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) เป็นระยะทางประมาณ ๒๗.๘ กิโลเมตร

๒) อาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบางไทร อำเภอบางปะอินและอำเภовังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอนองแคะ และอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับเขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตบางเขน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และอำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

แผนที่จังหวัดปทุมธานี

๓) สภาพพื้นที่

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดปทุมธานี โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มสองฝั่งของแม่น้ำเจ้าพระยา มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านใจกลางจังหวัดในเขตอำเภอเมืองและอำเภอสสามโคก ทำให้พื้นที่แยกออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

➢ ฝั่งตะวันออกหรือฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ อำเภอธัญบุรี อำเภอลำลูกกา อำเภอลองหลวง และอำเภอหนองเสือ และบางส่วนของอำเภอสสามโคก

➢ ฝั่งตะวันตกหรือฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ อำเภอลาดหลุมแก้วกับบางส่วนของอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอสสามโคก ในฤดูฝนระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมในบริเวณพื้นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งนี้

๔) ลักษณะดิน/สภาพการใช้ที่ดิน

พื้นที่จังหวัดส่วนใหญ่ เป็นที่ราบลุ่ม ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียวจัด สภาพดินเป็นกรดปานกลาง ถึงเป็นกรดจัด มี pH ประมาณ ๖ - ๔ ซึ่งเป็นลักษณะของดินเปรี้ยว โดยจำแนกได้ดังนี้

(๑) ดินเปรี้ยวน้อย มีเนื้อที่ ๓๕,๙๖๔.๐๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๐

(๒) ดินเปรี้ยวปานกลาง มีเนื้อที่ ๔๒๖,๒๙๒.๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๘

(๓) ดินเปรี้ยวจัด เนื้อที่ ๒๒๙,๙๙๑.๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๒

➢ กลุ่มชุดดินที่ ๒

เนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนเป็นสีเทาหรือเทาแก่ ดินล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลและสีเหลือง หรือสีแดง ถ้าเกิดบริเวณชายฝั่งทะเล หรือที่ราบลุ่มภาคกลาง พบจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซต์ ในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐ - ๑๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมีค่า pH ๔.๕ - ๕.๐ ปัจจุบันบริเวณนี้ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม่ผลบางชนิด ถ้ามีการจัดการที่ดีดินนี้จะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

➢ กลุ่มชุดดินที่ ๓

มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำ ดินล่างมีสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลือง และสีน้ำตาลหรือสีแดง บางแห่งพบผลึกยิปซัม และเปลือกหอยในดินชั้นล่างเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงต่างปานกลางมีค่า pH ๕.๕ - ๘.๐ ปัจจุบันบริเวณนี้ส่วนใหญ่ใช้ทำนาหรือยกร่องปลูกพืชผักและไม้ผล

➢ กลุ่มชุดดินที่ ๑๐

มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนเป็นสีเทาหรือสีดำ ดินล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง หรือแดง และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์ ภายในระดับความลึก ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน เป็นดินลึกมีการระบายน้ำเลว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื่องจากเป็นกรดจัดมากมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนาบางแห่งมีการยกร่องปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนปฏิพัทธ์

➢ กลุ่มชุดดินที่ ๑๑

มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนอยู่เป็นจำนวนมาก ในช่วงดินล่างตอนบน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์ ในระดับความลึก ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดิน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลว มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ

เนื่องจากดินมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัดค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๐ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกพืชผัก ไม้ผลและสนปฐพีท์ ถ้าดินกลุ่มนี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ยและปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำหรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพพืชที่ปลูกจะให้ผลผลิตดีขึ้น

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

ลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดปทุมธานีออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

➤ **ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ซึ่งมีคุณสมบัติหนาวเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศเย็นและแห้งแล้ง แต่เนื่องจากจังหวัดปทุมธานีอยู่ทางตอนกลางของประเทศไทยอากาศจึงไม่หนาวเหมือนจังหวัดที่อยู่ทางตอนบนของประเทศ โดยจะมีอากาศเย็นในช่วงเช้าส่วนในช่วงบ่ายอุณหภูมิจะสูงขึ้น และมีอากาศร้อนเดือนธันวาคมและมกราคมเป็นเดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดในรอบปี

➤ **ฤดูร้อน** เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนเมษายน ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำ เนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไปโดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน เนื่องจากดวงอาทิตย์ได้โคจรจากซีกโลกใต้มาอยู่ในละติจูดที่ตั้งฉากกับประเทศไทย จึงได้รับรังสีจากดวงอาทิตย์เต็มที่

➤ **ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนกันยายน ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมา พาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับ ในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

จังหวัดปทุมธานีอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณจังหวัดปทุมธานีประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ปกคลุมในช่วงฤดูฝนทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก

๒) ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑ ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

เดือน	๒๕๖๕		๒๕๖๖		๒๕๖๗	
	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวัน ที่ฝนตก	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวัน ที่ฝนตก	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวัน ที่ฝนตก
รวม	๑,๖๕๔.๘	๑๓๑	๙๙๖.๕	๑๐๔	๑,๒๒๕.๑	๑๐๙
มกราคม	๑.๕	๒	-	-	๓.๒	๑
กุมภาพันธ์	๗๑.๕	๖	๑๗.๔	๓	๐.๑	๑
มีนาคม	๑๔๓.๙	๘	-	-	๑๙.๘	๔
เมษายน	๔๐.๙	๙	๗๔	๔	๐.๗	๑

เดือน	๒๕๖๕		๒๕๖๖		๒๕๖๗	
	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวัน ที่ฝนตก	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวัน ที่ฝนตก	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวัน ที่ฝนตก
พฤษภาคม	๑๖๕.๒	๑๓	๗๑.๓	๑๑	๑๕๐.๖	๑๕
มิถุนายน	๒๐๓	๑๓	๑๖๒.๔	๑๕	๙๖.๒	๗
กรกฎาคม	๑๖๒.๖	๒๐	๑๐๒.๗	๑๓	๑๖๑.๒	๑๗
สิงหาคม	๓๖๖	๑๙	๑๑๓.๔	๑๓	๒๖๒.๒	๑๙
กันยายน	๓๑๘	๒๐	๒๑๕.๕	๒๑	๓๑๒.๘	๒๒
ตุลาคม	๑๓๒.๑	๙	๑๗๐.๓	๑๔	๒๑๑.๗	๑๗
พฤศจิกายน	๔๗.๓	๑๑	๒๑.๗	๗	๖.๖	๕
ธันวาคม	๒.๘	๑	๔๗.๘	๓	๐	๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปทุมธานี

๓) อุณหภูมิ

ตารางที่ ๒ ข้อมูลอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๖๕- ๒๕๖๗

เดือน	พ.ศ. ๒๕๖๕			พ.ศ. ๒๕๖๖			พ.ศ. ๒๕๖๗		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
เฉลี่ย	๒๙.๒			๒๙.๓			๓๐.๗		
มกราคม	๓๖.๕	๒๐.๕	๒๘.๕	๓๖.๐	๑๗.๕	๒๖.๘	๓๖.๕	๒๑.๑	๒๘.๘
กุมภาพันธ์	๓๕.๙	๒๐.๖	๒๘.๓	๓๗.๐	๑๘.๕	๒๗.๘	๓๗.๘	๒๐.๕	๓๐.๖
มีนาคม	๓๘.๓	๒๓.๗	๓๑	๓๙.๐	๒๑.๑	๓๐.๑	๔๐.๒	๒๔	๓๒.๒
เมษายน	๓๙.๗	๑๙	๒๙.๔	๔๑.๐	๒๓.๗	๓๒.๔	๔๒.๘	๒๗.๓	๓๔.๓๕
พฤษภาคม	๓๗	๒๑.๔	๒๙.๒	๔๐.๘	๒๔.๘	๓๒.๘	๔๑.๕	๒๔.๘	๓๒.๔
มิถุนายน	๓๗.๕	๒๓.๕	๓๐.๕	๓๘.๕	๒๔.๐	๓๑.๓	๓๘.๑	๒๕	๓๑.๗๕
กรกฎาคม	๓๖.๗	๒๔	๓๐.๔	๓๗.๕	๒๔.๕	๓๑.๐	๓๖.๕	๒๔.๕	๓๐.๒
สิงหาคม	๓๖.๕	๒๓.๕	๓๐	๓๗.๗	๒๕.๕	๓๑.๖	๓๗.๑	๒๔	๓๐.๗
กันยายน	๓๕.๕	๒๓.๘	๒๙.๗	๓๗.๐	๒๔.๕	๓๐.๘	๓๖.๗	๒๔.๒	๓๐.๓๕
ตุลาคม	๓๕.๕	๒๑.๒	๒๘.๔	๓๖.๒	๒๔.๔	๓๐.๓	๓๖.๒	๒๓.๗	๓๐.๐๕
พฤศจิกายน	๓๕.๘	๒๐.๙	๒๘.๔	๓๖.๓	๒๐.๐	๒๘.๒	๓๖.๒	๒๐.๕	๒๙.๕
ธันวาคม	๓๔.๒	๑๘	๒๖.๑	๓๖.๕	๑๘.๑	๒๗.๓	๓๕.๘	๑๘.๔	๒๗.๘

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปทุมธานี

๔) ความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ ๓ ข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

เดือน	พ.ศ. ๒๕๖๕			พ.ศ. ๒๕๖๖			พ.ศ. ๒๕๖๗		
	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย
เฉลี่ย	๗๔.๘			๗๑.๔			๗๒.๓		
มกราคม	๙๒.๗	๔๖.๒	๖๙.๕	๘๓.๐	๕๐.๐	๖๖.๕	๘๘	๔๙	๖๙

เดือน	พ.ศ. ๒๕๖๕			พ.ศ. ๒๕๖๖			พ.ศ. ๒๕๖๗		
	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย
กุมภาพันธ์	๘๙.๕	๕๖.๘	๗๓.๒	๙๐.๐	๕๐.๐	๗๐.๐	๙๔	๕๐	๗๒
มีนาคม	๙๕.๙	๖๐.๐	๗๘.๐	๙๑.๐	๕๐.๐	๗๐.๕	๙๓	๕๒	๗๓
เมษายน	๘๙.๘	๕๓.๘	๗๑.๘	๙๐.๐	๔๗.๐	๖๘.๕	๘๖	๔๑	๖๒
พฤษภาคม	๘๗	๖๐.๙	๗๔.๐	๘๙.๐	๕๒.๐	๗๐.๕	๘๗	๕๖	๗๓
มิถุนายน	๙๒.๗	๖๓.๒	๗๘.๐	๘๕.๐	๕๖.๐	๗๐.๕	๘๒	๕๗	๗๑
กรกฎาคม	๙๓.๓	๖๘	๘๐.๗	๘๔.๐	๕๙.๐	๗๑.๕	๘๙	๖๔	๗๘
สิงหาคม	๙๑.๙	๖๖.๙	๗๙.๔	๘๔.๐	๕๖.๐	๗๐.๐	๙๐	๖๐	๗๗
กันยายน	๙๒.๓	๖๘.๕	๘๐.๔	๙๑.๐	๖๔.๐	๗๗.๕	๙๐	๖๓	๗๙
ตุลาคม	๘๘.๘	๕๙.๖	๗๔.๒	๙๔.๐	๖๗.๐	๘๐.๕	๙๓	๖๔	๘๐
พฤศจิกายน	๘๙.๗	๕๕.๙	๗๒.๘	๘๖.๐	๕๘.๐	๗๒.๐	๘๓	๕๔	๗๐
ธันวาคม	๘๓.๑	๔๘.๘	๖๖.๐	๘๔.๐	๕๓.๐	๖๘.๕	๗๖	๔๕	๖๓

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปทุมธานี

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

การแบ่งเขตการปกครองและข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๔ ข้อมูลการแบ่งเขตการปกครองและจำนวนประชากรของจังหวัดปทุมธานี

	เขตการปกครอง				ประชากร (คน)			จำนวน ครัวเรือน
	เทศบาล นคร/ เทศบาล เมือง/ เทศบาล ตำบล	องค์การ บริหาร ส่วน ตำบล	ตำบล	หมู่บ้าน (นอกเขต เทศบาล)	ชาย	หญิง	รวม	
จังหวัด ปทุมธานี	๓๐	๓๕	๖๐	๔๙๔	๕๘๗,๗๓๑	๖๕๘,๘๓๑	๑,๒๔๖,๕๖๒	๗๒๘,๖๑๕
เมืองปทุมธานี	๓	๘	๑๑	๕๘	๑๐๖,๑๖๒	๑๑๙,๗๗๐	๒๒๕,๙๓๒	๑๓๐,๖๘๐
คลองหลวง	๑๑	๕	๑๔	๘๑	๑๔๕,๔๖๕	๑๖๔,๓๖๑	๓๐๙,๘๒๖	๒๑๑,๔๕๗
ชัยบุรี	๒	๕	๗	๘๙	๑๐๒,๑๘๑	๑๑๗,๕๘๐	๒๑๙,๗๖๑	๑๒๙,๓๓๑
หนองเสือ	๔	-	๖	๒๒	๒๘,๕๖๐	๒๙,๑๘๒	๕๗,๗๔๒	๒๑,๐๖๓
ลาดหลุมแก้ว	๒	๖	๗	๖๙	๓๕,๘๕๓	๓๗,๙๕๓	๗๓,๘๐๖	๓๙,๓๒๐
ลำลูกกา	๓	๕	๗	๖๑	๑๔๑,๓๙๙	๑๕๙,๘๐๘	๓๐๑,๒๐๗	๑๖๙,๒๑๐
สามโคก	๕	๖	๘	๑๑๔	๒๘,๑๑๑	๓๐,๑๗๗	๕๘,๒๘๘	๒๗,๕๕๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปทุมธานี ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๙

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ การศึกษา

จังหวัดปทุมธานีมีจำนวนโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย) ทั้งสิ้น ๓๑๗ โรงเรียน อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๑๙๑ โรงเรียน สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๘๗ แห่ง การปกครองส่วนท้องถิ่นการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๙ แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (โรงเรียนสาธิต)จำนวน ๕ แห่ง มีห้องเรียนจำนวน ๖,๕๔๒ ห้อง ครู ๗,๙๘๓ คน นักเรียนรวม ๑๗๕,๗๙๙ คน อยู่ในระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน ๓๕,๑๐๕ ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด ๗๖,๕๘๓ คน และระดับมัธยมศึกษา ๖๔,๑๑๑ คน

ตารางที่ ๕ ข้อมูลจำนวนโรงเรียน ห้องเรียน ครู และนักเรียน

โรงเรียน/ห้องเรียน/ครู/นักเรียน	รวม	สังกัด			อื่นๆ
		สพฐ.	สช.	สศ.	
โรงเรียน (แห่ง)	๓๑๗	๑๙๑	๘๗	๓๙	๕
ห้องเรียน (ห้อง)	๖,๕๔๒	๓,๗๕๙	๑,๘๘๗	๘๒๙	๖๗
ครู (คน)	๗,๙๘๓	๕,๓๗๗	๒,๔๖๐	๙๒๓	๑๔๖
นักเรียนรวม (คน)	๑๗๕,๗๙๙	๑๐๗,๙๗๒	๔๒,๔๔๓	๒๓,๘๘๖	๑,๔๘๘
- ก่อนประถมศึกษา (คน)	๓๕,๑๐๕	๑๑,๒๖๕	๑๒,๖๔๑	๑๑,๑๙๙	-
- ประถมศึกษา (คน)	๗๖,๕๘๓	๔๕,๕๑๘	๒๔,๐๗๑	๖,๖๑๓	๓๘๑
- มัธยมศึกษา (คน)	๖๔,๑๑๑	๕๑,๑๘๙	๕,๗๓๑	๖,๐๘๔	๑,๑๐๗

ที่มา : รายงานสถิติจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๖ ข้อมูลสถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษา ในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

สังกัด	จำนวนสถานศึกษา	อาจารย์	นักศึกษา
รวม	๑๗	๖,๕๔๘	๑๕๑,๘๒๑
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา			
- สถาบันอาชีวศึกษารัฐบาล	๓	๔๔๓	๑๐,๒๐๕
- สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน	๔	๑๙๓	๓,๕๗๐
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	๓	๓,๖๘๙	๘๒,๑๘๒
- สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	๗	๒,๔๑๖	๕๙,๔๓๔

ที่มา : รายงานสถิติจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๓.๒ ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดปทุมธานีนับถือศาสนาพุทธ ข้อมูลจากสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่ามีการประมาณร้อยละ ๙๖.๘ ที่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ ๒.๖) ศาสนาคริสต์ (ร้อยละ ๐.๔) และอื่นๆ (ร้อยละ ๐.๒) ในปี ๒๕๖๗ จังหวัดปทุมธานีมีจำนวนศาสนสถาน ประกอบด้วยวัด จำนวน ๑๙๙ แห่ง สำนักสงฆ์ ๑ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๓๙ แห่ง มัสยิด ๓๐ แห่ง พระภิกษุ ๔,๑๐๘ รูป และสามเณร ๘๕๔ รูป

ตารางที่ ๗ ข้อมูลวัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด พระภิกษุ และสามเณร จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	วัด	สำนักสงฆ์	โบสถ์คริสต์	มัสยิด	พระภิกษุ	สามเณร
เมืองปทุมธานี	๔๕	-	๕	๓	๕๓๗	๒๐
คลองหลวง	๒๗	๑	๑๐	๔	๒,๐๐๑	๖๗๐
ธัญบุรี	๑๐	-	๑๒	๑	๒๘๙	๑๓
หนองเสือ	๒๒	-	๑	๓	๒๐๖	๔
ลาดหลุมแก้ว	๑๙	-	๒	๘	๒๗๓	๘๓
ลำลูกกา	๓๔	-	๘	๑๑	๕๓๐	๒๐
สามโคก	๔๒	-	๑	๒	๒๗๒	๔๔
รวม	๑๙๙	๑	๓๙	๓๒	๔,๑๐๘	๘๕๔

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดปทุมธานี

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

➤ **ทางรถยนต์** มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญผ่านพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

- **ทางหลวงหมายเลข ๑** (ถนนพหลโยธิน) เป็นทางหลวงสายหลักเชื่อมกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กับภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และอำเภอคลองหลวง

- **ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙๑ หรือ ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครรอบที่ ๓** เป็นโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายหลัก มีระยะทางยาว ๒๔๕ กิโลเมตร เป็นโครงข่ายทางหลวง ที่มีความสำคัญในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งกับพื้นที่บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียสาย ๒ และ ทางหลวงเอเชีย สาย ๑๒๓ ผ่านปทุมธานี ที่พื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอหนองเสือ อำเภอธัญบุรี และอำเภอลำลูกกา

- **ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๕ หรือถนนรังสิต-นครนายก** เป็นถนนแนวตะวันตก-ตะวันออก เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดนครนายก ระยะทางตลอดทั้งสาย ๗๔.๘๑๑ กิโลเมตร และเป็นเส้นทางอำนวยความสะดวกการเดินทางเข้าสู่จังหวัดนครนายกและจังหวัดใกล้เคียงโดยไม่ต้องใช้ถนนพหลโยธิน

- **ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖** เป็นทางหลวงสายหลักในแนวเหนือ-ใต้ เชื่อมต่อกับจังหวัดนนทบุรี ผ่านย่านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมที่สำคัญของจังหวัด มีปริมาณการจราจรหนาแน่น

- **ทางหลวงหมายเลข ๓๐๗** เป็นทางหลวงสายหลักในเขตผังเมืองรวมแนวเหนือ-ใต้ เชื่อมโครงข่ายรอบนอกที่สำคัญ ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕, ๓๔๖ และทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ ผ่านย่านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และสถานที่ราชการของจังหวัด มีการพัฒนาพื้นที่สองข้างทาง และมีปริมาณการจราจรหนาแน่นมาก

- **ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕** เป็นโครงข่ายทางหลวงสายหลักด้านทิศใต้ที่สำคัญของทางหลวงวงแหวนรอบนอก ไปยังจังหวัดภาคใต้ ภาคตะวันตก และภาคเหนือ

- **ทางหลวงหมายเลข ๓๔๖** (ปทุมธานี - ลาดหลุมแก้ว) เชื่อมจังหวัดปทุมธานี กับจังหวัดนครปฐม และจังหวัดสุพรรณบุรี ผ่านอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอลาดหลุมแก้ว

- ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ (บางขุน - ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร) เป็นทางหลวงสายหลักด้านทิศเหนือที่เชื่อมกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และภาคเหนือ ผ่านอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอสามโคก

- ถนนกาญจนาภิเษก หรือ ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร มีระยะทางส่วนใหญ่เป็น ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙ เป็นถนนสายสำคัญที่มีเส้นทางเชื่อมต่อกันเป็นวงแหวนล้อมรอบตัวเมืองกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้วย มีระยะทางตลอดทั้งสายรวม ๑๖๘ กิโลเมตร

➤ **ทางรถไฟ** มีเส้นทางรถไฟผ่านพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ดังนั้นมีเส้นทางรถไฟสายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน โดยมีจุดจอดรถไฟที่สถานีรถไฟรังสิต และสถานีเชียงราก และมีจุดจอดรับส่งผู้โดยสารระยะสั้นเพื่อเดินทางไปยังกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ที่หมู่บ้านรัตนโกสินทร์ รถไฟฟ้า ๒ เส้นทาง คือ รถไฟฟ้าสายสีแดง (บางซื่อ - รังสิต) มีสถานีที่จังหวัดปทุมธานี ๒ สถานี คือ สถานีหลักหก และสถานีรังสิต กำหนดเปิดให้บริการปลายปี ๒๕๖๔ รถไฟฟ้าสายสีเขียว (หมอชิต - สะพานใหม่ - คูคต) มีสถานีในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ๑ สถานี คือ สถานีคูคต

➤ **โครงข่ายระบบรางและรถไฟฟ้า (Rail and Mass Transit Analysis)**

- รถไฟทางไกล : มีเส้นทางสายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่านโดยมีสถานีหลักที่รังสิต และเชียงราก

- รถไฟฟ้าสายสีแดง (บางซื่อ - รังสิต) : มีสถานีในจังหวัด ๒ แห่ง คือ สถานีหลักหก และสถานีรังสิต ซึ่งเริ่มเปิดให้บริการตั้งแต่ปลายปี ๒๕๖๔ มีแผนขยายส่วนต่อขยายจากสถานีรังสิต ขึ้นไปทางทิศเหนือ (ธรรมศาสตร์/เชียงราก) และขยายจากสถานีรังสิต ลงไปทางทิศใต้ (บางซื่อ) ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงย่านการศึกษาและพื้นที่อุตสาหกรรมในภาคเหนือเข้าสู่ระบบขนส่งหลัก

- รถไฟฟ้าสายสีเขียว (หมอชิต - คูคต) : มีสถานีปลายทางในพื้นที่ปทุมธานี ๑ แห่ง คือ สถานีคูคต มีแผนขยายเส้นทางจากสถานีคูคต (สถานีปัจจุบัน) เข้าสู่พื้นที่ลำลูกกา เพื่อรองรับการเติบโตของที่อยู่อาศัยตามแนวถนนลำลูกกา

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

พื้นที่จังหวัดปทุมธานีอยู่ในเขตความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยมีสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจำนวน ๙ แห่งให้บริการ จากข้อมูลการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๖๒๒,๘๒๘ ราย มียอดการใช้ไฟฟ้ารวม ๘,๕๕๐.๕๙ ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง

ตารางที่ ๘ ข้อมูลผู้ใช้ไฟฟ้าและปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗

ประเภทผู้ใช้	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๕๗๔,๓๗๑	๕๙๑,๖๑๐	๖๑๖,๑๓๗	๖๒๒,๘๒๘
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง)	๗,๕๖๘.๓๖	๗,๘๕๘.๖๕	๘,๑๖๐.๒๒	๘,๕๕๐.๕๙

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

๑.๔.๓ น้ำประปา

จังหวัดปทุมธานีอยู่ในเขตความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๔ แห่ง ผลิตน้ำประปาปริมาณ ๑๓๒.๒ ล้านลูกบาศก์เมตร และจ่ายน้ำให้กับผู้ใช้น้ำในจังหวัดปทุมธานีทั้งสิ้น ๔๑๙,๕๒๐ ราย ปริมาณน้ำ ที่จำหน่ายทั้งสิ้น ๑๑๐.๘๗ ล้านลูกบาศก์เมตร

ตารางที่ ๙ ข้อมูลผู้ใช้น้ำและปริมาณการใช้น้ำ จำแนกตามสาขาของการประปาส่วนภูมิภาค ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๗

รายการ	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	๓๖๙,๒๗๓	๓๘๔,๓๐๘	๓๙๙,๑๖๓	๔๑๙,๕๒๐	๔๒๑,๑๖๒
ปริมาณน้ำผลิตจริง (ลูกบาศก์เมตร)	๕๕,๗๑๓,๗๒๔	๖๘,๖๗๐,๗๖๐	๗๔,๐๒๙,๘๙๐	๑๓๒,๒๑๗,๒๓๘	๒๒๓,๙๕๖,๕๙๐
ปริมาณน้ำขาย (ลูกบาศก์เมตร)	๑๒๑,๕๙๑,๐๑๖	๑๒๓,๓๘๖,๘๔๒	๑๓๐,๐๑๔,๔๖๖	๑๑๐,๘๗๗,๒๗๔	๑๓๓,๓๘๑,๙๐๓

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดปทุมธานี (GPP) ๑๖ สาขา

ตามรายงานผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ (Gross Regional and Provincial Product ๒๐๒๔ Edition) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จังหวัดปทุมธานีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เท่ากับ ๔๖๗,๘๗๘ ล้านบาท อยู่ลำดับที่ ๕ ของประเทศ รองจากกรุงเทพมหานคร จังหวัดชลบุรี ระยอง และสมุทรปราการ โดยเป็นภาคเกษตร จำนวน ๖,๕๔๔ ล้านบาท (๑.๔๔ %) และภาคนอกเกษตร จำนวน ๔๖๑,๓๓๔ ล้านบาท (๙๖.๐๘ %) และมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) เท่ากับ ๒๔๗,๑๐๕ บาทต่อปี อยู่ลำดับที่ ๑๔ ของประเทศ

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาการผลิตจังหวัดปทุมธานี

(ล้านบาท)

สาขาการผลิต	๒๕๖๔r	๒๕๖๕r	๒๕๖๖r	๒๕๖๗p
ภาคเกษตร	๕,๔๘๐	๖,๔๐๔	๖,๓๕๐	๖,๕๔๔
๑ เกษตรกรรม การล่าสัตว์ การป่าไม้และการประมง	๕,๔๘๐	๖,๔๐๔	๖,๓๕๐	๖,๕๔๔
ภาคนอกเกษตร	๔๑๒,๕๐๐	๔๕๓,๕๙๒	๔๕๐,๙๘๘	๔๖๑,๓๓๔
อุตสาหกรรม	๒๒๕,๔๘๐	๒๓๖,๕๖๖	๒๓๔,๗๖๗	๒๓๔,๖๘๙
๒ การเหมืองแร่และเหมืองหิน	๗๘	๗๖	๘๓	๖๖
๓ อุตสาหกรรม	๒๐๖,๕๕๑	๒๑๖,๖๖๓	๒๑๒,๐๕๔	๒๑๓,๖๖๘
๔ การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	๑๖,๕๔๓	๑๗,๓๘๐	๒๐,๑๑๙	๑๘,๔๓๖
๕ การจัดการน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	๒,๓๐๙	๒,๔๔๗	๒,๕๑๑	๒,๕๑๙
การบริการ	๑๘๗,๐๒๐	๒๐๗,๐๒๖	๒๑๖,๒๑๑	๒๒๖,๖๔๕
๖ การก่อสร้าง	๑๑,๔๖๑	๑๒,๗๑๘	๑๐,๗๑๑	๑๑,๘๑๔
๗ การขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์	๗๐,๔๖๙	๗๐,๖๕๑	๗๔,๑๒๒	๗๔,๖๔๙
๘ การขนส่งสถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๙,๒๙๓	๑๐,๓๓๙	๑๐,๗๗๖	๑๑,๙๑๑
๙ โรงแรมและภัตตาคาร	๔,๒๐๓	๕,๑๙๔	๖,๘๓๘	๙,๑๐๓
๑๐ ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๕,๗๗๙	๕,๘๙๐	๕,๘๐๗	๕,๕๕๔
๑๑ ตัวกลางทางการเงิน	๑๖,๘๘๐	๒๑,๔๓๗	๒๔,๔๓๕	๒๕,๐๘๒
๑๒ บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	๑๘,๑๒๐	๒๐,๙๒๕	๒๐,๒๑๘	๑๘,๑๖๒
๑๓ วิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจการทางวิชาการ	๓,๙๘๙	๕,๐๔๐	๖,๒๒๙	๖,๓๕๑

สาขาการผลิต		๒๕๖๔f	๒๕๖๕f	๒๕๖๖f	๒๕๖๗p
๑๔	การบริหารและบริการสนับสนุน	๕,๗๕๕	๖,๗๓๗	๖,๒๐๔	๖,๔๑๗
๑๕	การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	๘,๓๒๓	๙,๕๕๖	๙,๗๔๕	๑๐,๒๖๗
๑๖	การศึกษา	๑๙,๗๗๖	๒๑,๘๖๘	๒๒,๐๑๒	๒๕,๑๐๙
๑๗	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๖,๗๑๔	๘,๘๓๘	๙,๔๑๕	๑๐,๘๕๖
๑๘	ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๑,๑๙๖	๑,๕๐๗	๑,๑๔๒	๑,๓๕๙
๑๙	อื่นๆ	๕,๐๓๖	๖,๓๒๖	๘,๕๕๖	๑๐,๐๑๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) : (ล้านบาท)		๔๑๗,๙๔๓	๔๔๙,๙๙๕	๔๕๗,๓๒๘	๔๖๗,๘๗๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)		๒๓๓,๙๖๗	๒๔๔,๓๙๙	๒๔๔,๘๖๕	๒๔๗,๑๐๕
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)		๑,๗๘๖	๑,๘๔๑	๑,๘๖๘	๑,๘๙๓

ที่มา : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖ (Gross Provincial Product at Current Market Prices)
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : สำนักงานสถิติจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙)

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี

๒.๑ พื้นที่เกษตรกรรมและครัวเรือนเกษตรกร

๑) **พื้นที่เกษตรกรรม** จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ทั้งหมด ๙๕๓,๖๖๐ ไร่ ปี ๒๕๖๘ มีพื้นที่เกษตรกรรมรวม ๓๒๕,๗๔๑ ไร่ คิดเป็นประมาณ ร้อยละ ๓๔.๑๖ ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่เกษตรกรรมด้านพืช ๓๑๖,๐๗๓ ไร่ ด้านปศุสัตว์ ๑,๕๒๔ ไร่ และด้านประมง ๘,๑๔๓ ไร่ โดยอำเภอหนองเสือ มีพื้นที่เกษตรกรรมมากที่สุด รองลงมาคืออำเภอลำลูกกาและอำเภอลาดหลุมแก้ว ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญของจังหวัดยังคงอยู่ในอำเภอที่มีฐานการผลิตทางการเกษตรเดิม

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลจำนวนพื้นที่เกษตรกรรมจังหวัดปทุมธานี

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่เกษตรกรรม (ไร่)							
			๒๕๖๗				๒๕๖๘			
			รวม	พืช	ปศุสัตว์	ประมง	รวม	พืช	ปศุสัตว์	ประมง
๑	เมืองปทุมธานี	๗๕,๐๙๔	๑๗,๐๗๔.๒๕	๑๕,๗๗๐.๒๕	๓๗	๑,๒๖๗	๑๔,๗๖๗.๘๐	๑๔,๖๓๔.๘๐	๓๗	๒,๗๙๖
๒	คลองหลวง	๑๘๖,๙๗๐	๔๔,๑๒๔.๐๘	๔๐,๙๘๔.๐๘	๕๒๓	๒,๖๑๗	๔๐,๕๕๘.๔๐	๓๘,๗๑๙.๔๐	๕๒๓	๒,๐๑๔
๓	ชัยบุรี	๗๐,๐๗๘	๘,๒๔๐.๙๖	๗,๙๖๑.๙๖	๑๘	๒๖๑	๘,๖๑๐.๓๓	๘,๔๓๖.๓๓	๑๘	๑,๔๕๒
๔	หนองเสือ	๒๕๘,๕๒๐	๑๑๐,๖๓๗.๒๕	๑๐๔,๐๗๐.๒๕	๓๘๓	๖,๑๗๘	๑๐๖,๐๘๘.๒๕	๑๐๓,๖๙๑.๒๕	๓๘๓	๓๑๒
๕	ลาดหลุมแก้ว	๑๑๗,๕๗๕	๕๘,๔๙๓.๔๕	๕๗,๐๕๘.๗๕	๓๓๗	๑,๐๙๘	๖๔,๘๑๖.๗๕	๖๓,๐๒๖.๗๕	๓๓๗	๑,๓๑๖
๖	ลำลูกกา	๑๘๖,๐๖๙	๗๑,๒๓๗.๕๗	๖๕,๕๓๔.๕๗	๑๒๓	๕,๕๘๐	๖๘,๘๗๓.๒๖	๖๕,๙๕๔.๒๖	๑๒๓	๙๗
๗	สามโคก	๕๙,๓๕๔	๒๓,๔๐๓.๕๓	๒๑,๖๑๑.๐๓	๑๐๓	๑,๖๙๐	๒๒,๐๒๗.๐๓	๒๑,๖๑๑.๐๓	๑๐๓	๑๕๖
รวมพื้นที่จังหวัด			๓๓๓,๒๑๑.๐๙	๓๑๒,๙๙๖.๘๙	๑,๕๒๔	๑๘,๖๙๐	๓๒๕,๗๔๑.๘๒	๓๑๖,๐๗๓.๘๒	๑,๕๒๔	๘,๑๔๓

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙) ด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙) ด้านประมง สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙)

จากตารางที่ ๑๑ พื้นที่เกษตรกรรมจังหวัดปทุมธานี เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๗ พบว่าพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดลดลงจากจาก ๓๓๓,๒๑๑ ไร่ เหลือ ๓๒๕,๗๔๑ ไร่ ลดลง ๗,๔๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๔ โดยอำเภอที่พื้นที่เกษตรกรรมลดลงชัดเจน ได้แก่ อำเภอหนองเสือ ลดลง ๔,๕๔๙ ไร่ อำเภอคลองหลวง ลดลง ๓,๕๖๕ ไร่ และอำเภอเมืองปทุมธานี ลดลง ๒,๓๐๖ ไร่ ซึ่งโดยพื้นที่ด้านประมงลดลงอย่างมีนัยสำคัญ สาเหตุสำคัญอาจเกิดจากการขยายตัวของเมือง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ราคาที่ดินสูงขึ้น เกษตรกรบางรายขายที่ดินหรือเลิกทำการเกษตร รวมถึงต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น

๒) **ครัวเรือนเกษตรกร** จังหวัดปทุมธานีมีครัวเรือนประชากรทั้งหมด ๗๒๘,๖๑๕ ครัวเรือน มีครัวเรือนเกษตรกร ๓๑,๐๕๗ ครัวเรือน ประกอบด้วย ด้านพืช ๒๒,๙๑๘ ครัวเรือน ด้านปศุสัตว์ ๗,๑๓๖ ราย และด้านประมง ๑,๐๐๕ ราย

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลจำนวนครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดปทุมธานี

ที่	อำเภอ	ครัวเรือน	เกษตรกร					
			๒๕๖๗			๒๕๖๘		
			พืช (ครัวเรือน)	ปศุสัตว์ (ราย)	ประมง (ราย)	พืช (ครัวเรือน)	ปศุสัตว์ (ราย)	ประมง (ราย)
๑	เมืองปทุมธานี	๑๓๐,๖๘๐	๑,๗๙๖	๖๓๓	๒๓	๑,๗๐๖	๗๖๙	๒๓๖
๒	คลองหลวง	๒๑๑,๔๕๗	๒,๙๙๕	๑,๓๑๔	๑๙๒	๒,๙๑๗	๑,๔๑๕	๑๒๐
๓	ชัยบุรี	๑๒๙,๓๓๑	๕๙๖	๑๔๓	๒๖	๖๘๕	๑๓๗	๓๑๕
๔	หนองเสือ	๒๑,๐๖๓	๕,๓๔๓	๑,๒๗๑	๑๒๐	๖,๙๑๖	๑,๒๒๗	๙๓
๕	ลาดหลุมแก้ว	๓๙,๓๒๐	๔,๕๘๔	๑,๘๘๒	๑๔๓	๕,๑๒๕	๑,๑๑๔	๑๙๒
๖	ลำลูกกา	๑๖๙,๒๑๐	๓,๓๘๗	๑,๓๘๔	๒๓๖	๓,๓๓๔	๑,๔๖๔	๒๓
๗	สามโคก	๒๗,๕๕๔	๒,๒๓๕	๕๐๙	๙๓	๒,๒๓๕	๑,๐๐๘	๒๖
	รวมทั้งจังหวัด	๗๒๘,๖๑๕	๒๐,๙๓๖	๗,๑๓๖	๘๓๓	๒๒,๙๑๘	๗,๑๓๖	๑,๐๐๕

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙) ด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙) ด้านประมง สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙)

จากตารางที่ ๑๒ จังหวัดปทุมธานียังคงมีโครงสร้างครัวเรือนเกษตรกรที่พึ่งพา การผลิตด้านพืชเป็นหลัก โดยเฉพาะในอำเภอหนองเสือและลาดหลุมแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญของจังหวัด ส่วนด้านปศุสัตว์ มีจำนวนค่อนข้างทรงตัว และกระจายอยู่ในหลายอำเภอ ขณะที่ด้านประมงมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับด้านพืช และปศุสัตว์เมื่อพิจารณาข้อมูลปี ๒๕๖๘ ตามรายสาขา พบว่า ด้านพืชมีจำนวนมากที่สุด ๒๒,๙๑๘ ครัวเรือน โดยอำเภอหนองเสียมียุทธศาสตร์ครัวเรือนด้านพืชมากที่สุด ๖,๙๑๖ ครัวเรือน รองลงมาคืออำเภอลาดหลุมแก้ว ๕,๑๒๕ ครัวเรือน และอำเภอลำลูกกา ๓,๓๓๔ ครัวเรือน แสดงให้เห็นว่า พื้นที่เกษตรกรรมด้านพืชของจังหวัดปทุมธานียังคงกระจุกตัวอยู่ในเขตที่มีลักษณะเป็นพื้นที่เกษตรดั้งเดิม โดยเฉพาะอำเภอหนองเสือและลาดหลุมแก้ว

เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๗ พบว่า ครัวเรือนด้านพืชเพิ่มขึ้นจาก ๒๐,๙๓๖ ครัวเรือน เป็น ๒๒,๙๑๘ ครัวเรือน เพิ่มขึ้น ๑,๙๘๒ ครัวเรือน โดยอำเภอที่เพิ่มขึ้นชัดเจนคือ อำเภอหนองเสือ เพิ่มขึ้น ๑,๕๗๓ ครัวเรือน และอำเภอลาดหลุมแก้วเพิ่มขึ้น ๕๔๑ ครัวเรือน ขณะที่บางอำเภอลดลงเล็กน้อย เช่น อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอคลองหลวง และอำเภอลำลูกกา

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่เกษตรกรรม ๓๒๕,๗๔๑.๘๒ ไร่ (๓๔.๑๖% ของพื้นที่ทั้งจังหวัด) ประกอบด้วย พื้นที่ทำการเกษตร ด้านพืช ๓๑๖,๐๗๓ ไร่ ได้แก่ นาข้าว ๒๒๙,๑๖๑ ไร่ ไม้ผล ๒๗,๖๐๕ ไร่ พืชผัก ๑๙,๗๒๒ ไร่ ไม้ยืนต้น ๑๗,๒๒๗ ไร่ ไม้ดอกไม้ประดับ ๖,๗๔๘ ไร่ สมุนไพร ๑๒,๙๗๓ ไร่ พืชไร่ ๒,๖๓๔ ไร่ ด้านประมง ๘,๑๔๔ ไร่ ด้านปศุสัตว์ ๑,๕๒๔ ไร่ และพื้นที่ชลประทาน ๕๐๑,๙๓๗ ไร่ (๕๒.๖๓% ของพื้นที่จังหวัด) พื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดอยู่ในเขตชลประทาน

๒.๓ เขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานี ปี ๒๕๖๘ มีเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๕ อำเภอ (ยกเว้นอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอลาดหลุมแก้ว) พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี ๔๘,๘๖๘ ไร่ (๕.๐๑% ของพื้นที่ทั้งจังหวัด)

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลจำนวนพื้นที่และการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี

ลำดับ	ประเภทที่ดิน	อำเภอ	จำนวนราย	จำนวนแปลง	เนื้อที่		
					ไร่	งาน	วา
๑	ที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ (กองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกร)	รวม	๓,๕๕๒	๕,๐๘๓	๓๙,๘๙๘	๒	๓๙.๖๐
		คลองหลวง	๙๘๗	๑,๕๕๙	๙,๙๖๗	๐	๙๕.๗๐
		ธัญบุรี	๓๓๓	๔๗๐	๒,๒๘๗	๑	๘๘.๕๐
		หนองเสือ	๒,๒๑๕	๓,๐๔๓	๒๗,๔๙๔	๒	๘๙.๔๐
		ลำลูกกา	๑๑	๑๑	๑๔๙	๐	๘๖.๐๐
๒	ที่ดินพระราชทาน	รวม	๑,๐๘๐	๑,๔๕๖	๑๔,๐๒๓	๓	๗๔.๑๐
		คลองหลวง	๒๕๑	๓๖๔	๓,๐๖๖	๐	๓๖.๗๐
		หนองเสือ	๘๒๙	๑,๐๙๒	๑๐,๙๕๗	๐	๓๕.๔๐
๓	ที่บริจาค	รวม	๗	๑๒	๑๐๖	๑	๓๘.๐๐
		ธัญบุรี	๗	๙	๙๙	๓	๙.๐๐
		หนองเสือ	-	๑	-	๒	-
		สามโคก	-	๒	๖	๐	๒๙.๐๐
๔	ที่ราชพัสดุ	รวม	๒๒๙	๓๑๑	๓,๑๒๖	๑	๑๘.๙๐
		คลองหลวง	๗๕	๑๑๖	๙๕๑	๐	๙๘.๐๐
		หนองเสือ	๑๕๔	๑๙๕	๒,๑๗๕	๐	๒๐.๙๐
รวม ๔ ประเภท			๔,๘๖๘	๖,๘๖๒	๕๗,๑๕๕	๐	๖๘.๖๐

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙)

๒.๔ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

พื้นที่ชลประทาน ๕๐๑,๙๓๗ ไร่ (๕๒.๖๓% ของพื้นที่ทั้งจังหวัด) และพื้นที่นอกเขตชลประทาน ๔๔๕,๘๑๒ ไร่ ดังนี้

➤ **พื้นที่นอกเขตชลประทาน** อยู่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ๓ โครงการ รวม ๕๐๑,๙๓๗ ไร่ประกอบด้วย

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ พื้นที่ชลประทาน ๒๕๑,๘๘๕ ไร่ เขตอำเภอคลองหลวง อำเภอหนองเสือ และอำเภอธัญบุรี ฝั่งทิศเหนือของคลองรังสิตรับน้ำจากคลองระพีพัฒน์มาทางคลอง ๑๓ และคลองระพีพัฒน์แยกตก อีกส่วนหนึ่งรับน้ำเข้ามาทางคลองเปรมประชากร

๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตใต้ พื้นที่ชลประทาน ๑๒๑,๕๐๘ ไร่ เขตอำเภอลำลูกกา และอำเภอธัญบุรี ฝั่งทิศใต้ของคลองรังสิตรับน้ำจากคลองรังสิต คลอง ๑๓ และบางส่วนที่ระบายลงมาจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือเข้ามายังคลองรังสิต

๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ พื้นที่ชลประทาน ๑๒๘,๕๔๔ ไร่ เขตอำเภอ ลาดหลุมแก้ว อำเภอสสามโคก และบางส่วนของอำเภอเมือง รับน้ำจากคลองพระยาบันลือผ่านเข้ามาทางคลองขุดใหม่ คลองลากค้อนและคลองพระอุดมและบางส่วนรับน้ำจากคลองที่เชื่อมต่อโดยตรงกับแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก

➤ **พื้นที่นอกเขตชลประทาน** มีพื้นที่รวม ๔๔๕,๘๑๒ ไร่ ประกอบด้วย

๑. พื้นที่นอกเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา คือ บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง ๒ ฝั่งเขตอำเภอสามโคก และอำเภอเมืองปทุมธานี (บางส่วน) อยู่ในการดูแลรับผิดชอบของโครงการชลประทานปทุมธานี ๙๑,๒๘๖ ไร่
๒. พื้นที่นอกเขตชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ ในอำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอคลองหลวง อำเภอธัญบุรี และอำเภอหนองเสือ รวม ๑๘๘,๔๖๐ ไร่
๓. พื้นที่นอกเขตชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตใต้ ในอำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี และอำเภอลำลูกกา รวม ๑๐๒,๓๘๑ ไร่
๔. พื้นที่นอกเขตชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ ในพื้นที่อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอสามโคก รวม ๖๓,๖๘๕ ไร่

๒.๕ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี

๑) ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ข้าว กล้วยหอมทอง กล้วยน้ำว่า ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน ตะไ้ และเตยหอม โดยพืชที่มีมูลค่าการผลิตสูงสุดมากที่สุด คือ ข้าวนาปรัง ๑,๓๐๗.๙๐ ล้านบาท รองลงมา คือ ข้าวนาปี มูลค่าการผลิต ๑,๐๖๙.๒๖ ล้านบาท กล้วยหอมทอง มูลค่าการผลิต ๕๐๙.๔๖ ล้านบาท และกล้วยน้ำว่า มูลค่าการผลิต ๔๔๖.๒๖ ล้านบาท ตามลำดับโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านพืช

ที่	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	ข้าวนาปรัง*	๑๐,๗๕๓	๒๓๒,๔๖๒.๐๐	๑๘๑,๖๕๓.๙๑	๗๘๑.๔๓	๗.๒๐	๑,๓๐๗.๙๐
๒	กล้วยหอมทอง	๔๒๒	๘,๔๔๔.๐๐	๒๘,๗๙๙.๖๘	๓,๒๒๐.๐๐	๑๗.๖๙	๕๐๙.๔๗
๓	กล้วยน้ำว่า	๑,๗๕๐	๗,๑๑๔.๐๐	๒๗,๗๘๗.๒๘	๓,๙๐๖.๐๐	๑๖.๐๖	๔๔๖.๒๖
๔	ปาล์มน้ำมัน	๓๗๙	๑๐,๗๑๔.๐๐	๓๔,๒๘๔.๐๐	๓,๑๘๙.๙๓	๕.๔๒	๑๘๕.๘๒
๕	ตะไ้*	๗๔๕	๘,๒๐๓.๐๐	๑๐,๐๓๙.๘๖	๑,๒๒๓.๙๓	๖.๐๓	๔๑.๙๕
๖	ทุเรียน*	๒๙๑	๔,๐๙๒.๐๐	๔,๗๕๔.๙๑	๑,๑๖๒.๐๐	๑๑.๕๓	๕๕.๘๒
๗	เตยหอม	๑๑๙	๓๘๐.๐๐	๙๗.๓๗	๒๕๖.๒๔	๑๔.๓๓	๑.๔๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙)

หมายเหตุ : ๑. ผลผลิตเฉลี่ยของข้าว ทุเรียน ตะไ้ ทุกรอบการเพาะปลูกทั้งหมด

๒. ทุเรียน พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิต หน่วยเป็นตารางเมตร/๑,๐๐๐ มูลค่าการผลิตหน่วยเป็น บาท/ตรม.

๓. พื้นที่เพาะปลูกกรณีรอบการปลูกเฉพาะครั้งที่ ๑ (ไม่นับซ้ำ) ข้าวนาปรัง ๒๓๒,๔๖๒ ไร่ ทุเรียน ๓,๖๘๐ ไร่ ตะไ้ ๘,๒๐๓ ไร่

จากตารางที่ ๑๓ พบว่า ข้าวนาปรังเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด มีเกษตรกรผู้ปลูกมากที่สุดจำนวน ๑๐,๗๕๓ ครัวเรือน ครอบคลุมพื้นที่ ๒๓๒,๔๖๒ ไร่ และมีมูลค่าการผลิตสูงสุดถึง ๑,๓๐๗.๙๐ ล้านบาท สะท้อนถึงศักยภาพการผลิตข้าวของจังหวัดที่ได้รับประโยชน์จากระบบชลประทานที่ครอบคลุม กล้วยหอมทองเป็นพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูงของจังหวัด โดยมีพื้นที่ปลูก ๘,๔๔๔ ไร่ ให้ผลผลิตรวม ๒๘,๗๙๙.๖๘ ตัน และมีราคาเฉลี่ยสูงถึง ๑๗.๖๙ บาทต่อโลกรัม สร้างมูลค่าการผลิต ๕๐๙.๔๗ ล้านบาท ถือเป็นสินค้าเด่นและมีศักยภาพในการส่งออก ซึ่งเป็นพืชอัตลักษณ์และมูลค่าสูงของจังหวัด สินค้าสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดปทุมธานีสู่การเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพและมูลค่าสูง (High Value Agriculture) อย่างยั่งยืน

๒) ด้านการปศุสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนมากเป็นเกษตรกรรายย่อย เลี้ยงกระจายทุกพื้นที่ สัตว์ที่เลี้ยง เช่น เป็ดไข่ ไก่ไข่ ไก่เนื้อ เป็ดเนื้อ แพะ โคเนื้อ และ กระบือ เป็นต้น จำหน่ายผลผลิตได้ทั้งในพื้นที่และส่งออกนอกพื้นที่ โดยพิจารณาจากมูลค่าการผลิตสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ไข่เป็ด ๘๑.๖๐ ล้านบาท รองลงมา ไข่ไก่ ๖๗.๕๐ ล้านบาท ไก่เนื้อ ๔๔.๔๖ ล้านบาท เป็ดเนื้อ ๖.๘๗ ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านปศุสัตว์

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ผลผลิตรวม (ฟอง,ตัว)	ผลผลิตเฉลี่ย (ฟอง,กก./ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ฟอง,กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	ไข่เป็ด (ฟอง)	๔๐๘	๑๙,๔๒๘,๖๙๔	๑๙๐	๔.๒	๘๑.๖๐๐๕
๒	ไข่ไก่ (ฟอง)	๑,๓๕๓	๑๙,๘๕๕,๕๒๘	๒๙๒	๓.๔	๖๗.๕๐๘๗
๓	ไก่เนื้อ	๖๒	๙๘๘,๐๘๐	๒	๔๕	๔๔.๔๖๓๖
๔	เป็ดเนื้อ	๕๓๘	๘๐,๙๑๙	๒	๘๕	๖.๘๗๘๑
๕	แพะ	๑๑๘	๑,๘๙๗	๗	๗๗	๐.๑๔๖๐
๖	โคเนื้อ	๒๘๙	๕๐๒	๓๐๐	๗๘	๐.๐๓๙๑
๗	กระบือ	๙๑	๗๓	๓๐๐	๙๓	๐.๐๐๖๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙)

หมายเหตุ : นับซ้ำเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกร ๑ ราย เลี้ยงสัตว์ได้หลายชนิด

๓) ด้านการประมง

เกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี มีความสนใจในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเป็นจำนวนมาก สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ดำเนินการปรับปรุงทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีจึงพบว่า มีเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๒,๗๔๗ ราย รวมพื้นที่ทั้งหมด ๑๘,๖๙๐ ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ จะเพาะเลี้ยงปลานิลเป็นหลัก แยกเป็นรายสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรด้านประมงที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี พิจารณาจากมูลค่าการผลิตสูงสุด ได้แก่ ปลาดุก ๔๖๖ ล้านบาท ปลานิล ๒๒๒ ล้านบาท และ กุ้งขาว ๑๑๓ ล้านบาท ตามลำดับโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านประมง

ที่	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	ปลาดุก	๖๓๔	๓,๗๓๐	๑๑,๕๓๗,๓๐๐	๓,๐๙๓	๔๕	๕๒๐.๐๒
๒	ปลานิล	๑,๕๑๑	๗,๐๓๔	๖,๗๐๖,๔๖๐	๙๕๓	๓๘	๒๕๑.๗๑
๓	กุ้งขาว	๗๓	๑,๗๕๓	๕๒๑,๐๐๐	๒๙๗	๑๔๗	๗๖.๔๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙)

๔) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดปทุมธานี มีสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่

➤ ข้าวหอมปทุมธานี

ข้าวหอมปทุมธานี (ปทุมธานี ๑) เป็นพันธุ์ข้าวเจ้า ผสมพันธุ์ระหว่าง สายพันธุ์ BKN6-183-2 กับสายพันธุ์ PTT8506-3-21 ที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ปี ๒๕๕๓ ข้าวหอมปทุมธานี ได้รับการประกาศ จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ให้ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ (วันที่ยื่นคำขอ) ลักษณะทางกายภาพ เปลือกข้าวสีฟาง รูปทรงเมล็ดข้าว เรียวยาว จมูกข้าวเล็ก เนื้อเมล็ดข้าวมีสีขาวนวล ผิวค่อนข้างมัน เมื่อหุงสุกแล้วข้าวนุ่มค่อนข้างเหนียวและมีกลิ่นหอมอ่อนๆ ไม่ไวแสง ปลุกได้ตลอดปี

➤ กล้วยหอมทองปทุม

กล้วยหอมทองปทุม ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็น GI ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกล้วยหอมทองที่มีผลใหญ่ยาว หน้าตัดค่อนข้างกลม ปลายคอดเล็กน้อย ผิววาว เปลือกบาง ผลดิบ สีเขียวนวล ผลสุก สีเหลืองทองนวล เนื้อเหนียวแน่นรสชาติหอมหวาน จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓ ให้ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ (วันที่ยื่นคำขอ) กล้วยหอมทองปทุม มีลักษณะเด่น คือ รูปทรงผลใหญ่ยาว หน้าตัดค่อนข้างกลม ปลายคอดเล็กน้อยเปลือกบาง ผิววาว เนื้อเหนียว ไม่มีเมล็ด ผลดิบสีเขียวนวล เมื่อผลสุกมีสีเหลืองทองนวล เนื้อเหนียวแน่นรสชาติหอมหวาน

➤ เตยหอมปทุม

เตยหอมปทุม ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เตยหอมปทุมมีอัตลักษณ์พิเศษ คือ กลิ่นหอม สดชื่น เป็นเอกลักษณ์ สีสวย ใบกว้างยาว ผิวใบมันเงา กอใหญ่ แตกหน่อได้ดี กากใยของใบมีความนิ่ม เมื่อต้ม จะได้น้ำสีเขียวเข้มและกลิ่นหอมโดดเด่น

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ที่	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการ ผลิต (ล้านบาท)
๑	ข้าวหอมปทุมธานี	๕๖	๖๖๗	๒๖,๑๘๘.๗๕	๗๖๙.๖๘	๕๐.๐๐	๒๐.๗๒
๒	กล้วยหอมทองปทุม	๘๓	๓,๒๐๘	๙๐๓,๗๓๕.๐๐	๒๘๒.๐๐	๑๘๔.๐๐	๑,๖๖๓.๐๕
๓	เตยหอมปทุม	๑๗	๑๔๘	๑๔๘.๗๕	๕,๐๗๓.๐๐	๑๗.๕๓	๑๓๒.๒๘

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๙)

๕) ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

➤ สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ทั้งสิ้น ๓ ด้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

สินค้าเกษตร ปลอดภัย	มาตรฐาน	จำนวนรวมทั้งจังหวัด	
		เกษตรกร	พื้นที่
		(ราย)	(ไร่)
ด้านพืช			
ข้าว	GAP	๕	๘๕
	GAP (แบบเดี่ยว)	๔	๖๙
	GAP Seed (รายเดี่ยว)	๑	๑๖
	อินทรีย์	๒๒	๒๒
	อินทรีย์ (รายเดี่ยว)	๒	๒๒
พืชผัก - ผลไม้	GAP	๙๓๘	๔,๔๕๖.๑๗
	๑. พืชผัก (ผักบุ้งจีน กะเพรา คื่นช่าย กวางตุ้ง กระเทียม ใบเตย เป็นต้น)	๘๔๐	๒,๐๒๗.๓๒
	๒. ผลไม้ (กล้วยหอม ขนุน แตงโม เป็นต้น)	๙๘	๒,๔๒๘.๘๕
ด้านประมง			
ปลาน้ำจืด, สัตว์น้ำจืดรวม	GAP	๑๑๘	๒,๑๒๘.๖๑
	อินทรีย์	๑	๒๕
ด้านปศุสัตว์			
ฟาร์ม	GAP	๕ (แห่ง)	(ตัว)
	๑. ฟาร์มไก่เนื้อ	๒	๑๓๐,๐๐๐
	๒. ฟาร์มไข่ไก่	๑	๒๐,๐๐๐
	๓. มาตรฐานโรงพักไข่สัตว์ปีก	๑	๗๓๐,๐๐๐ ตัว/ สป.
	๔. ฟาร์มจิ้งหรีด	๑	๒,๕๐๐ กก./ เดือน
โรงฆ่าสัตว์	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน	๓๑ (แห่ง)	
	๑. โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน (โค)	๑๘	
	๒. โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน (ปีก)	๑๐	
	๓. โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน (สุกร)	๓	

ที่มา : ข้อมูลด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล : เมษายน ๒๕๖๙) ข้อมูลด้านข้าว ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี

(ข้อมูล : กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙) ข้อมูลด้านพืชผัก ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี (ข้อมูล : มีนาคม ๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านประมง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดปทุมธานี (ข้อมูล : เมษายน ๒๕๖๙)

หมายเหตุ : *ฟาร์มไก่เนื้อ ได้แก่ ฟาร์มขุมคลฟาร์ม ๙๐,๐๐๐ ตัว /บ.ซีเอพี คอร์ปอเรชั่น จก. ๔๔,๐๐๐ ตัว/รอบ

➤ แหล่งจำหน่ายสินค้าปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ปศุสัตว์ OK คือมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าปศุสัตว์ ด้านอาหารโดยการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การรับรองมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ การรับรองสถานที่รวบรวมไข่ และการรับรองมาตรฐานสถานที่จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ ซึ่งจังหวัดปทุมธานีมีแหล่งสินค้าปลอดภัยที่ได้รับการรับรองปศุสัตว์ OK จากกรมปศุสัตว์จำนวน ๒๑๔ แห่ง

๒. ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) มีเมนูที่ใช้วัตถุดิบหลักที่ปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ โดยวัตถุดิบที่รับรองในโครงการ ได้แก่ สินค้า Q สินค้าที่ผ่านการตรวจรับรองและสินค้า (พืชผัก) ที่ผู้ผลิตรับรองตนเอง จังหวัดปทุมธานี มีร้านอาหารที่ได้รับการรับรอง จำนวน ๖๕ แห่ง

๓. สถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย (สินค้า Q) คือ ร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับรองจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายใต้สัญลักษณ์ Q จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๓๓๒ แห่ง

๔. Fisherman Shop กรมประมง ร้านค้าของกรมประมง ที่ช่วยเหลือพี่น้องชาวประมงและเกษตรกรในการกระจายสินค้าประมงคุณภาพ จังหวัดปทุมธานี มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๕๐ ราย

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลแหล่งจำหน่ายสินค้าปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี

โครงการ	รวม	เมือง	คลองหลวง	ธัญบุรี	หนองเสือ	ลาดหลุมแก้ว	ลำลูกกา	สามโคก
๑. ปศุสัตว์ OK	๒๑๔	๓๓	๕๙	๓๓	๗	๘	๗๒	๒
๒. ร้านอาหาร Q Restaurant : (แห่ง)	๖๕	๘	๓๓	๒	๒	๗	๓	๑๐
๓. สถานที่จำหน่ายสินค้า Q Market (ตลาดสด) : (แผง)	๓๓๒	๘	๒๔๑	๒๓	-	-	๖๐	-
- ตลาดอินเตอร์มาร์ท	๘	๘	-	-	-	-	-	-
- ตลาดไท	๒๒๒	-	๒๒๒	-	-	-	-	-
- ตลาดไอยรา	๙	-	๙	-	-	-	-	-
- ตลาดเจริญผล	๑๐	-	๑๐	-	-	-	-	-
- ตลาดสะพานแดง	๔	-	-	๔	-	-	-	-
- ตลาดรังสิต	๑๙	-	-	๑๙	-	-	-	-
- ตลาดสี่มุมเมือง	๖๐	-	-	-	-	-	๖๐	-
๔. Fisherman Shop : (ราย)	๑๕๐	-	-	-	-	-	๑๕๐	-
- ปลาตุ๋นแดดเดียว	๓๐	-	-	-	-	-	๓๐	-
- ปลาตุ๋นเส้นเค็ม	๓๐	-	-	-	-	-	๓๐	-
- ปลาตุ๋นเส้นหวาน	๓๐	-	-	-	-	-	๓๐	-
- จระเข้ทุบ	๒๐	-	-	-	-	-	๒๐	-
- จระเข้ฝอย	๒๐	-	-	-	-	-	๒๐	-

ที่มา : ปศุสัตว์ OK สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙), Q Restaurant/สินค้า Q Market สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี, Fisherman Shop สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล : ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙)

๒.๖ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกรจังหวัดปทุมธานี

การรวมกลุ่มด้านการเกษตรแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ คือ การรวมกลุ่มแบบนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล โดยมีการรวมกลุ่มแบบนิติบุคคล จำนวน ๑๒๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๙๖,๗๕๐ ราย และการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นนิติบุคคล จำนวน ๗๒๓ กลุ่ม สมาชิก ๑๙,๒๕๖ ราย

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลประเภท จำนวนกลุ่ม สมาชิกสถาบันเกษตรกร

ประเภทสถาบันเกษตรกร	จำนวนกลุ่ม/สหกรณ์ (กลุ่ม , สหกรณ์)	จำนวนสมาชิก (ราย)
๑. นิติบุคคล	๑๒๑	๑๙๖,๗๕๐
๑.๑ กลุ่มเกษตรกร (กลุ่ม)	๑๐	๗๙๗
๑.๒ สหกรณ์ (สหกรณ์)	๑๑๑	๑๙๕,๙๕๖
● ภาคเกษตร	๑๗	๒๒,๔๒๔
(๑) สหกรณ์การเกษตร	๑๒	๑๙,๗๒๗
(๒) สหกรณ์นิคม	๔	๒,๖๓๕
(๓) สหกรณ์ประมง	๑	๖๒
● นอกภาคเกษตร	๙๔	๑๗๓,๕๒๙
(๑) สหกรณ์ออมทรัพย์	๔๗	๗๘,๘๗๑
(๒) สหกรณ์บริการ	๓๘	๔,๓๖๓
(๓) สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๗	๑๓,๘๐๗
(๔) สหกรณ์ร้านค้า	๒	๗๖,๔๘๘
๒. ไม่เป็นนิติบุคคล (กลุ่ม)	๗๒๓	๑๙,๒๕๖
๒.๑ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๖๓	๓,๒๓๓
๒.๒ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๓๗	๕๐๖
๒.๓ กลุ่มยุวเกษตรกร	๔๓	๗๑๔
๒.๔ กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๔๐	๕๔๓
๒.๕ กลุ่มอาชีพสหกรณ์	๑๗	๓๔๖
๒.๖ กลุ่มผู้ใช้น้ำ	๓๑๕	๑๓,๖๔๘
๒.๗ องค์กรประมงท้องถิ่น	๘	๒๖๖
รวมทั้งหมด	๘๔๔	๒๑๖,๐๐๖

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล : มีนาคม ๒๕๖๙) สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี โครงการชลประทานปทุมธานี (ข้อมูล : กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙)

หมายเหตุ : กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๒๖๓ ราย (ด้านประมง ๕ กลุ่ม สมาชิก ๗๕ ราย, ด้านเกษตร ๒๕๘ กลุ่ม สมาชิก ๓,๑๕๘ ราย)

๒) การดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

จังหวัดปทุมธานี โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปทุมธานี มีสถาบันเกษตรกรที่สำคัญ ประกอบด้วย สหกรณ์ ๗ ประเภท และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมอาชีพ การออม การให้สินเชื่อ การรวบรวมผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก มีสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรวมทั้งสิ้น ๒๗,๘๒๑ ราย สินทรัพย์รวม ๒,๗๓๖.๘๒ ล้านบาท หนี้สินรวม ๑,๘๗๕.๗๗ ล้านบาท และทุนของสหกรณ์รวม ๘๖๑.๐๕ ล้านบาท รายได้รวม ๑,๑๕๖.๑๑ ล้านบาท ค่าใช้จ่ายรวม ๑,๑๑๒.๘๕ ล้านบาท และกำไรสุทธิรวม ๔๓.๒๖ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสถาบันสหกรณ์

ที่	ประเภทสหกรณ์	จำนวนสมาชิก (ราย)	ข้อมูลฐานะการเงิน (หน่วย : ล้านบาท)			ข้อมูลดำเนินงาน (หน่วย : ล้านบาท)		
			สินทรัพย์	หนี้สิน	ทุนของสหกรณ์	รายได้	ค่าใช้จ่าย	กำไร/ขาดทุน
๑	สหกรณ์ออมทรัพย์	๓,๓๖๑	๓๕๓.๖๓	๓๐.๗๗	๓๒๒.๘๖	๒๐.๓๕	๕.๙๑	๑๔.๔๓
๒	สหกรณ์ร้านค้า	๒๕๗	๒.๕๘	๐.๓	๒.๒๙	๒.๐๑	๒.๑๔	(๐.๑๓)
๓	สหกรณ์ประมง	๑๒๔	๓.๑๖	๐.๐๕	๓.๑๑	๑๑.๒๑	๑๐.๘๖	๐.๓๕
๔	สหกรณ์บริการ	๒,๖๕๒	๔๓๗.๒๕	๓๔๓.๙๓	๙๓.๓๒	๓๗.๑๖	๓๑.๙๙	๕.๑๘
๕	สหกรณ์นิคม	๒,๖๓๕	๒๙๗.๑	๗๙.๙๓	๒๑๗.๑๗	๗๒.๘๕	๖๓.๖๑	๙.๒๔
๖	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๘๔๓	๑๒๒.๕๒	๔๒.๔๘	๘๐.๐๓	๙.๒	๖.๖๒	๒.๕๙
๗	สหกรณ์การเกษตร	๑๗,๑๙๔	๑,๕๐๖.๖๔	๑,๓๖๘.๕๐	๑๓๘.๑๔	๑,๐๐๐.๒๒	๙๘๘.๗๖	๑๑.๔๖
๘	กลุ่มเกษตรกร	๗๕๕	๑๓.๙๔	๙.๘๑	๔.๑๓	๓.๑	๒.๙๖	๐.๑๕
รวม		๒๗,๘๒๑	๒,๗๓๖.๘๒	๑,๘๗๕.๗๗	๘๖๑.๐๕	๑,๑๕๖.๑๑	๑,๑๑๒.๘๕	๔๓.๒๖

ที่มา : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙)

๒.๗ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอาสาสมัครเกษตรกร (อกษ) ที่ช่วยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเกษตร และสหกรณ์ในหมู่บ้านและชุมชน โดยคัดเลือกจากตัวแทนเกษตรกรกรจิตอาสาในท้องถิ่นตามความชำนาญเฉพาะสาขา ปี ๒๕๖๘ จังหวัดปทุมธานี มีอาสาสมัครเกษตรกร รวม ๑,๖๘๗ ราย จาก ๑๒ สาขา ได้แก่ ๑) สารวัตรเกษตร ๒) หมอดินอาสา ๓) เกษตรหมู่บ้าน ๔) ปศุสัตว์อาสา ๕) ประมงอาสา ๖) ครูบัญชีอาสา ๗) ฝนหลวง ๘) ชลประทาน ๙) ขาวนาอาสา ๑๐) ปฏิรูปที่ดิน ๑๑) สหกรณ์ ๑๒) เศรษฐกิจการเกษตรอาสา

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกร

ที่	อาสาสมัคร	หน่วยงาน	จำนวนอาสาสมัครเกษตรกร (ราย)							รวมสาขา (นับซ้ำ)
			เมือง	คลองหลวง	ธัญบุรี	หนองเสือ	ลาดหลุมแก้ว	ลำลูกกา	สามโคก	
๑	สารวัตรเกษตร	ศวพ.	-	๔๒	๓๘	-	๒	-	๒	๘๔
๒	หมอดินอาสา	พด.	๔๔	๖๓	๑๒	๘๙	๗๗	๙๗	๕๗	๔๓๙
๓	เกษตรหมู่บ้าน	กษจ.	๔๓	๗๘	๑๖	๖๙	๖๑	๙๓	๕๑	๔๑๑
๔	ปศุสัตว์อาสา	ปศ.	๖๐	๖๑	๘๖	๔๕	๒๖	๓๙	๔๙	๓๖๖
๕	ประมงอาสา	ปม.	๑๐	๑๘	๕	๑๗	๓๔	๑๘	๓	๑๐๕
๖	ครูบัญชีอาสา	สศส.	๒	๓	๖	๓	๕	๔	๒	๒๕
๗	ฝนหลวง	กษ.	๘	๖	๑	๔	๑๗	๗	๔	๔๗
๘	ชลประทาน	ชป.	-	๘	-	-	-	-	๒๒	๓๐
๙	ขาวนาอาสา	ศวข.	-	๑	-	๑	๑	-	-	๓
๑๐	ปฏิรูปที่ดิน	ส.ป.ก.	-	๒๗	๖	๖๓	-	๑	-	๙๗
๑๑	สหกรณ์	สสจ.	๒	๑๑	-	๕	๗	-	๓	๒๘
๑๒	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	สศท.๗	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๘
รวม			๑๗๓	๓๓๕	๑๗๖	๓๐๒	๒๔๑	๒๖๒	๑๙๘	๑,๖๘๗

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จังหวัดชัยนาท (ข้อมูล ณ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙), โครงการชลประทานปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙), สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙), สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙), สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙), สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙), ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๕ มีนาคม ๒๕๖๙)

๒.๘ แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร

➤ ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของจังหวัด จำนวน ๗ ศูนย์ และมีศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย จำนวน ๑๓๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ที่	ชื่อศูนย์	กิจกรรม	ที่ตั้ง		จำนวนศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	หน่วยงานรับผิดชอบศูนย์ฯ
			หมู่	ตำบล			
๑	ศพก.อำเภอเมืองปทุมธานี	ข้าว	๑	บางคูวัด	๑๘	เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว	- กษจ./กษอ. - หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒	ศพก.อำเภอคลองหลวง	ทุเรียนใหม่	๓	คลองหก	๑๗	๑.การลดต้นทุนการผลิต ๒.เกษตรผสมผสาน	
๓	ศพก.อำเภออัญบุรี	ข้าว	๖	บึงนาราง	๑๓	เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว	
๔	ศพก.อำเภอหนองเสือ	กล้วยหอมทอง	๒	นพรัตน์	๒๒	๑.การลดต้นทุนการผลิต ๒.เพิ่มมูลค่าผลผลิต	
๕	ศพก.อำเภอลาดหลุมแก้ว	ข้าว	๕	หน้าไม้	๒๒	๑.การลดต้นทุนการผลิต ๒.เกษตรผสมผสาน	
๖	ศพก.อำเภอลำลูกกา	ข้าว	๑๔	บึงทองหลวง	๑๔	๑.การจัดการดิน ๒.เศรษฐกิจพอเพียง	
๗	ศพก.อำเภอสามโคก	ข้าว	๓	คลองควาย	๒๒	เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙)

➤ ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี

ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี

โครงการต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน		
องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง	
	หมู่	ตำบล
๑. อำเภอหนองเสือ		
ด้านอนุรักษ์ดินและการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น - การผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. - การผลิตน้ำหมักชีวภาพ - การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำ - การทำนาลดต้นทุน	๖	บึงบา
	๑	บึงชำอ้อ

โครงการต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน		
องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง	
	หมู่	ตำบล
๒. อำเภอลาดหลุมแก้ว		
ด้านอนุรักษ์ดินและการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น - การผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. - การผลิตน้ำหมักชีวภาพ - การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำ - การทำนาลดต้นทุน	๖	คลองพระอุดม
	๖	หน้าไม้
	๖	บ่อเงิน
๓. อำเภอลำลูกกา		
ด้านอนุรักษ์ดินและการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น - การผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. - การผลิตน้ำหมักชีวภาพ - การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำ - การปลูกหมากเลื้อยในพื้นที่ดินเปรี้ยว	๔	พืชอุดม
	๑๔	บึงทองหลาง
๔. อำเภอสามโคก		
ด้านอนุรักษ์ดินและการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น - การผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. - การผลิตน้ำหมักชีวภาพ - การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำ	๖	บางเตย
	๘	คลองควาย

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘)

➤ ศูนย์ข้าวชุมชน

จังหวัดปทุมธานี มีศูนย์ข้าวชุมชนในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภอ จำนวน ๓๕ ศูนย์ ดังนี้ อำเภอเมืองปทุมธานี ๒ ศูนย์ อำเภอคลองหลวง ๗ ศูนย์ อำเภอธัญบุรี ๒ ศูนย์ อำเภอลาดหลุมแก้ว ๔ ศูนย์ อำเภอลำลูกกา ๑๑ ศูนย์ อำเภอสามโคก ๒ ศูนย์ และอำเภอหนองเสือ ๗ ศูนย์

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลศูนย์ข้าวชุมชน

ที่	ชื่อศูนย์	ที่ตั้ง		
		เลขที่	หมู่	ตำบล
เมืองปทุมธานี				
๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบางคูวัด	๔๗/๘	๑	บางคูวัด
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนสวนพริกไทย	๖๗/๒	๘	สวนพริกไทย
คลองหลวง				
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง ๔	๓๔/๑	๑๕	คลองสี่
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง ๕	๑๓/๑๒	๑๔	คลองห้า
๕	ศูนย์ข้าวชุมชนนาข้าวหมู่ ๑๓ คลองหก	๑๐	๑๓	คลองหก
๖	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง ๒	๑๕/๕	๖	คลองสอง
๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลคลองหก		๗	คลองหก

ที่	ชื่อศูนย์	ที่ตั้ง		
		เลขที่	หมู่	ตำบล
๘	ศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๑๐ ตำบลคลองห้า		๑๐	คลองห้า
๙	ศูนย์ข้าวชุมชน หมู่ ๑๕ ตำบลคลองห้า	๓/๖	๑๕	คลองห้า
ธัญบุรี				
๑๐	ศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๖ พัฒนา	๗๖/๓	๖	บึงน้ำรักษ์
๑๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงสนั่น	๔๒/๒	๓	บึงสนั่น
ลาดหลุมแก้ว				
๑๒	ศูนย์ชุมชนคลองพระอุดม	๓๖/๑	๖	คลองพระอุดม
๑๓	ศูนย์ข้าวชุมชนคูบางหลวง	๒๑	๙	คูบางหลวง
๑๔	ศูนย์ข้าวชุมชนระแหง	๕๐/๑	๙	ระแหง
๑๕	ศูนย์ข้าวชุมชนลาดหลุมแก้ว	๖๑	๓	ลาดหลุมแก้ว
ลำลูกกา				
๑๖	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง ๑๓	๘	๕	บึงคอไห
๑๗	ศูนย์ข้าวบึงคำพร้อย	๓๓	๖	บึงคำพร้อย
๑๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงคอไห	๑๕	๙	บึงคอไห
๑๙	ศูนย์ข้าวชุมชนพีชอุดม	๑	๔	พีชอุดม
๒๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงทองกลาง	๓/๑	๑๔	บึงทองกลาง
๒๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลลำลูกกา	๑๗/๓	๒	ลำลูกกา
๒๒	ศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๙ ตำบลลำลูกกา		๙	ลำลูกกา
๒๓	ศูนย์ข้าวชุมชนสหกรณ์การเกษตรลำลูกกา	๒๑/๑	๑	บึงทองกลาง
๒๔	ศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๑๒ บึงทองกลาง		๑๒	บึงทองกลาง
๒๕	ศูนย์ข้าวชุมชนลำไทร	๕๗/๓	๑๔	ลำไทร
๒๖	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง๑๐		๑๘	บึงทองกลาง
สามโคก				
๒๗	ศูนย์ข้าวชุมชนคลองควาย	๓๗	๓	คลองควาย
๒๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบางเตย	๓๒/๒	๑๐	บางเตย
หนองเสือ				
๒๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านบึงสมบูรณ์	๖๓/๔	๒	บึงกาสาม
๓๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงบอน	๓	๗	บึงบอน
๓๑	ศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๑ บึงบา	๐	๑	บึงบา
๓๒	ศูนย์ข้าวชุมชนหนองสามวัง	๔๐/๔	๘	หนองสามวัง
๓๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลศาลาครุ		๙	ศาลาครุ
๓๔	ศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๘ ตำบลบึงชำอ้อ		๘	บึงชำอ้อ
๓๕	ศูนย์ข้าวชุมชน หมู่ ๖ ตำบลบึงกาสาม	๓๖	๖	บึงกาสาม

ที่มา : ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๘)

๒.๙ ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer

จังหวัดปทุมธานี มี Smart Farmer จำนวน ๑,๓๘๐ ราย แบ่งเป็น ด้านพืช ๙๗๙ ราย ด้านปศุสัตว์ ๓๖๐ ราย ด้านข้าว ๑๑ ราย ด้าน ส.ป.ก. ๓๐ ราย และ Young Smart Farmer ๓๐๕ ราย แบ่งเป็น ด้านพืช ๒๖๕ ราย และ ด้านปศุสัตว์ ๔๐ ราย

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลจำนวน Smart farmer และ Young smart farmer

ที่	อำเภอ	Smart farmer (ราย)					Young Smart farmer (ราย)		
		พืช	ปศุสัตว์	ข้าว	ส.ป.ก.	รวม	พืช	ปศุสัตว์	รวม
๑	เมืองปทุมธานี	๑๕๕	๕๖	๒	-	๒๑๓	๓๐	๒๔	๕๔
๒	คลองหลวง	๑๓๙	๔๙	๒	๑๐	๒๐๐	๔๔	๒	๔๖
๓	ธัญบุรี	๑๒๕	๔๓	๑	-	๑๖๙	๓๑	๒	๓๓
๔	หนองเสือ	๑๖๔	๔๗	๒	๒๐	๒๓๓	๔๓	๑	๔๔
๕	ลาดหลุมแก้ว	๑๒๘	๖๔	๒	-	๑๙๔	๓๗	๓	๔๐
๖	ลำลูกกา	๑๓๖	๕๔	๑	-	๑๙๑	๔๙	๑	๕๐
๗	สามโคก	๑๓๒	๔๗	๑	-	๑๘๐	๓๑	๗	๓๘
รวม		๙๗๙	๓๖๐	๑๑	๓๐	๑,๓๘๐	๒๖๕	๔๐	๓๐๕

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙), ด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙, ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๕ มีนาคม ๒๕๖๙), ด้าน ส.ป.ก. สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙)

๒.๑๐ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

จังหวัดปทุมธานีมีการผลิตแบบเกษตรแปลงใหญ่ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ รวมทั้งสิ้น ๓๘ แปลง จำนวน ๑๑ ชนิดสินค้า ได้แก่ ข้าว ๒๕ แปลง ผัก ๓ แปลง ปลาตูก ๒ แปลง ปาล์มน้ำมัน ๑ แปลง เตยหอม ๑ แปลง กล้วยหอมทอง ๑ แปลง หมากเหลือง ๑ แปลง หญ้าสนาม ๑ แปลง เพาะ ๑ แปลง ไม้พื้นเมือง ๑ แปลง ไม้ดอกไม้ประดับ ๑ แปลง รวมพื้นที่ทั้งหมด ๔๐,๗๐๑ ไร่ เกษตรกรรวม ๑,๙๘๗ ราย ดังนี้

ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลรายละเอียดระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

ที่	รายชื่อแปลงใหญ่	สินค้า	ที่ตั้ง			เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
			หมู่	ตำบล	อำเภอ		
ปี ๒๕๕๙							
๑	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๗	ข้าว	๗	บึงกาสาม	หนองเสือ	๕๐	๑,๓๑๑
๒	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๒	ข้าว	๒	บึงกาสาม	หนองเสือ	๑๕๓	๓,๕๔๗
๓	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑	ข้าว	๑	บางคูวัด	เมืองปทุมธานี	๕๕	๑,๐๑๗
๔	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๖	ข้าว	๖	คลองพระ อุดม	ลาดหลุมแก้ว	๕๘	๙๖๒
๕	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๔	ข้าว	๑๔	บึงทองหลวง	ลำลูกกา	๒๖๙	๖,๒๐๕
ปี ๒๕๖๐							
๖	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๖	ข้าว	๑๖	คลองสี่	คลองหลวง	๑๖๔	๔,๐๒๗
๗	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ที่ ๗	ปาล์มน้ำมัน	๗	บึงกาสาม	หนองเสือ	๘๐	๒,๒๓๙
๘	แปลงใหญ่ผัก หมู่ที่ ๕	ผัก	๕	บางเตย	สามโคก	๔๐	๒๐๐
๙	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๘	ข้าว	๘	ลำไทร	ลำลูกกา	๔๔	๑,๒๕๓
๑๐	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๔	ข้าว	๑๔	บึงคำพร้อย	ลำลูกกา	๓๔	๙๒๘
๑๑	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๒	ข้าว	๒	ลำลูกกา	ลำลูกกา	๓๗	๙๐๔

ที่	รายชื่อแปลงใหญ่	สินค้า	ที่ตั้ง			เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
			หมู่	ตำบล	อำเภอ		
๑๒	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๕	ข้าว	๕	หน้าไม้	ลาดหลุมแก้ว	๓๐	๗๙๕
๑๓	แปลงใหญ่เตยหอม หมู่ที่ ๑๓	เตยหอม	๑๓	คลองสาม	คลองหลวง	๓๗	๒๔๖
ปี ๒๕๖๑							
๑๔	แปลงใหญ่แพะ หมู่ที่ ๑	แพะ	๑	รังสิต	ธัญบุรี	๕๑	๑๔๒.๗
๑๕	แปลงใหญ่ปลาดุกคลองบางโพธิ์ หมู่ที่ ๕	ปลาดุก	๕	คูขวาง	ลาดหลุมแก้ว	๕๒	๕๒
๑๖	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๕	ข้าว	๕	บึงคำพร้อย	ลำลูกกา	๓๐	๗๙๗
๑๗	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๗	ข้าว	๗	คลองเจ็ด	คลองหลวง	๓๐	๖๘๙
๑๘	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๓	ข้าว	๑๓	คลองหก	คลองหลวง	๓๒	๙๐๗
๑๙	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๓	ข้าว	๓	บึงสนั่น	ธัญบุรี	๓๖	๑,๑๖๑
๒๐	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๙	ข้าว	๑๙	บึงทองหลาง	ลำลูกกา	๓๐	๙๙๕
๒๑	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๔	ข้าว	๔	พืษุดม	ลำลูกกา	๔๓	๑,๓๗๓
๒๒	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๕	ข้าว	๕	บึงคอไห	ลำลูกกา	๓๔	๘๗๑
ปี ๒๕๖๒							
๒๓	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๗	ข้าว	๗	คลองสอง	คลองหลวง	๔๐	๑,๒๓๓
๒๔	แปลงใหญ่ปลาดุก หมู่ที่ ๘	ปลาดุก	๘	ลำไทร	ลำลูกกา	๓๔	๔๙๘
๒๕	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๓	ข้าว	๓	คลองควาย	สามโคก	๓๕	๗๐๘
๒๖	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๐	ข้าว	๑๐	บางเตย	สามโคก	๔๙	๑,๐๙๐
๒๗	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๘	ข้าว	๘	บึงคอไห	ลำลูกกา	๓๗	๑,๒๑๔
๒๘	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๔	ข้าว	๔	บึงน้ำรักษ์	ธัญบุรี	๓๓	๘๑๑
ปี ๒๕๖๓							
๒๙	แปลงใหญ่หมากเหลือง หมู่ที่ ๑๔	หมากเหลือง	๑๔	บึงทองหลาง	ลำลูกกา	๓๓	๑๑๐
ปี ๒๕๖๔							
๓๐	แปลงใหญ่กล้วยหอมทอง หมู่ที่ ๒	กล้วยหอมทอง	๒	นพรัตน์	หนองเสือ	๒๓	๘๐๐
๓๑	แปลงใหญ่กลุ่มไก่พื้นเมือง หมู่ที่ ๑๐	ไก่พื้นเมือง	๑๐	ระแหง	ลาดหลุมแก้ว	๓๐	๖๐
ปี ๒๕๖๕							
๓๒	แปลงใหญ่ผัก หมู่ที่ ๕	ผัก	๕	บางหลวง	เมืองปทุมธานี	๔๔	๓๒๔
ปี ๒๕๖๖							
๓๓	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑	ข้าว	๑	บึงบา	หนองเสือ	๓๐	๖๓๔
๓๔	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๒	ข้าว	๒	บึงทองหลาง	ลำลูกกา	๓๐	๗๗๑
๓๕	แปลงใหญ่ผัก หมู่ที่ ๕	ผัก	๕	หน้าไม้	ลาดหลุมแก้ว	๓๑	๒๒๐
๓๖	แปลงใหญ่หญ้าปูลาน หมู่ที่ ๑๐	หญ้าปูลาน	๑๐	หนองสามวัง	หนองเสือ	๘๑	๔๓๖
ปี ๒๕๖๗							
๓๗	แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ ๖	ไม้ดอกไม้ประดับ	๑	บึงน้ำรักษ์	ธัญบุรี	๓๑	๗๙
ปี ๒๕๖๘							
๓๘	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๙	ข้าว	๙	ลำลูกกา	ลำลูกกา	๓๗	๑,๐๙๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙)

๒.๑๑ ระบบตลาดจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานี มีตลาดครอบคลุมทุกอำเภอ จำนวน 173 แห่ง ได้แก่ อำเภอเมือง จำนวน 29 แห่ง อำเภอลองหลวง จำนวน 50 แห่ง อำเภอธัญบุรี จำนวน 25 แห่ง อำเภอหนองเสือ จำนวน 15 แห่ง อำเภอลาดหลุมแก้ว จำนวน 13 แห่ง อำเภอลำลูกกา จำนวน 32 แห่ง และอำเภอสามโคก จำนวน 9 แห่ง

➤ ตลาดค้าส่งและค้าปลีก ขนาดใหญ่ในจังหวัดปทุมธานี

(1) ตลาดไท เป็นตลาดกลางค้าส่งสินค้าเกษตรครบวงจรขนาดใหญ่ของประเทศและภูมิภาคอาเซียน แบ่งออกเป็น ตลาดย่อย 21 ตลาด บนพื้นที่กว่า 542 ไร่ โดยมีผู้ประกอบการและพ่อค้าแม่ค้าหมุนเวียนกันมากกว่า 3,500 ราย (ไม่ได้ระบุตัวเลขจำนวนแผงรวมตายตัวเนื่องจากการปรับเปลี่ยนและเปิดพื้นที่เช่าหมุนเวียน)

(2) ตลาดสี่มุมเมือง เป็นตลาดกลางจำหน่ายผักและผลไม้ จำนวนแผงค้า 3,593 แผง

(3) ตลาดไอยรา เป็นตลาดค้าส่ง ค้าปลีกผลไม้พรีเมียมทั้งในและต่างประเทศ จำนวนแผงค้ารวม 1,149 แผง

(4) ตลาดรังสิต เป็นตลาดชุมชนวิถีไทย จำนวนแผงค้า 420 แผง

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
S1 มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่จังหวัด	W1 เกษตรกรบางส่วนยังใช้สารเคมีทางการเกษตร
S2 มีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงการขนส่งทุกช่องทาง	ไม่ถูกต้องและเกินความจำเป็น พังพาสารเคมี
S3 มีศูนย์กลางกระจายสินค้าทางการเกษตรและสินค้าเกษตรปลอดภัยในระดับประเทศ ได้แก่ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง และตลาดไอยรา	เป็นหลักก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมถึงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
S4 เกษตรกรพร้อมนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุน	W2 เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในวัยสูงอายุ/ ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร
S5 มีหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยที่มีองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนด้านการเกษตรหลายหน่วยงาน	W3 เกษตรกรมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย (องค์ความรู้ งบประมาณและเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร)
S6 มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร/ เกษตรกรต้นแบบที่มีองค์ความรู้ด้านการเกษตร เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในพื้นที่	W4 เกษตรกรขาดทักษะการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า และการตลาด
S7 มีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) หลายชนิด ได้แก่ กล้วยหอมทองปทุม ข้าวหอมปทุม และเตยหอม และมีสินค้ามูลค่าสูง ได้แก่ ปลาตุ๊ก จระเข้แปรรูป ผักกาดหอม หมากเหลือง และไซรับน้ำอ้อย	W5 การรวมกลุ่มของเกษตรกรขาดความเข้มแข็งและต่อเนื่อง
S8 มีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร วิถีทางวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และนันทนาการ	W6 การถือครองที่ดินของเกษตรกร ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าทำให้เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาสินค้าเกษตร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunity : O)	อุปสรรค (Threats : T)
O1 นโยบายของรัฐบาลส่งเสริมการทำเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัจฉริยะ และข้าวคาร์บอนต่ำ O2 กระแสนิยมการบริโภคอาหารปลอดภัย พฤติกรรมการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน มีความต้องการอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นโอกาสต่อการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย O3 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้มากขึ้น O4 มีช่องทางการตลาดออนไลน์บน Platforms/ e-Commerce ต่าง ๆ ทำให้ตลาดทางการเกษตรกว้างขวางผู้บริโภคเข้าถึงสินค้าได้ง่ายและรวดเร็ว O5 มีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรม ตลอดจนกรณีศึกษาของผู้ที่ประสบความสำเร็จต่าง ๆ จากการเข้าถึงสื่อรูปแบบต่าง ๆ O6 มีกฎหมายและมาตรการควบคุมการเผาในที่โล่ง และพื้นที่การเกษตร เพื่อป้องกันปัญหา PM 2.5 ทำให้เกษตรกรเกิดความตระหนักรู้ตามมาตรการของรัฐ (ช่วยลดมลพิษ คืนความสมบูรณ์ให้ดิน และเพิ่มโอกาสในการส่งออกสินค้าคาร์บอนต่ำ) O7 มีการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่า	T1 การเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง อาจส่งผลกระทบต่อนโยบายและแผนพัฒนาด้านต่างๆ รวมทั้งการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเกษตร T2 ผลกระทบจากสภาวะสงครามส่งผลให้ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น T3 ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร ส่งผลกระทบต่อรายได้และการลงทุนของเกษตรกร T4 ปัญหาจากภัยธรรมชาติ อาทิ ภัยแล้ง อุทกภัย วาตภัย โรคระบาด แมลงศัตรูพืช/สัตว์ และการรุกรานของน้ำเค็มสร้างความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร T5 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของผลผลิต รวมถึงรายได้ของเกษตรกร

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

	จุดแข็ง (ภายใน)	จุดอ่อน (ภายใน)
ปัจจัยภายใน	S1 มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่จังหวัด S2 มีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงการขนส่งทุกช่องทาง S3 มีศูนย์กลางกระจายสินค้าทางการเกษตรและสินค้าเกษตรปลอดภัยในระดับประเทศ ได้แก่ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง และตลาดไอยรา S4 เกษตรกรพร้อมนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาและลดต้นทุนการผลิต S5 มีหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยที่มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนด้านการเกษตรหลายหน่วยงาน S6 มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร/เกษตรกรต้นแบบที่มีองค์ความรู้ด้านการเกษตร เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในพื้นที่	W1 เกษตรกรบางส่วนยังใช้สารเคมีทางการเกษตรไม่ถูกต้องและเกินความจำเป็น พังพาสารเคมีเป็นหลัก ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมถึงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม W2 เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในวัยสูงอายุ/ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร W3 เกษตรกรมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัย W4 เกษตรกรขาดทักษะการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า และการตลาด W5 การรวมกลุ่มของเกษตรกรขาดความเข้มแข็งและต่อเนื่อง W6 การถือครองที่ดินของเกษตรกร ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าทำให้เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาสินค้าเกษตร
ปัจจัยภายนอก		

	S7 มีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) หลายชนิด ได้แก่ กล้วยหอมทองปทุม ข้าวหอมปทุม และเตยหอม และมีสินค้ามูลค่าสูง ได้แก่ ปลาตุก จระเข้แปรรูป ผักกาดหอม หมากเหลือง และไซร้บ้านอ้อย S8 มีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร วิถีทางวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และนันทนาการ	
๐ โอกาส (ภายนอก) O1 นโยบายของรัฐบาลส่งเสริมการทำเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัจฉริยะ และข้าวคาร์บอนต่ำ O2 กระแสนิยมการบริโภคอาหารปลอดภัย พฤติกรรมการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน มีความต้องการอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นโอกาสต่อการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย O3 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้มากขึ้น O4 มีช่องทางการตลาดออนไลน์บน Platforms/ e-Commerce ต่างๆ ทำให้ตลาดทางการเกษตรกว้างขวางผู้บริโภคเข้าถึงสินค้าได้ง่ายและรวดเร็ว O5 มีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรม ตลอดจนกรณีศึกษาของผู้ที่ประสบความสำเร็จต่าง ๆ จากการเข้าถึงสื่อรูปแบบต่าง ๆ O6 มีกฎหมายและมาตรการควบคุมการเผาในที่โล่ง และพื้นที่การเกษตร เพื่อป้องกันปัญหา PM 2.5 ทำให้เกษตรกรเกิดความตระหนักรู้ตามมาตรการของรัฐ (ช่วยลดมลพิษ คำนึงความสมบูรณ์ให้ดิน และเพิ่มโอกาสในการส่งออกสินค้าคาร์บอนต่ำ) O7 มีการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่า	SO กลยุทธ์เชิงรุก S4+S5+S6+O1+O5 - พัฒนาทักษะเกษตรกรอย่างทั่วถึง S4+S5+O1 - ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม S1+S4+S5+S6+S7+O1+O2+O5 - ยกระดับการบวนการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐาน S3+S5+S7+O1+O4+O5 - สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปและขยายตลาดผ่านช่องทางดิจิทัล S1+S4+S5+S7+O1+O6+O7 - ส่งเสริมการจัดการระบบนิเวศดินให้สมดุลและยั่งยืน S4+S5+S7+O6+O7 - ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร S2+S8+O3+O4 - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชื่อมโยงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข W2+W3+W4+W5+O1+O5 - พัฒนาและยกระดับ Smart Farmer/ Young Smart Farmer / ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร W1+W4+O2+O6+O7 - ส่งเสริมเกษตรกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม W4+W5+O4+O5 - ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดสินค้าด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน W3 + W6 + O1 + O5 - ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
T ภัยคุกคาม (ภายนอก) T1 การเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง อาจส่งผลกระทบต่อ นโยบายและแผนพัฒนาด้านต่างๆ รวมทั้ง การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเกษตร T2 ผลกระทบจากสภาวะสงครามส่งผลให้ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น T3 ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร ส่งผลกระทบต่อรายได้และการลงทุนของเกษตรกร T4 ปัญหาจากภัยธรรมชาติ อาทิ ภัยแล้ง อุทกภัย วาตภัย โรคระบาด แมลงศัตรูพืช/สัตว์ และการรุกรานของน้ำเค็มสร้างความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร T5 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพของผลผลิต รวมถึงรายได้ของเกษตรกร	ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน S4+S5+T2+T3 - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม S1+T4+T5 - การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	WT กลยุทธ์เชิงรับ W1+W2+W3+W5+T1+T2+T3 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๗๑-๒๕๗๕)

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“ส่งเสริมสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัจฉริยะ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร”

๒. พันธกิจ (Mission)

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
๒. ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้เข้าถึงเทคโนโลยีอัจฉริยะ มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๓. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีการแปรรูป ขยายช่องทางการตลาดผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๔. บริหารจัดการทรัพยากรดิน - น้ำ และระบบนิเวศทางการเกษตรให้สมดุล เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Development Goals)

๑. เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. การผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๓. การแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง อาหาร และผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของตลาด
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

๑. มูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูงเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ในปี ๒๕๗๕
๒. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน ในปี ๒๕๗๕
๓. พื้นที่การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคการเกษตรลดลง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๕/ปี

๕. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการสู่มีอาชีพ	
วัตถุประสงค์	๑. ยกระดับเกษตรกร/Smart Farmer/Young Smart Farmer สู่อผู้ประกอบการธุรกิจ ๒. ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรได้รับการยกระดับให้มีความเข้มแข็ง มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ๓. พัฒนาทักษะเกษตรกรตลอดห่วงโซ่อุปทานภาคการเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ ในปี ๒๕๗๕ ๒. วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ในปี ๒๕๗๕ ๓. จำนวนเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพตลอดห่วงโซ่อุปทาน ๕๐๐ ราย/ปี
แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาและยกระดับ Smart Farmer/ Young Smart Farmer/ ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร ๓. พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
โครงการสำคัญ	๑. โครงการยกระดับเกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตรปทุมธานีสู่มีอาชีพ (งบจังหวัด) ๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในเขตเมือง (งบจังหวัด)

	๓. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ ๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ๖. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๗. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร
--	--

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะและปลอดภัย	
วัตถุประสงค์	๑. ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ เกษตรแม่นยำในพื้นที่จำกัด) ๒. ยกระดับกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละเกษตรกรที่เข้าถึงเทคโนโลยีอัจฉริยะ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ๒. จำนวนแปลง/ฟาร์ม (พืช/ประมง/ปศุสัตว์) ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน (๑๐๐ แปลง/ปี)
แนวทางการพัฒนา	๑. ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒. ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน ๓. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
โครงการสำคัญ	๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่การจัดทำแผนธุรกิจเกษตรอัจฉริยะ (งบจังหวัด) ๒. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตกึ่งทะเลเพื่อการส่งออกรองรับมาตรฐานสากล (งบจังหวัด) ๓. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ๔. โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๕. โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๖. โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด	
วัตถุประสงค์	๑. เพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรมแปรรูป เชื่อมโยงสถาบันการศึกษาแบบบูรณาการ ๒. ส่งเสริมการตลาดและการเข้าถึงแพลตฟอร์มจำหน่ายสินค้าออนไลน์ ๓. เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว สู่การขายตลาดสินค้าเกษตร
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาและรับรองคุณภาพมาตรฐาน ๒๐ ชนิด ในปี ๒๕๖๕ ๒. จำนวนสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชนิดสินค้า/ปี
แนวทางการพัฒนา	๑. ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒. การเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชื่อมโยงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร
โครงการสำคัญ	๑. โครงการงานมหกรรมสินค้าเกษตร “ปทุมธานีการ์นต์ ของดีเมืองปทุม” (งบจังหวัด) ๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปทุมธานี ๑ โดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (งบจังหวัด)

	๓. โครงการสร้างสรรค์นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการส่งออกด้วยเทคโนโลยีรังสี (งบจังหวัด) ๔. โครงการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตสัตว์และการแปรรูปเนื้อสัตว์ในจังหวัดปทุมธานี (งบจังหวัด) ๕. โครงการส่งเสริมเกษตรกรและผู้ประกอบการในการนำสินค้าขึ้นแพลตฟอร์ม E-commerce ๖. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	
วัตถุประสงค์	๑. บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศทางการเกษตร ๒. ส่งเสริมกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๓. จัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้มีมูลค่า (Zero Waste)
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับการจัดการและฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน (๒,๐๐๐ ไร่/ปี) ๒. ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทานได้รับน้ำตามปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ในแต่ละปี (ร้อยละ ๑๐๐ ต่อปี) ๓. ผลิตภัณฑ์ใหม่จากวัสดุเหลือใช้ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ผลิตภัณฑ์ ในปี ๒๕๖๕
แนวทางการพัฒนา	๑. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒. การจัดระบบนิเวศดินให้สมดุลและยั่งยืน ๓. ส่งเสริมเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๔. ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (Zero Waste)
โครงการสำคัญ	๑. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและสร้างความมั่นคงทางอาหารภายใต้แนวคิดเกษตรคาร์บอนต่ำ (งบจังหวัด) ๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมปทุมคาร์บอนต่ำด้วยนวัตกรรมการจัดการดินและต่อซังเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต (งบจังหวัด) ๓. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปลอดภัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจังหวัดปทุมธานี (งบจังหวัด) ๔. โครงการบริหารจัดการที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และความสมดุลการจัดการทรัพยากรที่ดิน (LDN) ๕. โครงการส่งเสริมเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๖. โครงการธนาคารสินค้าเกษตร (ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์) ๗. โครงการปรับปรุงประตุน้ำและสถานีสูบน้ำ

แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) กับแผน ๓ ระดับ

แผน ระดับ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) - เป้าหมาย การพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ - ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า - ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (รอง) - เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ - ประเด็น พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - ประเด็นย่อย พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศ และชุมชน
------------------------	---	--

แผน ระดับ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร (หลัก) - เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บท ผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ● แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ - เป้าหมาย : สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณท์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ● แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรปลอดภัย - เป้าหมาย : สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา : พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพ ● แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรชีวภาพ - เป้าหมาย : สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรชีวภาพ ● แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรแปรรูป - เป้าหมาย: สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณท์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมสนับสนุนการแปรรูปสินค้าเกษตรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ● แผนย่อยของแผนแม่บท เกษตรอัจฉริยะ - เป้าหมาย: สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่พัฒนาด้านการเกษตร	(ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของแผนฯ แผนฯ ฉบับที่ ๑๔ มุ่งหมายให้เป็น “แผนพัฒนา ที่สร้างความเชื่อมั่น และความหวังให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนสามารถมองเห็นโอกาสของตนเองและของประเทศ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีข้างหน้า” วัตถุประสงค์หลัก เพื่อ “เศรษฐกิจขยายตัว สูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน” เป้าหมายการพัฒนาหลัก ๓ ประการ - เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น - ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง - เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน วิสัยทัศน์ของแผนฯ ฉบับที่ ๑๔ “การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคงควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต” เสาหลักการพัฒนา ที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร เสาหลักที่ ๑ : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy) - การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจรายสาขาและยกระดับเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่ ๑.๑) ช่อมภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม ๑.๑.๑) ภาคเกษตร ๑.๑.๒) ภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เสาหลักที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment) - การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานในการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน ๑.๑) ช่อมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ๑.๒) เสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ๑.๓) ช่อมการแก้ไขปัญหา PM ๒.๕ อย่างยั่งยืน ๑.๔) ช่อมระบบการจัดการขยะและของเสียให้ครอบคลุมตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณท์
------------------------	---	--

	● แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ระบบนิเวศการเกษตร - เป้าหมาย: มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตร - แนวทางการพัฒนา : เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร	๒) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมไทย ๒.๑) เสริมความสามารถและความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติให้กับทุกภาคส่วน ๓) การมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ๓.๑) เสริมการสนับสนุนให้เกิดสังคมคาร์บอนต่ำในทุกภาคส่วน
--	---	---

แผน ระดับ ๓	(ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ “มุ่งขับเคลื่อนสู่การเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดห่วงโซ่มูลค่า เปลี่ยนจากการเติบโตเชิงปริมาณสู่การเติบโตเชิงคุณภาพอย่างทั่วถึงและยั่งยืน” ประเด็นการพัฒนา ๑. ยกย่องการเป็นฐานอุตสาหกรรมอัจฉริยะ มูลค่าสูง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. ยกย่องมาตรฐานการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและมูลค่า สูงอย่างสร้างสรรค์และเชื่อมโยงสู่ชุมชน ๓. ยกย่องศักยภาพภาคบริการด้านการค้า โลจิสติกส์ และ ธุรกิจการศึกษา ๔. ยกย่องการเกษตรสู่ยุคดิจิทัล สร้างมูลค่าเพิ่ม และมีความยั่งยืนตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ๕. ยกย่องทุนมนุษย์และเสริมสร้างสังคมแห่งสุขภาวะ ๖. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืนบนฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย การพัฒนา	แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี ๒๐ ปี เป้าหมายการพัฒนา ช่วงที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) “เมืองทันสมัย ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ และ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต” ประเด็นการพัฒนา ๑. พัฒนาสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City) ๒. พัฒนาเมืองที่เติบโตด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจดิจิทัล ๓. พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมของเมืองให้เติบโตอย่างยั่งยืน ๔. ยกย่องขีดความสามารถภาครัฐเพื่อให้บริการประชาชน แนวทางการพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ๑. พัฒนาเมืองอัจฉริยะที่ใช้เทคโนโลยีพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัย ๒. เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน ๓. เพิ่มและพัฒนาศักยภาพของทุนมนุษย์ให้มีความยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ๔. ส่งเสริมให้พัฒนาเมืองควบคู่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม ๕. การสร้างการรับรู้และความเชื่อมั่นของภาคประชาชนต่อระบบ e - Service ของภาครัฐ ๖. การปรับบทบาทภาครัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวกทางด้านดิจิทัลแบบครบวงจร	(ร่าง) แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีมั่นคง ปลอดภัยและแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” ประเด็นการพัฒนา ๑. เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ๒. ยกย่องการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน ๓. การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยแปรรูปและการตลาด ๔. การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ด้านเกษตร ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑. การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ ๒. การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๓. การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ๔. การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

๗. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : “ส่งเสริมสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัจฉริยะ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๑	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และ ผู้ประกอบการสู่มืออาชีพ	๑. สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ในปี ๒๕๗๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๕๐
	๒. วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ในปี ๒๕๗๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
	๓. จำนวนเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพตลอดห่วงโซ่อุปทาน ๕๐๐ ราย/ปี	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๒,๕๐๐
	๔. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน ในปี ๒๕๗๕	๓๓๗,๐๐๐	๓๖๒,๐๐๐	๓๘๗,๐๐๐	๔๓๗,๐๐๐	๔๘๗,๐๐๐	๕๓๗,๐๐๐
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการ ผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะและปลอดภัย	๑. ร้อยละเกษตรกรที่เข้าถึงเทคโนโลยีอัจฉริยะ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๐
	๒. จำนวนแปลง/ฟาร์ม (พืช/ประมง/ปศุสัตว์) ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน (๑๐๐ แปลง/ปี)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วย การแปรรูปและการตลาด	๑. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาและรับรองคุณภาพมาตรฐาน ๒๐ ชนิด ในปี ๒๕๗๕	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐
	๒. มีการขยายผลงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (๒ ผลงาน/ปี)	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐
	๓. มูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูงเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ในปี ๒๕๗๕	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๕
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตร เพื่อความมั่นคง	๑. จำนวนพื้นที่เกษตรกรที่ได้รับการจัดการและฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๒,๐๐๐ ไร่/ปี	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
	๒. ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทานได้รับน้ำตามปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ในแต่ละปี (ร้อยละ ๑๐๐ /ปี)	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
	๓. ผลิตภัณฑ์ใหม่จากวัสดุเหลือใช้ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ผลิตภัณฑ์ ในปี ๒๕๗๕	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐
	๔. พื้นที่การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคการเกษตรลดลง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๕/ปี	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕

๘. แบบฟอร์มสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (แบบ กษ.๑)

(หน่วย : บาท)

ประเด็นการพัฒนา	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑						
งบประมาณปกติ	๖,๕๔๗,๓๖๕	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๖,๕๔๗,๓๖๕
งบประมาณจังหวัด	๓,๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖,๒๕๐,๐๐๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด						
งบประมาณอื่น ๆ						
รวม	๑๐,๑๙๗,๓๖๕	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๑๒,๗๙๗,๓๖๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒						
งบประมาณปกติ	๕,๕๘๖,๓๓๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๕,๕๘๖,๓๓๐
งบประมาณจังหวัด	๓,๘๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๗,๓๐๐,๐๐๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด						
งบประมาณอื่น ๆ						
รวม	๙,๓๘๖,๓๓๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๒,๘๘๖,๓๓๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓						
งบประมาณปกติ	๙๗,๓๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๙๗,๓๐๐
งบประมาณจังหวัด	๔,๘๙๑,๘๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๗,๔๙๑,๘๐๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด						
งบประมาณอื่น ๆ						
รวม	๔,๙๘๙,๑๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๗,๕๘๙,๑๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔						
งบประมาณปกติ	๑๖๑,๖๔๗,๐๕๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๖๑,๖๔๗,๐๕๐
งบประมาณจังหวัด	๖,๙๕๐,๙๐๐	๑,๔๔๔,๗๐๐	๑,๔๔๔,๗๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๙,๘๔๐,๓๐๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด						
งบประมาณอื่น ๆ						
รวม	๑๖๘,๕๙๗,๙๕๐	๑,๔๔๔,๗๐๐	๑,๔๔๔,๗๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๗๑,๔๘๗,๓๕๐
รวม ๔ ประเด็นการพัฒนา	๑๙๓,๐๗๐,๗๔๕	๘,๑๙๔,๗๐๐	๒,๐๙๔,๗๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๒๐๔,๖๖๐,๑๔๕

๘.๑ บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

(หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งปม.	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)					
				พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการสู่มืออาชีพ									
๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในเขตเมือง	งบจังหวัด	กษจ.	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๓,๒๕๐,๐๐๐
๒	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และ ผู้ประกอบการเกษตรสู่มืออาชีพ	งบจังหวัด	กษจ.	๓,๐๐๐,๐๐๐					๓,๐๐๐,๐๐๐
๓	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	กษ.	๘,๐๐๐					๘,๐๐๐
			กษจ.	๑๕๐,๐๐๐					๑๕๐,๐๐๐
			ปม.	๒๐,๖๐๐					๒๐,๖๐๐
			ปศ.	๖๘,๗๐๐					๖๘,๗๐๐
			สกก.	๑๕๒,๖๐๐					๑๕๒,๖๐๐
			สปก.	๒๑๗,๓๘๐					๒๑๗,๓๘๐
			พด.	๑๒,๗๐๐					๑๒,๗๐๐
			สตส.	๗๓,๘๐๐					๗๓,๘๐๐
			ศวพ.	๔๘,๓๗๕					๔๘,๓๗๕
			ศวข.	๑๓,๐๐๐					๑๓,๐๐๐
ศพจ.	๔๕,๐๐๐					๔๕,๐๐๐			
๔	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	งบปกติ	กษจ.	๖๘,๐๐๐					๖๘,๐๐๐
			ปม.	๔๗,๒๐๐					๔๗,๒๐๐
			ปศ.	๗,๐๐๐					๗,๐๐๐
			สปก.	๒๐๗,๖๐๐					๒๐๗,๖๐๐
			ศวข.	๔๑,๗๐๐					๔๑,๗๐๐
๕	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	กษจ.	๑๐๔,๓๐๐					๑๐๔,๓๐๐
			ปม.	๖๑,๕๘๐					๖๑,๕๘๐
			ปศ.	๕๖,๘๐๐					๕๖,๘๐๐
			พด.	๓๘,๕๐๐					๓๘,๕๐๐
			สตส.	๔๕,๕๐๐					๔๕,๕๐๐
			ศวพ.	๗๖,๖๓๐					๗๖,๖๓๐
๖	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	สตส.	๔,๖๐๐					๔,๖๐๐
๗	โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์	งบปกติ	สตส.	๑๑,๗๒๐					๑๑,๗๒๐

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบป.	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)					
				พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
๘	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	สตส.	๒๔,๖๐๐					๒๔,๖๐๐
			สกก.	๖๕,๓๓๐					๖๕,๓๓๐
๙	โครงการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลสมาชิกสหกรณ์	งบปกติ	สตส.	๑๘๙,๒๔๐					๑๘๙,๒๔๐
๑๐	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเกษตรสู่การเป็นธุรกิจแบบมืออาชีพ	งบปกติ	สตส.	๕,๗๐๐					๕,๗๐๐
๑๑	โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกร	งบปกติ	สตส.	๑๑๘,๓๙๐					๑๑๘,๓๙๐
๑๒	โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	สตส.	๑,๔๖๘,๘๙๐					๑,๔๖๘,๘๙๐
๑๓	โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	งบปกติ	สตส.	๒๒,๓๒๐					๒๒,๓๒๐
๑๔	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	สกก.	๓๓๖,๙๐๐					๓๓๖,๙๐๐
๑๕	โครงการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจกับภาคเอกชนของสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์เดินรถ	งบปกติ	สกก.	๒๖,๔๐๐					๒๖,๔๐๐
๑๖	โครงการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าชุมชน	งบปกติ	สกก.	๑๑,๔๖๐					๑๑,๔๖๐
๑๗	โครงการเสริมสร้างศักยภาพสหกรณ์นอกภาคการเกษตรสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี	งบปกติ	สกก.	๖,๒๘๐					๖,๒๘๐
๑๘	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการขนส่งของสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ	งบปกติ	สกก.	๑๒,๓๖๐					๑๒,๓๖๐
๑๙	โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร	งบปกติ	กษจ.	๑๙,๓๐๐					๑๙,๓๐๐
			ปศ.	๒,๕๐๐					๒,๕๐๐
			พด.	๒๓๒,๐๖๐					๒๓๒,๐๖๐
			สตส.	๘,๔๐๐					๘,๔๐๐
๒๐	โครงการส่งเสริมอาชีพประมง	งบปกติ	ปม.	๕,๐๐๐					๕,๐๐๐
๒๑	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบปกติ	ปม.	๑๓,๗๐๐					๑๓,๗๐๐
			ศพจ.	๔๖๒,๐๐๐					๔๖๒,๐๐๐
๒๒	โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง	งบปกติ	ปม.	๑๐๒,๕๐๐					๑๐๒,๕๐๐
๒๓	โครงการสนับสนุนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า	งบปกติ	ปศ.	๖๒,๘๐๐					๖๒,๘๐๐
๒๔	โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร	งบปกติ	กษจ.	๖,๒๔๐					๖,๒๔๐

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งปม.	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)					
				พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
๒๕	โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตร ด้านพืช	งปภกติ	กษจ.	๘๙,๗๓๐					๘๙,๗๓๐
๒๖	โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและ ยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร	งปภกติ	กษจ.	๑๐,๐๐๐					๑๐,๐๐๐
๒๗	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	งปภกติ	กษจ.	๒๐๘,๗๕๐					๒๐๘,๗๕๐
๒๘	โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร	งปภกติ	กษจ.	๔๘,๙๐๐					๔๘,๙๐๐
๒๙	โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าว ชุมชน	งปภกติ	ศวช.	๗๓๓,๔๒๐					๗๓๓,๔๒๐
๓๐	โครงการพัฒนารูทกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	งปภกติ	สปก.	๒๒๔,๘๐๐					๒๒๔,๘๐๐
๓๑	โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	งปภกติ	สปก.	๓๒,๖๘๐					๓๒,๖๘๐
๓๒	โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ ด้อยโอกาส	งปภกติ	สปก.	๑๑๖,๐๐๐					๑๑๖,๐๐๐
๓๓	โครงการจัดที่ดินเอกชน	งปภกติ	สปก.	๒๒๒,๙๖๐					๒๒๒,๙๖๐
๓๔	โครงการจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	งปภกติ	สปก.	๗๖,๔๗๐					๗๖,๔๗๐
	รวม			๑๐,๑๙๗,๓๖๕	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๑๒,๗๙๗,๓๖๕
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการผลิตสู่เกษตรกรอัจฉริยะและปลอดภัย									
๑	โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตกุ้งทะเลเพื่อการส่งออก รองรับมาตรฐานสากล	งปจังหวด	ปม.	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐				๗,๐๐๐,๐๐๐
๒	โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่การจัดทำแผนธุรกิจเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agri-Business Model Development Project)	งปจังหวด	กษจ.	๓๐๐,๐๐๐					๓๐๐,๐๐๐
๓	โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยืน	งปภกติ	ปม.	๑๔๗,๕๐๐					๑๔๗,๕๐๐
			ปม.	๑๔๗,๕๐๐					๑๔๗,๕๐๐
			ปศ.	๑๓๙,๒๐๐					๑๓๙,๒๐๐
			สปก.	๙๗,๙๓๐					๙๗,๙๓๐
๔	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (โครงการสินค้าเกษตรและ บริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง)	งปภกติ	กษ.	๑๐๐,๐๐๐					๑๐๐,๐๐๐
			ปม.	๖๓,๗๙๐					๖๓,๗๙๐
			ศวพส.	๔๔๕,๐๐๐					๔๔๕,๐๐๐
๕	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร สู่ระบบมาตรฐาน	งปภกติ	ปม.	๔๐๐,๐๐๐					๔๐๐,๐๐๐
๖	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งปภกติ	ปม.	๗,๐๐๐					๗,๐๐๐
			ปศ.	๑๙๓,๖๘๐					๑๙๓,๖๘๐
			สกจ.	๒๐,๘๐๐					๒๐,๘๐๐

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งปม.	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)					
				พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
๗	โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	ศวพ.	๓๑๓,๗๐๐					๓๑๓,๗๐๐
			ศวช.	๓๗,๐๐๐					๓๗,๐๐๐
			ศพจ.	๗๐,๔๒๐					๗๐,๔๒๐
			กษจ.	๘๗,๒๕๐					๘๗,๒๕๐
			สกกจ.	๗,๑๔๐					๗,๑๔๐
			พด.	๒,๐๐๐					๒,๐๐๐
			ศวพ.	๒๐๐,๗๐๐					๒๐๐,๗๐๐
			ศวช.	๓๒๙,๘๒๐					๓๒๙,๘๒๐
			ศพจ.	๗๕,๕๐๐					๗๕,๕๐๐
๘	โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q	งบปกติ	กษ.	๕๐,๐๐๐					๕๐,๐๐๐
๙	โครงการส่งเสริมการบริโภคและการใช้วัตถุดิบสินค้า Q	งบปกติ	กษ.	๓๐,๐๐๐					๓๐,๐๐๐
๑๐	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบมาตรฐาน	งบปกติ	ปม.	๔๐๐,๐๐๐					๔๐๐,๐๐๐
๑๑	โครงการพัฒนาสุขภาพสัตว์	งบปกติ	ปศ.	๒๐๐,๐๐๐					๒๐๐,๐๐๐
๑๒	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	ปศ.	๑๒,๙๐๐					๑๒,๙๐๐
๑๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจชีวภาพ	งบปกติ	กษจ.	๗๒,๕๐๐					๗๒,๕๐๐
๑๔	โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่	งบปกติ	กษจ.	๕๙,๐๐๐					๕๙,๐๐๐
๑๕	โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	กษจ.	๒๒๕,๕๕๐					๒๒๕,๕๕๐
๑๖	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์	งบปกติ	กษจ.	๕,๐๐๐					๕,๐๐๐
๑๗	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง	งบปกติ	กษจ.	๑๔๙,๕๐๐					๑๔๙,๕๐๐
๑๘	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิต	งบปกติ	ศวพ.	๖๘๒,๙๐๐					๖๘๒,๙๐๐
๑๙	โครงการวิจัยการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการปุ๋ยในปาล์มน้ำมันพื้นที่ภาคกลาง	งบปกติ	ศวพ.	๔๓๐,๗๕๐					๔๓๐,๗๕๐
๒๐	โครงการขยายผลเทคโนโลยีการผลิตกล้วยหอมที่เหมาะสมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี	งบปกติ	ศวพ.	๓๕๐,๘๐๐					๓๕๐,๘๐๐
๒๑	โครงการศึกษาการยอมรับโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี	งบปกติ	ศวพ.	๓๑,๕๐๐					๓๑,๕๐๐

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งปม.	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)					
				พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
	รวม			๙,๓๘๖,๓๓๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๒,๘๘๖,๓๓๐
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด									
๑	โครงการสร้างสรรค์นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการส่งออก ด้วยเทคโนโลยีรังสี	งปม.จังหวัด	ปม.	๒,๖๐๐,๐๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐				๑๓,๐๐๐,๐๐๐
๒	โครงการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตสัตว์และการแปรรูปเนื้อสัตว์ในจังหวัดปทุมธานี	งปม.จังหวัด	ปศ.	๑,๒๕๔,๒๐๐					๑,๒๕๔,๒๐๐
๓	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่ “ปทุมธานี การันตี”	งปม.จังหวัด	กษ.	๑,๐๓๗,๖๐๐					๑,๐๓๗,๖๐๐
๔	โครงการตลาดเกษตรกร	งปม.ปกติ	กษ.จ.	๑๑,๔๐๐					๑๑,๔๐๐
๕	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	งปม.ปกติ	กษ.จ.	๘๕,๙๐๐					๘๕,๙๐๐
	รวม			๕,๙๘๗,๑๐๐	๒,๖๐๐,๐๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๗,๕๘๗,๑๐๐
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง									
๑	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมปทุมคาร์บอนต่ำ ด้วยนวัตกรรมการจัดการดินและตอนช่วงเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต	งปม.จังหวัด	ศวช.	๒,๐๐๖,๒๐๐					๒,๐๐๖,๒๐๐
๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปลอดภัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจังหวัดปทุมธานี	งปม.จังหวัด	ศวช.	๑,๔๔๔,๗๐๐	๑,๔๔๔,๗๐๐	๑,๔๔๔,๗๐๐			๑,๔๔๔,๗๐๐
๓	โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและสร้างความมั่นคงทางอาหารภายใต้แนวคิดเกษตรคาร์บอนต่ำ	งปม.จังหวัด	พด.	๓,๕๐๐,๐๐๐					๓,๕๐๐,๐๐๐
๔	โครงการการจัดการความเสื่อมโทรมของที่ดินด้วยแนวคิดความสมดุลการจัดการทรัพยากรที่ดิน (Land Degradation Neutrality : LDN)	งปม.ปกติ	พด.	๕๙๙,๐๐๐					๕๙๙,๐๐๐
๕	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	งปม.ปกติ	พด.	๒๕๐,๗๐๐					๒๕๐,๗๐๐
๖	โครงการปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา	งปม.ปกติ	พด.	๓๕,๘๕๐					๓๕,๘๕๐
๗	โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	งปม.ปกติ	พด.	๗๕๙,๐๐๐					๗๕๙,๐๐๐
๘	โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน-สูง	งปม.ปกติ	พด.	๑,๐๖๖,๕๒๐					๑,๐๖๖,๕๒๐
๙	โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางการเกษตร	งปม.ปกติ	พด.	๓๑๗,๕๐๐					๓๑๗,๕๐๐
๑๐	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งปม.ปกติ	พด.	๓๓๖,๘๘๐					๓๓๖,๘๘๐
๑๑	โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	งปม.ปกติ	พด.	๘๖,๘๕๐					๘๖,๘๕๐
๑๒	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	งปม.ปกติ	พด.	๓๑,๕๐๐					๓๑,๕๐๐
๑๓	โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ	งปม.ปกติ	พด.	๑,๗๐๐,๐๐๐					๑,๗๐๐,๐๐๐

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งปม.	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)					
				พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
๑๔	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	พด.	๒๔,๐๐๐					๒๔,๐๐๐
			สกก.	๓๐,๗๒๐					๓๐,๗๒๐
๑๕	โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน	งบปกติ	คป.ปท.	๒๗,๐๗๙,๗๐๐					๒๗,๐๗๙,๗๐๐
			คป.รังสิตใต้	๓๕,๙๔๒,๐๐๐					๓๕,๙๔๒,๐๐๐
			คป.รังสิตเหนือ	๘๗,๔๙๐,๐๐๐					๘๗,๔๙๐,๐๐๐
			คป.พระยาบรรลือ	๔,๖๗๐,๗๐๐					๔,๖๗๐,๗๐๐
๑๖	โครงการฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำสำคัญ	งบปกติ	ศพจ.	๓๐,๐๐๐					๓๐,๐๐๐
๑๗	โครงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ	งบปกติ	ศพจ.	๘๕๒,๗๓๐					๘๕๒,๗๓๐
๑๘	โครงการวิจัยการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	ศวพ.	๒๒๓,๒๒๐					๒๒๓,๒๒๐
๑๙	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	สกก.	๓๐,๗๒๐					๓๐,๗๒๐
๒๐	โครงการลดการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	สปก.	๓๒,๑๖๐					๓๒,๑๖๐
๒๑	โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	งบปกติ	กษจ.	๕๗,๓๐๐					๕๗,๓๐๐
	รวม			๑๖๘,๕๙๗,๙๕๐	๑,๔๔๔,๗๐๐	๑,๔๔๔,๗๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๗๑,๔๘๗,๓๕๐
	รวมทั้งหมด			๑๙๓,๑๗๐,๗๔๕	๘,๑๙๔,๗๐๐	๒,๐๙๔,๗๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๒๐๔,๗๖๐,๑๔๕

ส่วนที่ ๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์

จังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการสู่มืออาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรสู่มืออาชีพ
๒. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปทุมธานีมีศักยภาพสูงในฐานะศูนย์กลางกระจายสินค้าเกษตรของภาคกลาง มีตลาดกลางค้าส่งขนาดใหญ่ ๒ แห่ง มีทรัพยากรการผลิตอุดมสมบูรณ์ และมีผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ที่พร้อมใช้เทคโนโลยี แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังเผชิญข้อจำกัดสำคัญ ๕ ประการ คือ ขาดอำนาจต่อรองในตลาด มาตรฐานสินค้ายังไม่ตอบสนองความต้องการผู้บริโภค ต้นทุนการผลิตสูง ยังทำเกษตรแบบวิถีดั้งเดิม และขาดช่องทางการตลาดรองรับ ประกอบกับการเข้าสู่สังคมสูงวัยและการขาดผู้สืบทอด ทำให้ความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรและความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรลดลงหากไม่เร่งพัฒนา "คน" และ "สถาบันเกษตรกร" ให้ก้าวสู่ความเป็นมืออาชีพ จะส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดที่ไม่ยั่งยืน โครงการนี้จึงมุ่งยกระดับเกษตรกรและกลุ่ม/สถาบันเกษตรกรให้มีทักษะการผลิตที่ได้มาตรฐาน ทักษะดิจิทัลและการตลาดสมัยใหม่ และแนวคิดความเป็นผู้ประกอบการ โดยใช้พื้นที่อำเภอหนองเสือเป็นแปลงต้นแบบยกระดับอินทผลัมและสินค้าเอกลักษณ์ท้องถิ่น ซึ่งต้องใช้จุดแข็งด้านตลาดและผู้ประกอบการรุ่นใหม่ คว้าโอกาสจากกระแสสินค้าปลอดภัยและตลาดออนไลน์ ควบคู่กับการปิดจุดอ่อนด้านความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรของพื้นที่
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อยกระดับเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะครบวงจร ทั้งการผลิตที่ได้มาตรฐาน การแปรรูป และการจำหน่ายผ่านช่องทางสมัยใหม่ ๒. เพื่อพัฒนาแนวคิดความเป็นผู้ประกอบการและสร้างผู้ประกอบการเกษตรต้นแบบที่สามารถสร้างแบรนด์และลดต้นทุนการผลิตได้ ๓. เพื่อสร้างและเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายเกษตรกร/Young Smart Farmer ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ให้เป็นกลไกต่อรองและเรียนรู้ร่วมกัน
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรผ่านการอบรมและผ่านเกณฑ์หลักสูตร จำนวน ๑๕๐ คน / ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๑๐๐ ๒. เครือข่าย Young Smart Farmer ที่จัดตั้ง/เข้มแข็งขึ้น ไม่น้อยกว่า ๕ กลุ่ม ๓. ผู้ประกอบการเกษตรต้นแบบที่พัฒนาแบรนด์/แปรรูปไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย ๔. แปลงสาธิต (อินทผลัม/สินค้าเอกลักษณ์) ไม่น้อยกว่า ๓ แปลง ๕. ต้นทุนการผลิตของผู้เข้าร่วมลดลงลดลง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ (มุ่งสู่ ๑๕%) ๖. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น (ปีแรก) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ๗. ผู้เข้าร่วมที่มีช่องทางตลาดสมัยใหม่/ออนไลน์ของตนเอง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๘. สินค้าที่เข้าสู่มาตรฐาน/มีแบรนด์ชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๑. เกษตรกร/ผู้ประกอบการ (Smart Farmer และ Young Smart Farmer) ๑๕๐ คน ครอบคลุม ๗ อำเภอของจังหวัดปทุมธานี ๒. เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (แปลงต้นแบบอินทผลัม/สินค้าเอกลักษณ์) ไม่น้อยกว่า ๓๐ คน อำเภอหนองเสือ (พื้นที่น้ำร่อง) ๓. กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมเครือข่ายไม่น้อยกว่า ๕ กลุ่มระดับจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลัก โดยสังเขป	
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การแต่งตั้งคณะทำงาน คัดเลือกเกษตรกร ๑๕๐ คน สํารวจข้อมูลพื้นฐาน (ต้นทุน/รายได้/มาตรฐาน) ออกแบบหลักสูตรร่วมกับมหาวิทยาลัย
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร Smart/YSF ๕ โมดูล (การผลิตได้มาตรฐาน GAP, การแปรรูป, การตลาดดิจิทัล/ออนไลน์, การเงิน-บัญชีและการจัดการหนี้, ความเป็นผู้ประกอบการ) จัดตั้งเครือข่าย YSF
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การสนับสนุนปัจจัยการผลิต จัดทำแปลงสาธิตอินทผลัม/สินค้าเอกลักษณ์ อำเภอหนองเสือ ระบบพี่เลี้ยง (coaching) รายแปลง พัฒนาผู้ประกอบการต้นแบบ และออกแบบแบรนด์/บรรจุภัณฑ์
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดคู่ธุรกิจ (Business Matching) เปิดช่องทางตลาดออนไลน์/ตลาดสมัยใหม่ ติดตามประเมินผล ถอดบทเรียน และวางแผนขยายผลต่อไป
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
๙. งบประมาณ	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผ่านการอบรมและผ่านเกณฑ์หลักสูตร ๑๕๐ คน / ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐ ๒. เครือข่าย Young Smart Farmer ที่จัดตั้ง/เข้มแข็งขึ้น ไม่น้อยกว่า ๕ กลุ่ม ๓. ผู้ประกอบการเกษตรต้นแบบที่พัฒนาแบรนด์/แปรรูป ไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย ๔. แปลงสาธิต (อินทผลัม/สินค้าเอกลักษณ์) ไม่น้อยกว่า ๓ แปลง
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ต้นทุนการผลิตของผู้เข้าร่วมลดลง ไม่น้อย ร้อยละ ๑๐ (มุ่งสู่ ๑๕%) ๒. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น (ปีแรก) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ๓. ผู้เข้าร่วมที่มีช่องทางตลาดสมัยใหม่/ออนไลน์ของตนเอง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๔. สินค้าที่เข้าสู่มาตรฐาน/มีแบรนด์ชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะและปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่การจัดทำแผนธุรกิจเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agri-Business Model Development Project) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปทุมธานีมีจุดแข็งด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ระบบชลประทาน ตลาดค้าส่ง ระบบขนส่งครบวงจร) แต่เกษตรกรจำนวนมากยังผลิตโดยขาดการวางแผนธุรกิจที่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถคำนวณต้นทุน-ผลตอบแทน วางแผนการตลาด และตัดสินใจลงทุนเทคโนโลยีได้อย่างคุ้มค่า เมื่อเผชิญภาวะเศรษฐกิจที่กระทบกำลังซื้อและความผันผวนของราคา เกษตรกรที่ไม่มีแผนธุรกิจจึงมีความเปราะบางสูง จึงต้องเน้นการใช้จุดแข็งด้านโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีที่เข้าถึงได้ง่ายขึ้น มุ่งส่งเสริม "ทักษะการบริหารธุรกิจ" ให้เกษตรกร เพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โครงการนี้จึงมีเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรกรให้สามารถจัดทำแผนธุรกิจ (Business Model Canvas) ที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับการเรียนรู้จากพื้นที่ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรก้าวจากการ "ผลิตเป็น" สู่การ "บริหารธุรกิจเป็น" อันเป็นรากฐานสำคัญของการยกระดับสู่เกษตรอัจฉริยะและปลอดภัยที่ยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรในการจัดทำแผนธุรกิจเกษตรและสามารถวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนได้ ๒. เพื่อให้เกษตรกรจัดทำแผนธุรกิจ (Business Model Canvas) ของตนเองได้จริง และนำไปใช้ในการบริหารจัดการฟาร์ม ๓. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัล ในการวางแผนธุรกิจ และการตลาดสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมและผ่านเกณฑ์หลักสูตร ๖๐ คน / ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐ ๒. เกษตรกรที่จัดทำแผนธุรกิจ (Business Model Canvas) ได้จริงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ (ไม่น้อยกว่า ๕๔ แผน) ๓. แผนธุรกิจที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี/เครื่องมือดิจิทัล ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๔. ผู้เข้าร่วมที่นำแผนไปใช้จริงภายใน ๖ เดือน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๕. รายได้/กำไรของผู้ที่นำแผนไปใช้เพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ๖. ผู้เข้าร่วมที่เข้าถึงใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔๐
๕. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรทั่วไป (Farmer) และ Smart Farmer ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คัดเลือกเกษตรกร ๖๐ คน สํารวจข้อมูลพื้นฐาน (ต้นทุน/รายได้/การใช้เทคโนโลยี) และคัดเลือกพื้นที่ดูงาน
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๓ วัน วันที่ ๑ บรรยาย+ประชุมหลักการแผนธุรกิจและการวิเคราะห์ต้นทุน วันที่ ๒ ปฏิบัติจัดทำ Business Model Canvas รายบุคคลด้วยเครื่องมือดิจิทัล วันที่ ๓ ฝึกปฏิบัติและศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ระบบพี่เลี้ยง (coaching) ช่วยปรับแผนสู่การปฏิบัติ ประยุกต์เทคโนโลยี/ ช่องทางตลาด และเชื่อมแหล่งทุน

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามการนำแผนไปใช้ ประเมินผลลัพธ์ ถอดบทเรียน และคัดเลือกต้นแบบเพื่อขยายผล
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๙. งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมและผ่านเกณฑ์หลักสูตร ๖๐ คน / ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐ ๒. เกษตรกรที่จัดทำแผนธุรกิจ (Business Model Canvas) ได้จริง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ (ไม่น้อยกว่า ๕๔ แผน) ๓. แผนธุรกิจที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี/เครื่องมือดิจิทัล ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. ผู้เข้าร่วมที่นำแผนไปใช้จริงภายใน ๖ เดือน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๒. รายได้/กำไรของผู้ที่นำแผนไปใช้เพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ๓. ผู้เข้าร่วมที่เข้าถึงใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะและปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตกุ้งทะเลเพื่อการส่งออก รองรับมาตรฐานสากล
๒. หลักการและเหตุผล	กุ้งทะเลเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ จังหวัดปทุมธานี มีเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลกว่า ๘๐ ราย มีพื้นที่เลี้ยงมากกว่า ๑,๕๐๐ ไร่ มีผลผลิตเกือบ ๑,๐๐๐ ตัน สร้างรายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ล้านบาท แม้ปริมาณผลผลิตกุ้งทะเลของจังหวัดปทุมธานีจะไม่มากเมื่อเทียบกับจังหวัดชายฝั่งทะเล แต่มีผลผลิตกุ้งทะเลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปี ประกอบกับจังหวัดปทุมธานี มีความได้เปรียบจากการอยู่ในพื้นที่ปริมณฑลและใกล้แหล่งบริโภคขนาดใหญ่ มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับตลาดค้าส่ง ผู้รวบรวม ห้างเย็น โรงงานแปรรูป ผู้ประกอบการร้านอาหาร และตลาดบริโภคทั้งในเมืองหลวงและพื้นที่โดยรอบ จะเห็นได้ว่าจังหวัดปทุมธานีมีศักยภาพในการผลิตกุ้งทะเลคุณภาพค่อนข้างสูง การป้องกันและเฝ้าระวังโรคจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากหากเกิดการนำเข้าเชื้อเข้าสู่ระบบการเลี้ยงแล้ว การควบคุมและกำจัดเชื้ออาจทำได้ยากและมีต้นทุนสูง ดังนั้น จึงควรพัฒนาระบบเฝ้าระวังเชิงรุก ตั้งแต่การตรวจสอบสุขภาพลูกกุ้งและสัตว์น้ำก่อนปล่อย การตรวจเช็ก่อโรคที่สำคัญ การตรวจคุณภาพน้ำและดิน ตลอดจนการติดตามสุขภาพกุ้งระหว่างการเลี้ยง เพื่อให้สามารถตรวจพบความผิดปกติได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นและดำเนินการแก้ไขก่อนที่จะเกิดความเสียหายรุนแรง นอกจากนี้การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลใช้จุลินทรีย์ ปม. ในการเลี้ยง เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงในการเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยสามารถใช้ตลอดสายการผลิต ตั้งแต่การเตรียมบ่อ การเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ การอนุบาล จนถึงในระหว่างการเลี้ยงเพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดโรค และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เพิ่มอัตราการรอด ลดการใช้ยาและสารเคมีในการเลี้ยง ส่งผลให้ผลผลิตสัตว์น้ำของเกษตรกรเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งจากชาวไทยและชาวต่างชาติ สร้างรายได้และเศรษฐกิจที่สำคัญสู่จังหวัดต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเล ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ ในการป้องกันและจัดการโรคระบาดในกุ้งทะเลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตกุ้งทะเลให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากล
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล มกษ.๗๔๐๑ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ฟาร์ม ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ยาและสารเคมีต้องห้ามในการผลิตสัตว์น้ำ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๓. ผลผลิตของเกษตรกรได้รับการตรวจยาปฏิชีวนะและสารต้องห้ามไม่น้อยกว่า ๔๐ ตัวอย่าง ๔. ผลผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๕. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเล ในจังหวัดปทุมธานี
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	
๖.๑ กิจกรรมที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการผลิตกุ้งทะเลคุณภาพ สู่ตลาดอาหารปลอดภัย ๑,๙๖๐,๐๐๐.๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๒ กิจกรรมที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับประสิทธิภาพฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ตามมาตรฐานสากล ๘๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร
๖.๓ กิจกรรมที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เฝ้าระวังสารตกค้างในการเลี้ยงกุ้งทะเล ๗๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๙. งบประมาณ	๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ (สามล้านห้าแสนบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ในการผลิตกุ้งทะเลคุณภาพไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย ๒. ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ได้รับการรับรอง มกษ.๗๔๐๑-๒๕๖๗ ไม่น้อยกว่า ๒๐ ตัวอย่าง ๓. ผลผลิตกุ้งทะเลของเกษตรกรได้รับการตรวจยาปฏิชีวนะและสารตกค้างไม่น้อยกว่า ๔๐ ตัวอย่าง
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการจัดการฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรมีความสามารถในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากปัญหาโรคกุ้งทะเลและปัญหาคุณภาพน้ำ ๓. ผลผลิตกุ้งทะเลของเกษตรกร มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นที่ยอมรับของในระดับสากล ส่งผลให้เกษตรกรมีช่องทางในการขายผลผลิตได้มากขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการงานมหกรรมสินค้าเกษตร "ปทุมธานีการันตี ของดีเมืองปทุมฯ" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปทุมธานีมีจุดแข็งด้านสินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูปที่หลากหลาย มีสินค้า GI และสินค้าปศุสัตว์/ประมงมูลค่าสูง มีทำเลเมืองอุตสาหกรรมและตลาดค้าส่งขนาดใหญ่ ประกอบกับกระแสรักสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เติบโตในปัจจุบัน แต่ยังมีปัญหาสำคัญ ๓ ประการ คือ สินค้ามีจำนวนมาก แต่ขาดช่องทางจำหน่าย ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นเพราะสินค้ายังขาดมาตรฐานที่ชัดเจน และเกษตรกรขาดอำนาจต่อรองราคา ดังนั้น การจัดงานมหกรรมสินค้าที่มี "ระบบตรารับรองมาตรฐานปทุมธานีการันตี" จึงเป็นกลยุทธ์เชิงรุกที่ใช้จุดแข็งด้านสินค้าและทำเลของจังหวัด มาสร้างช่องทางการตลาดขนาดใหญ่ควบคู่กับการสร้างแบรนด์และความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค โดยผสานพลัง Soft Power ด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นและการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดผู้เข้าชม อันจะเพิ่มยอดขาย สร้างคู่ค้า และยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและจุดจำหน่ายสินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูปของจังหวัด สร้างรายได้และคู่ค้าให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ ๒. เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการผ่านระบบตรารับรอง "ปทุมธานีการันตี" สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคและเพิ่มอำนาจต่อรองราคา ๓. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้แบรนด์สินค้าเกษตรจังหวัดปทุมธานีในวงกว้าง เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนครั้งที่จัดงาน ๒ ครั้ง/ปี (ครึ่งละ ๗ วัน) ๒. ผู้ประกอบการ/เกษตรกรที่ออกร้าน ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ราย/ครั้ง ๓. สินค้าที่ได้รับตรารับรอง "ปทุมธานีการันตี" ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ รายการ ๔. จำนวนผู้เข้าชมงาน ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน/ครั้ง ๕. มูลค่าการจำหน่ายภายในงาน ไม่น้อยกว่า ๓๐ ล้านบาท/ครั้ง ๖. ผู้ประกอบการที่เกิดคู่ค้า/คำสั่งซื้อต่อเนื่องหลังงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ๗. การรับรู้แบรนด์ "ปทุมธานีการันตี" (จากการสำรวจ) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๘. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕
๕. พื้นที่เป้าหมาย	สถานที่จัดงานส่วนกลางที่มีผู้สัญจรสูงในจังหวัดปทุมธานี
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แต่งตั้งคณะทำงาน คัดเลือกผู้ประกอบการ ตรวจสอบคัดสรรและมอบตรารับรอง "ปทุมธานีการันตี" ออกแบบผังงานและแผนประชาสัมพันธ์
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานมหกรรม ครั้งที่ ๑ ออกร้านจำหน่าย จับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ประกวดสินค้า กิจกรรมเวทีศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่น/คอนเสิร์ต และประชาสัมพันธ์ Soft Power
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานมหกรรม ครั้งที่ ๒ รูปแบบเดียวกับครั้งที่ ๑ พร้อมเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร และช่องทางออนไลน์

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำรวจยอดขาย ความพึงพอใจ การรับรู้แบรนด์ ติดตามคู่ค้าที่เกิดขึ้น และถอดบทเรียน
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๙. งบประมาณ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ครั้ง)
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. จำนวนครั้งที่จัดงาน ๒ ครั้ง/ปี (ครั้งละ ๗ วัน) ๒. ผู้ประกอบการ/เกษตรกรที่ออกร้าน ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ราย/ครั้ง ๓. สินค้าที่ได้รับตรารับรอง "ปทุมธานีการันตี" ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ รายการ ๔. จำนวนผู้เข้าชมงาน ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน/ครั้ง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. มูลค่าการจำหน่ายภายในงาน ไม่น้อยกว่า ๓๐ ล้านบาท/ครั้ง ๒. ผู้ประกอบการที่เกิดคู่ค้า/คำสั่งซื้อต่อเนื่องหลังงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ๓. การรับรู้แบรนด์ "ปทุมธานีการันตี" (จากการสำรวจ) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๔. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการสร้างสรรค์นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการส่งออก ด้วยเทคโนโลยีรังสี
๒. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปทุมธานี เป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจืดที่สำคัญอันดับ ๔ ของประเทศ มีผลผลิตรวมกว่า ๒๒,๐๐๐ ตัน มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กว่า ๓,๐๐๐ ราย พื้นที่เลี้ยงกว่า ๑๕,๐๐๐ ไร่ มีผลผลิตที่สำคัญ อาทิ ปลาดุก ปลาดุกเทศ ปลานิล และปลาสวาย โดยเฉพาะปลาดุกมีผลผลิตอันดับหนึ่งของประเทศ (กว่า ๑๒,๐๐๐ ตัน) นอกจากนี้ยังมีผลผลิตกุ้งทะเล (กว่า ๑,๐๐๐ ตัน) การจำหน่ายสัตว์น้ำของเกษตรกรส่วนหนึ่งยังอยู่ในรูปของการจำหน่ายวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นต้น ซึ่งมีข้อจำกัดด้านอายุการเก็บรักษา ช่องทางการจำหน่าย และการเข้าถึงตลาดที่มีมูลค่าสูง ส่งผลให้เกษตรกรมีอำนาจต่อรองด้านราคาจำกัด และได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคาและภาวะตลาดได้ง่าย ขณะที่ผลิตภัณฑ์ที่มีการแปรรูปขั้นสูง มีบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม มีมาตรฐาน และสามารถเก็บรักษานานขึ้น ย่อมมีโอกาสเข้าถึงตลาดที่กว้างขึ้น ทั้งตลาดค้าปลีกสมัยใหม่ ตลาดออนไลน์ ตลาดของฝาก ตลาดโรงแรม และร้านอาหาร ตลอดจนตลาดต่างประเทศ ในปัจจุบัน เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านอาหารมีบทบาทสำคัญต่อการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะเทคโนโลยีการถนอมอาหารและการควบคุมความปลอดภัย ซึ่งเทคโนโลยีการฉายรังสีอาหาร เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์อาหารบางประเภท เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการลดปริมาณจุลินทรีย์ การควบคุมจุลินทรีย์ที่ทำให้อาหารเสื่อมเสีย และการยืดอายุการเก็บรักษา ทั้งนี้การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวต้องกำหนดชนิดผลิตภัณฑ์ ปริมาณรังสี และกระบวนการที่เหมาะสมเป็นรายผลิตภัณฑ์ รวมถึงต้องดำเนินการตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานีจึงมีความจำเป็นต้องจัดทำ โครงการสร้างสรรค์นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการส่งออก ด้วยเทคโนโลยีรังสีเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ ให้สามารถเปลี่ยนวัตถุดิบสัตว์น้ำในพื้นที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม มีคุณภาพและความปลอดภัย มีอายุการเก็บรักษาที่เหมาะสม มีบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าที่สามารถแข่งขันได้ และมีช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลาย
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อยกระดับศักยภาพของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการด้านการแปรรูปสัตว์น้ำของจังหวัดปทุมธานี ๒. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากวัตถุดิบในจังหวัดให้มีมูลค่าเพิ่ม มีคุณภาพ ความปลอดภัย และมีอายุการเก็บรักษาที่เหมาะสมกับตลาด ๓. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า และเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ให้สามารถแข่งขันในตลาดโลก
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำได้รับการพัฒนาจำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ ๒. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๕ ผลิตภัณฑ์ ๓. มีการทดสอบตลาดของผลิตภัณฑ์ใหม่ จำนวน ๑ ครั้ง
๕. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ ในจังหวัดปทุมธานี
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๑ กิจกรรมที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างสรรค์นวัตกรรมการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๘๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๖.๒ กิจกรรมที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับประสิทธิภาพฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ตามมาตรฐานสากล ๑,๗๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๙. งบประมาณ	๒,๖๐๐,๐๐๐.๐๐ (สองล้านหกแสนบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. มูลค่าของผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ๒. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำมีช่องทางการจำหน่ายเพิ่มขึ้น ๑ช่องทาง
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรและผู้ประกอบการมีความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ๒. เกิดการสร้างตราสินค้าและภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจังหวัดปทุมธานี ๓. เกษตรกร หรือผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงตลาดใหม่ได้มากขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตสัตว์และการแปรรูปเนื้อสัตว์ในจังหวัดปทุมธานี
๒. ชื่อแผนงาน	พัฒนาเมืองที่เติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรม
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรมูลค่าสูง ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ : พลิกโฉมประเทศไทยสู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้า เพื่อให้เกิดการยกระดับกระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม สนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปแบบมุ่งเป้า การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทำธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูง ที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต แผนพัฒนาภาคกลางปริมณฑล ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาระบบการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมด้วยระบบธุรกิจเกษตรอัจฉริยะ แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเมืองที่เติบโตด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจดิจิทัล (Creative and Digital Economy Growth) การเลี้ยงไก่พื้นบ้านเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ความนิยม ของไก่พื้นบ้านนั้นแยกออกได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ การเลี้ยงในลักษณะไก่สวยงามเชิงอนุรักษ์ การเลี้ยงไว้เพื่อกีฬาชนไก่ และการบริโภคเนื้อไก่บ้าน โดยลักษณะเด่นของไก่พื้นบ้านคือการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติ ซึ่ง นับว่าเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับกระแสการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้ธุรกิจไก่พื้นบ้านเป็นธุรกิจ ที่มีอนาคตสดใสและเป็นธุรกิจที่ไม่ควรมองข้าม อีกทั้งไก่พื้นเมืองไทยยังมีคุณลักษณะเด่นโดยเฉพาะ เนื้อแน่น และรสชาติอร่อย ทำให้เป็นที่นิยมบริโภคไก่พื้นบ้านที่เลี้ยงกันอยู่ในปัจจุบันมีความแตกต่างกันออกไป ในเรื่องของพันธุ์และสายพันธุ์ตามสภาพท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการเลี้ยงหลัก คือ เพื่อป้อนตลาดไก่เนื้อและไข่ไก่ ซึ่งที่นิยมเลี้ยงกันมากและเป็นที่ต้องการของตลาด นอกจากนี้ความนิยมการเลี้ยงไก่พื้นบ้านบางส่วนนั้นเป็นการเลี้ยงในลักษณะ ไก่สวยงามเพื่อประกวดแข่งขันกัน และเลี้ยงไว้ในการแข่งขันกีฬาโดยเฉพาะไก่ชน สอดคล้องตามหลักพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศไทย ๔.๐ สร้างความเข้มแข็ง มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงและเศรษฐกิจภายในประเทศไทย

หัวข้อ	รายละเอียด
	สรุปสาระสำคัญ - สภาพปัญหา / ความต้องการ : เกษตรกรมีความต้องการการส่งเสริมจากภาครัฐ และการยอมรับความ ภาคภูมิใจในอาชีพโก้นระดับรากหญ้า ที่มีมายาวนาน ให้ได้รับผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมเกษตรกรรากฐานหญ้าให้อยู่ดีกินดีในอนาคต การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นอาชีพทาง การเกษตรที่สำคัญอาชีพหนึ่งที่มีการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ คือการแปรรูปผลิตภัณฑ์ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว เป็นการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ เป็นหลักประกันของครอบครัว ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และเกิดความมั่นคงในอาชีพปศุสัตว์ - ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : ความสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างมากเนื่องจากอาชีพปศุสัตว์จะต้อง ปรับเปลี่ยนให้เกษตรกรที่มีเลี้ยงสัตว์อย่างเดียว สามารถนำผลผลิตที่ได้จากฟาร์มมาแปรรูปใช้ในครัวเรือน เพื่อลดรายจ่ายและสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นรายได้ เพิ่มช่องทางอาชีพ เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงในกับการพัฒนาประเทศ คาดว่าถ้าไม่ได้รับการส่งเสริมไก่พื้นเมือง จะทำให้เกษตรกรเสียโอกาสในอาชีพที่ควรจะได้รับ การอนุรักษ์ สายพันธุ์ และการสืบทอดสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่เป็นมรดกของประเทศไทย และมรดกโลกที่ เกษตรกรภาคภูมิใจในอาชีพที่สามารถต่อยอดสู่ธุรกิจการผลิตไก่พื้นเมืองในเชิงการค้าแบบครบวงจรในอนาคต
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ แก่เกษตรกรให้เกิดอาชีพที่ยั่งยืน ๒. เพื่อจัดระบบการเลี้ยงสัตว์ให้ได้มาตรฐาน และปลอดภัย ๓. เพื่อจัดระบบการจัดการโรงเรือน วัสดุอุปกรณ์ และอาหารที่เลี้ยงสัตว์ที่มีคุณภาพในชุมชน ๔. เพื่อเพิ่มมูลค่าจากเลี้ยงสัตว์ปทุมธานี โดยการแปรรูปเนื้อสัตว์ ๕. เพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงมีความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืนมีความสุขรายได้ต่อครอบครัว สูงขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๖.๑ เป้าหมายโครงการ ตัวชี้วัด : ๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ได้รับการอบรมฯ/ศึกษาดูงานตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๘๐ คน ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑๐๐ คน ผ่านการรับรองสถานที่เลี้ยงสัตว์ตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (GFM) และกลุ่มเกษตรกรแปรรูปจังหวัดปทุมธานี ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน ๕๐ ราย และกลุ่มเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์ ๕๐ ราย จะได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยง และการแปรรูปจากเนื้อสัตว์ ในรูปแบบต่างๆ ๖.๒ ผลผลิต : ๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทผู้นำได้รับการอบรม/ศึกษาดูตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๑๐๐ คน ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ผ่านการรับรองสถานที่เลี้ยงสัตว์ตามมาตรฐาน ของกรมปศุสัตว์ (GFM) จำนวน ๕๐ คน และกลุ่มเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์จังหวัดปทุมธานี ๕๐ คนสามารถทำให้เกิดฟาร์มตัวอย่างด้านการเลี้ยงและแปรรูปเนื้อสัตว์ปลอดสารแก่ชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัดปทุมธานี ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จะมีกลุ่มที่ผลิตภัณฑ์การแปรรูปจากเนื้อสัตว์ของจังหวัดปทุมธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
	๖.๓ ผลลัพธ์ : ๑. เป็นฐานผลิตสัตว์ปลอดสาร ๒. เป็นการอนุรักษ์สัตว์ไทยสวยงามของมรดกไทย ๓. ยกระดับคุณภาพเกษตรกรไทยกินดีอยู่ดี มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุรักษ์มรดก เนื่ออร่อยเนื้อปลอดสาร เชิงกีฬา สร้างมูลค่าเพิ่ม ๕. เป็นอาชีพที่สามารถต่อยอดสู่ธุรกิจการผลิตไก่พื้นเมืองในเชิงการค้าแบบครบวงจรในอนาคต ส่งออกไปยังต่างประเทศ เป็นสินค้าที่มีอัตลักษณ์แข่งขันสู่ต่างประเทศ ๖.๔ ผลกระทบ : เชิงบวก - เชิงลบ -
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
๘. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตสัตว์และการแปรรูปเนื้อสัตว์ในจังหวัดปทุมธานี ๑.ฝึกอบรมให้ความรู้ส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการแปรรูปเนื้อสัตว์ปลอดภัยในจังหวัดปทุมธานี ๒.ปรับปรุงโรงเรือนหรือซ่อมแซมหรือสร้างใหม่ ตามระบบปลอดภัยทางชีวภาพ ๓.ให้คำแนะนำและติดตาม
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๑,๒๕๔,๒๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนห้าหมื่นสี่พันสองร้อยบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	ผลผลิต : ๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทผู้นำได้รับการอบรม/ศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๑๐๐ คน ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ผ่านการรับรองสถานที่เลี้ยงสัตว์ปีกตามมาตรฐาน ของกรมปศุสัตว์ (GFM) จำนวน ๕๐ คน สามารถทำให้เกิดฟาร์มตัวอย่างด้านการเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๕๐ คน และกลุ่มเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์จังหวัดปทุมธานี ๕๐ คน ผลิตสัตว์และแปรรูปเนื้อสัตว์ปลอดสารแก่ชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัดปทุมธานี ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จะมีกลุ่มที่ผลิตภัณฑ์การแปรรูปจากเนื้อสัตว์ของจังหวัดปทุมธานี
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผลลัพธ์ : ๑. เป็นฐานผลิตสัตว์ปลอดสาร ๒. เป็นการอนุรักษ์สัตว์ไทยสวยงามของมรดกไทย ๓. ยกระดับคุณภาพเกษตรกรไทยกินดีอยู่ดีมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุรักษ์มรดก เนื่ออร่อยเนื้อปลอดสาร เชิงกีฬา สร้างมูลค่าเพิ่ม ๕. เป็นอาชีพที่สามารถต่อยอดสู่ธุรกิจการผลิตสัตว์ในเชิงการค้าแบบครบวงจรในอนาคต ส่งออกไปยังต่างประเทศ เป็นสินค้าที่มีอัตลักษณ์แข่งขันสู่ต่างประเทศ ถือว่าเป็นสายพันธุ์คุณภาพของสายพันธุ์และด้านคุณภาพของเนื้อสัตว์ที่ปลอดภัยและเป็นที่ยอมรับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่ “ปทุมธานีการ์นต์”
๒. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรมูลค่าสูง ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษารายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตร และผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ควบคู่กับการสร้างความมั่นคงทางอาหารและสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยอาศัยจุดเด่นทั้งเอกลักษณ์และความโดดเด่นของสินค้าเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของไทย พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาในการพัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนการบริหารจัดการระบบนิเวศตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภค รวมถึงด้านโลจิสติกส์ และการเชื่อมโยงไปยังภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และกระจายรายได้ให้กับภาคเกษตรของไทย โดยมีความสอดคล้องทุกแผนแม่บทย่อยทั้ง เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ มุ่งเน้น “การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคงควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต” โดยเสาหลักการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร ได้แก่ การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy) โดยการซ่อมภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม และการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment) โดยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานในการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน แผนพัฒนาภาคกลางปริมณฑล ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาระบบการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมด้วยระบบธุรกิจเกษตรอัจฉริยะ แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเมืองที่เติบโตด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจดิจิทัล (Creative and Digital Economy Growth) ปัจจุบันผู้บริโภคมีความห่วงใยสุขภาพให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยได้คุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งจังหวัดปทุมธานีเป็นเขตปริมณฑลมีความเจริญด้านที่อยู่อาศัย มีประชากรกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก ภาคการเกษตรของจังหวัดปทุมธานีจำเป็นต้องพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่ากับมาตรฐานสากล เพื่อให้ผลผลิตสินค้าเกษตรเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกร ผู้ผลิตเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐาน GAP มากขึ้น และผลักดันให้สินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานของเกษตรกรจังหวัดปทุมธานีให้เป็นที่ยอมรับเพิ่มขึ้น โดยสร้างการรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรภายใต้แบรนด์ “ปทุมธานีการ์นต์”

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรภายใต้แบรนด์ “ปทุมธานีการันตี” ๒. เพื่อเพิ่มจำนวนสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรภายใต้แบรนด์ “ปทุมธานีการันตี” ๓. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยของจังหวัดปทุมธานีให้เป็นที่รู้จัก
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร ผู้ผลิต (ด้านพืช/ ประมง/ ปศุสัตว์) ได้รับความรู้เรื่องการผลิตเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่ “ปทุมธานีการันตี” จำนวน ๑๓๐ ราย ๒. เกษตรกรที่ผ่านการรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรภายใต้แบรนด์ “ปทุมธานีการันตี” จำนวน ๓๐ ราย ๓. จำนวนครั้งของการเข้าชมและส่งต่อ (แชร์) สื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบออนไลน์รวมกันไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ครั้ง
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปทุมธานี
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลัก โดยสังเขป	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑. ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับรองสินค้าและบริการปทุมธานีการันตี จำนวน ๔๔,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒. การพัฒนาสินค้าเกษตรสู่การรับรองคุณภาพสินค้าและบริการปทุมธานีการันตี ๒.๑ อบรมหลักสูตรการพัฒนาสินค้าเกษตรสู่การรับรองคุณภาพสินค้าและบริการปทุมธานีการันตี (ด้านพืช/ประมง/ปศุสัตว์) จำนวน ๑๗๖,๘๐๐ บาท ๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี ๒. สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ๓. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓. การพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าแบรนด์ปทุมธานีการันตี ๓.๑ อบรมหลักสูตรการพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้า แบรนด์ปทุมธานีการันตี ๓.๒ สนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าแบรนด์ปทุมธานีการันตี จำนวน ๔๗๖,๘๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๔. สร้างการรับรู้เพื่อให้ผู้บริโภคตระหนักและให้ความสำคัญสินค้าเกษตรคุณภาพได้มาตรฐาน ๔.๑ จัดมหัศจรรย์ทำสื่อประชาสัมพันธ์พร้อมเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
๖.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๕. จัดงาน Kick Off สินค้าปทุมธานีการันตี ๕.๑ จัดมหัศจรรย์งาน Kick Off สินค้าปทุมธานีการันตี จำนวน ๑๐๕,๐๐๐ บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
๖.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๕. อำนวยการและติดตามประเมินผล จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท ๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี ๓. สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี
๗. หน่วยงานดำเนินการ	๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี ๓. สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี ๕. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ๖. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑,๐๓๗,๖๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. สินค้าเกษตรผ่านการรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรภายใต้แบรนด์ “ปทุมธานีการันตี” ๒. เกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ได้รับการส่งเสริมช่องทางตลาด ๓. ผู้ผลิต ผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญในการผลิตและบริโภคอาหารปลอดภัย
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเข้าใจหลักเกณฑ์ในการพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้การรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรภายใต้แบรนด์ “ปทุมธานีการันตี” ๒. สินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรภายใต้แบรนด์ “ปทุมธานีการันตี” มีจำนวนเพิ่มขึ้น ๓. ประชาชนทั่วไปและผู้บริโภคตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริโภคสินค้าเกษตรคุณภาพได้มาตรฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและสร้างความมั่นคงทางอาหาร ภายใต้แนวคิดเกษตรคาร์บอนต่ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปทุมธานีมีข้อจำกัดด้านคุณภาพดินพื้นฐานที่ไม่ดีและความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (ดินเปรี้ยว) มีเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและจากตลาดกลางค้าส่งจำนวนมากที่ยังไม่ถูกนำมาสร้างมูลค่า ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เกษตรกรยังขาดความเข้าใจเรื่องการผลิตพืชคาร์บอนต่ำ และขาดช่องทางการตลาดรองรับผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ การนำเศษวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปเป็นปุ๋ยอินทรีย์ ไบโอดี และวัสดุปรับปรุงดิน ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน จึงเป็นกลยุทธ์เชิงรับที่ตอบโจทย์หลายด้านพร้อมกัน คือ พื้นฟูคุณภาพดิน ลดต้นทุน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างมูลค่าเพิ่มจากของเหลือทิ้งตามแนวคิดเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green) อันเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและระบบนิเวศการเกษตรของจังหวัดอย่างยั่งยืน และเป็นฐานรองรับในการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์อื่นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตวัสดุปรับปรุงดินและปุ๋ยอินทรีย์จากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ๒. เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรคาร์บอนต่ำและปรับปรุงคุณภาพดิน เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร ๓. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้และสร้างช่องทางการตลาดรองรับ สร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกร
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรผ่านการอบรมและผ่านเกณฑ์หลักสูตร ๓๐๐ คน / ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐ ๒. จุดสาธิต/ศูนย์ผลิตปุ๋ยอินทรีย์-ไบโอดี ไม่น้อยกว่า ๗ แห่ง ๓. ปริมาณเศษวัสดุเหลือใช้ที่นำมาแปรรูป ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ตัน ๔. ผลิตภัณฑ์ใหม่จากวัสดุเหลือใช้ ไม่น้อยกว่า ๕ ผลิตภัณฑ์ ๕. การใช้ปุ๋ยเคมีของผู้เข้าร่วมลดลง ลดลง $\geq$ ร้อยละ ๒๐ ๖. พื้นที่ที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ ไร่ ๗. ดินมีอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้น $\geq$ ร้อยละ ๑ ๘. ต้นทุนการผลิตของผู้เข้าร่วมลดลง ลดลง $\geq$ ร้อยละ ๑๐
๕. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๗ อำเภอของจังหวัดปทุมธานี
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แต่งตั้งคณะทำงาน คัดเลือกเกษตรกร ๓๐๐ คน วิเคราะห์คุณภาพดินรายแปลง และสำรวจปริมาณเศษวัสดุเหลือใช้
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมการทำปุ๋ยอินทรีย์/ไบโอดีจากวัสดุเหลือใช้ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และเกษตรคาร์บอนต่ำ พร้อมจัดตั้งจุดสาธิต ๗ แห่ง
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุตลาดไท ผลิตไบโอดีและปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ ย่อยผักตบชวา นำไปปรับปรุงดินในแปลงเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ เชื่อมช่องทางตลาด วัดปริมาณคาร์บอน/ ก๊าซเรือนกระจก และ ประเมินผล
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี
๘. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๙. งบประมาณ	๓,๕๐๐,๐๐๐
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผ่านการอบรมและผ่านเกณฑ์หลักสูตร ๓๐๐ คน / ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐ ๒. จุดสาธิต/ศูนย์ผลิตปุ๋ยอินทรีย์-ไบโอชาร์ ไม่น้อยกว่า ๗ แห่ง ๓. ปริมาณเศษวัสดุเหลือใช้ที่นำมาแปรรูป ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ตัน ๔. ผลิตภัณฑ์ใหม่จากวัสดุเหลือใช้ ไม่น้อยกว่า ๕ ผลิตภัณฑ์
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. การใช้ปุ๋ยเคมีของผู้เข้าร่วมลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ๒. พื้นที่ที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ ไร่ ๓. ดินมีอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑ ๔. ต้นทุนการผลิตของผู้เข้าร่วมลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมปทุมคาร์บอนต่ำด้วยนวัตกรรมการจัดการดินและ ตอซังเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
๒. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปทุมธานีเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมปทุม และข้าวคุณภาพดีที่สำคัญในเขต ภาคกลาง และเป็นพื้นที่ในเขตชลประทานที่สามารถผลิตข้าวได้ตลอดทั้งปี แต่ในปัจจุบัน เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากค่าปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และพลังงานเชื้อเพลิง ประกอบกับการจัดการตอซังฟางข้าวด้วย วิธีดั้งเดิม เช่น การเผาทิ้ง นำมาซึ่งปัญหามลพิษทางอากาศ (PM๒.๕) และการสูญเสีย อินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืชในดิน ในขณะที่โครงสร้างพื้นฐานเดิมที่มีการขังน้ำในนาที่ ยาวในแต่ละช่วงในการผลิตข้าว และการปล่อยน้ำในแปลงนาให้แห้งยังไม่ถึงจุดของการ จัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้งในการทำนา ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซมีเทนซึ่งเป็นก๊าซเรือน กระจกที่มีผลต่อการเกิดสภาวะโลกร้อน เพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขัน และ การส่งออกข้าวไทยภายใต้มาตรการทางการค้าสิ่งแวดล้อมโลก โครงการนี้จึงมุ่งเน้นการ นำนวัตกรรมเตรียมดินเพื่อจัดการพื้นที่ให้สม่ำเสมอ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการปุ๋ยอย่างแม่นยำ และการจัดการตอซังฟางข้าวปลอดการเผา ๑๐๐% เข้ามา ประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและเปลี่ยนแปลงวิธีการทำนาในพื้นที่ จังหวัดปทุมธานี สู่แนวทาง "นาข้าวคาร์บอนต่ำ" ที่สามารถลดต้นทุนการผลิตอย่างยั่งยืน เพิ่มความสามารถให้ผลผลิตข้าวของดิน เพิ่มรายได้ต่อพื้นที่ให้สูงขึ้น โดยปลอดการเผา ฟางและขับเคลื่อนสังคมเกษตรกรรมสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการปรับพื้นที่นาแบบประณีต และการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้ง (AWD) ๒. เพื่อฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยการยกระดับการจัดการเศษวัสดุตอซังและฟาง ข้าวโดยปลอดการเผา ๑๐๐% ๓. เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวและเพิ่มรายได้ต่อพื้นที่
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. พื้นที่แปลงนาที่ได้รับการปรับพื้นที่แบบประณีต และใช้ระบบน้ำเปียกสลับแห้งแบบ อัจฉริยะ รวมพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒๑๐ ไร่ ๒. เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่หันมาใช้วิธีแกล้งข้าว (AWD) และจัดการตอซังแบบหมัก ทดแทนการเผาอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๒๑๐ ราย ๓. เกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและได้รับองค์ความรู้ เรื่องการทำนาคาร์บอนต่ำ จำนวน ๒๑๐ ราย
๕. พื้นที่เป้าหมาย	แปลงดำเนินงาน ๗ อำเภอของจังหวัดปทุมธานี แปลงละ ๑๐ ไร่ รวมทั้ง ๒๑ แปลง รวมพื้นที่ทั้งหมด ๒๑๐ ไร่
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลัก โดยสังเขป	
๖.๑ กิจกรรมที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการเตรียมแบบประณีตและการจัดการน้ำแบบอัจฉริยะ ๑,๘๒๔,๙๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง กรมการข้าว
๖.๒ กิจกรรมที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมสร้างการรับรู้เกษตรกรการผลิตข้าวคาร์บอนต่ำด้วยนวัตกรรมการจัดการดิน และตอซังเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต ๑๘๑,๓๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง กรมการข้าว

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง กรมการข้าว
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี (กันยายน ๒๕๗๐ -ตุลาคม ๒๕๗๑)
๙. งบประมาณ	๒,๐๐๖,๒๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. พื้นที่แปลงนาที่ได้รับการเตรียมพื้นที่แบบประณีตมีความสม่ำเสมอ และใช้วิธีการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้ง รวมไม่น้อยกว่า ๒๑๐ ไร่ ๒. เกษตรกรในพื้นที่ปทุมธานีได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรเทคโนโลยีทำนาคาร์บอนต่ำ การวัดระดับน้ำ และการจัดการปุ๋ยจำนวน ๒๑๐ ราย ๓. ตอซังและฟางข้าวถูกย่อยสลายด้วยนวัตกรรมจุลินทรีย์หรือส่งต่อเข้าสู่กระบวนการแปรรูปพลังงานชีวมวล โดยไม่มีการเผาทำลาย ๑๐๐% ในพื้นที่ ๒๑๐ ไร่ เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๓๗ ตัน (๑ ไร่มีปริมาณฟางเฉลี่ย ๖๕๐ กิโลกรัมต่อไร่)
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจากการลดต้นทุน (ค่าปุ๋ย ค่าน้ำมันสูบน้ำ และค่าแรงงาน) และเพิ่มผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. พื้นฟูทรัพยากรดินในการทำนา เพิ่มความสามารถในการให้ผลผลิตของดิน ปรับปรุงโครงสร้างให้ร่วนซุยจากอินทรีย์วัตถุที่ได้จากฟางข้าว และลดการใช้สารเคมีเกินความจำเป็นจากการใช้สารชีวภัณฑ์ ๓. ข้าวหอมปทุมธานี จากพื้นที่โครงการสามารถพัฒนาเป็นสินค้า "ข้าวคาร์บอนต่ำ" ๔. การหยุดเผาฟางช่วยลดข้อพิพาทและความขัดแย้งระหว่างแปลงนาเกษตรกรกับชุมชนเมือง/หมู่บ้านจัดสรรในปทุมธานี ที่มักได้รับผลกระทบจากเขม่าควันไฟและฝุ่นละอองจากการทำนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปลอดภัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจังหวัดปทุมธานี
๒. หลักการและเหตุผล	การผลิตพืชในยุคปัจจุบันให้ความสำคัญกับการผลิตพืชปลอดภัย (Food safety) เป็นอย่างมาก โดยมุ่งเน้นระบบการผลิตพืชด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ปลอดภัยจากการใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชมากขึ้น แต่ในระหว่างการผลิตเกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาศัตรูพืช ทั้งโรค แมลง และวัชพืช ซึ่งบางฤดูกาลอาจพบการระบาดของแมลงและสร้างความเสียหายให้ผลผลิตเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนมากเช่นเดียวกัน และเมื่อใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานจะส่งผลให้เกิดการดื้อยา มีสารพิษตกค้างในผลิตภัณฑ์ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกร รวมถึงปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม เป็นอันตรายต่อทุกคน สัตว์ ระบบนิเวศ และกระทบต่อการทำเกษตรในระยะยาว ขณะเดียวกันจำนวนประชากรที่สูงขึ้น ชุมชนเมืองที่ขยายตัว พื้นที่เพาะปลูกที่ลดลง สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงจากปัญหาโลกร้อน รวมทั้งความต้องการผลิตผลเกษตรเพื่อแปลงเป็นพลังงานที่สูงขึ้น ทำให้เกษตรกรรมแบบดั้งเดิมยังไม่สามารถให้ผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการได้ เพื่อการขับเคลื่อนเกษตรกรรมของประเทศให้ยั่งยืน ผู้ผลิตและผู้บริโภคต้องตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพและความปลอดภัยจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น เกษตรกรนิยมใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ทำให้เกิดพิษตกค้างในผลผลิตเป็นปัญหาต่อการส่งออกและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการคิดค้นหาจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ควบคุมโรคพืชทดแทนสารเคมีมากขึ้น เนื่องจากไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ ไม่มีสารตกค้างในผลผลิต และเพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้ความเข้าใจที่จะผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพื่อสร้างมูลค่าของผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้สารเคมี ปัจจุบันภาครัฐรณรงค์ให้เกษตรกรทำการเกษตรที่มุ่งเน้นระบบการผลิตพืชแบบเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยใช้ชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชมากขึ้น เพื่อการขับเคลื่อนเกษตรกรรมของประเทศให้ยั่งยืน เกษตรปลอดภัยคือระบบการเกษตรที่จะให้ผลผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษหรือปลอดภัยจากการปนเปื้อนของสารและโลหะที่จะมีผลต่อผู้บริโภค นอกจากนั้นระบบการผลิตนั้นจะต้องปลอดภัยกับสิ่งแวดล้อม และเกษตรกร ผู้ผลิตด้วย จากความหมายที่กล่าวมานี้ทำให้เกษตรปลอดภัยมีมากมายหลายระบบรวมไปถึงระบบเกษตรธรรมชาติและระบบเกษตรอินทรีย์ “ชีวภัณฑ์” เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสิ่งมีชีวิตไม่ว่าจะมาจาก พืช สมุนไพร จุลินทรีย์ ซึ่งมีหลายรูปแบบโดยทั่วไปที่ผลิตขายเชิงพาณิชย์และผ่านการขึ้นทะเบียนกับสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรจะมี ๕ สายพันธุ์หลักคือ ไตรโคเดอร์มา บิวเวาเรีย เมธาไรเซียม บีที และบีเอส ซึ่งจุลินทรีย์ทั้ง ๕ ชนิดนี้จะนำไปใช้ในการควบคุมศัตรูพืชคือโรคและแมลงของพืช จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ไร่ จำนวนครัวเรือน ๑๑,๓๔๓ ครัวเรือน ผลผลิตเฉลี่ย ๗๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ราคาเฉลี่ย ๑๐ บาทต่อกิโลกรัม มูลค่า ๓,๓๕๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นกลุ่มจังหวัดต้นน้ำ ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรจึงเน้นการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชจะส่งผลดีในหลายด้านทั้งช่วยลดการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร ลดสารเคมีตกค้างในผลิตภัณฑ์ ลดการนำเข้าผลิตภัณฑ์เคมีจากต่างประเทศ ไม่พบปัญหาแมลงศัตรูพืชดื้อต่อชีวภัณฑ์ ที่สำคัญคือมีความปลอดภัยต่อมนุษย์ สัตว์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศด้านเกษตรปลอดภัยและการผลิตผักผลไม้อินทรีย์ สอดรับกับนโยบาย BCG Economy Model ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปลอดภัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนากระบวนการผลิตข้าวให้มีคุณภาพปลอดภัย ลดต้นทุน การผลิต และได้มาตรฐานรองรับ ๓. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมีในนาข้าว
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด : ๑. ได้สินค้าข้าวที่ปลอดภัยจากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค ๒. ลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๓. ลดการใช้สารเคมีในนาข้าวอย่างยั่งยืน ค่าเป้าหมาย : ๑. สินค้าข้าวปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ในปี ๒๕๗๐ ๒. รายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๓. ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์ม (ข้าว) ที่ได้รับรองมาตรฐาน เช่น GAP/Safety Level/เกษตรอินทรีย์/PGS เป็นต้น เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี
๕. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๗ อำเภอ จังหวัดปทุมธานี
๖. ขอบเขตของกิจกรรมหลัก โดยสังเขป	
๖.๑ กิจกรรมที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปลอดภัยและลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกในนาข้าว ๑. ถ่ายทอดความรู้การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารชีวภาพ ร่วมกับการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปลอดภัยและลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกในนาข้าว จำนวน ๑ ครั้ง ๗ อำเภอ ละ ๓๐ ราย รวม ๒๑๐ ไร่ ๒. ถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตข้าวแบบปลอดภัยและการขอรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP)/เกษตรอินทรีย์ จำนวน ๑ ครั้ง ๗ อำเภอ ละ ๓๐ ราย รวม ๒๑๐ ราย ๓. จัดทำแปลงต้นแบบและสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๗ อำเภอ ละ ๓ ราย รวม ๒๑ แปลงๆ ละ ๑๐ ไร่ ๔. ตรวจสอบติดตามและให้คำแนะนำการผลิตข้าวแบบปลอดภัยเพื่อรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP)/เกษตรอินทรีย์ งบประมาณ ๗๔๓,๑๕๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
๖.๒ กิจกรรมที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อผลิตข้าวปลอดภัย ๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์แบคทีเรียปฏิปักษ์ <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> สายพันธุ์กรมการข้าวในการควบคุมโรคข้าว และสารชีวภัณฑ์ <i>Metarhizium anisopliae</i> สายพันธุ์กรมการข้าวในการควบคุมแมลงศัตรูข้าว เพื่อลดการใช้สารเคมีในนาข้าว จำนวน ๗ อำเภอ ละ ๓๐ ราย รวม ๒๑๐ ราย ๒. จัดทำแปลงสาธิตการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูข้าวทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อผลิตข้าวปลอดภัย จำนวน ๗ อำเภอ ละ ๓ แปลงๆ รวม ๒๑ แปลงๆ ละ ๑๐ ไร่ ๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตสารชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูข้าว จำนวน ๗ อำเภอ รวม ๒๑ แปลงๆ ละ ๑๐ ไร่ ๔. ตรวจสอบติดตามและให้คำแนะนำการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี

หัวข้อ	รายละเอียด
	งบประมาณ ๗๐๑,๕๕๐.๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
๗. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี กองวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๗๐ - กันยายน ๒๕๗๑
๙. งบประมาณ	๑,๔๔๔,๗๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปลอดภัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จำนวน ๒๑๐ ราย (๗ อำเภอ) ๒. เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตข้าวปลอดภัยหรือข้าวอินทรีย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ และสามารถขยายผลสู่พื้นที่ใกล้เคียงได้ ๓. พื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนมีแปลงสาธิตจุดเรียนรู้ด้านการผลิตข้าวแบบปลอดภัยมุ่งสู่ข้าวอินทรีย์จังหวัดปทุมธานี โดยใช้สารชีวภาพและสารชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชในนาข้าว จำนวน ๒๑ แปลง
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมีในนาข้าว ๓. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรต้นแบบ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถยกระดับการผลิตให้สอดคล้องกับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม GAP)/ เกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสามารถขยายผลไปสู่พื้นที่อื่นๆ ได้

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร

ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดปทุมธานี เลขที่ ๑ ต.บางปรอก

อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี ๑๒๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๒-๕๙๓-๔๒๕๑ และ ๐๒-๕๙๓-๓๕๑๗

E-Mail : paco_pte@opsmoac.go.th